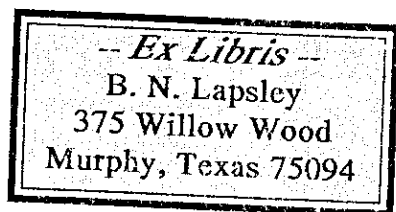

መሠረታዊ
የክርስቲና ትምህርት

በመጽሐፍ ቅዱስ ት/ቢቶች መሠረታዊ የክርስቲናን
ትምህርት የሚሳሩትንና ለሥርዓተ ጥምቀት
የሚቀርቡትን ሰዎች ለሚያስተምሩ
የተዘጋጁ ማስተማሪያ።

የነበርሰትና ትምህርት
ማውጫ

ነፍል ስንድ፡- እግዚአብሔር

78

1/ ጥ1	ሥላሴ	1
2/ ጥ2	እግዚአብሔር ስብ	2
3/ ጥ3	ኢየሱስ ክርስቶስ	4
4/ ጥ4	መንፈስ ቅዱስ	5

ጥያቄዎች

ነፍል ሁለት፡- መጽሐፍ ቅዱስ

5/ ጥ5-6	መጽሐፍ ቅዱስ	7
6/ ጥ7	የእግዚአብሔር ቃል	9
7/ ጥ8-10	ብሉይ ኪዳን	10
8/ ጥ11-12	አዲስ ኪዳን	11

ጥያቄዎች

ነፍል ሶስት፡- ፍጥረትና ኃጢአት

9/ ጥ13	እግዚአብሔር ሁሉን እንዴት እንዳፈጠረ	13
10/ ጥ14	የሰው አፈጣጠር	13
11/ ጥ15	ኃጢአት	15
12/ ጥ16-18	የኃጢአት ውጤቶች	16

ጥያቄዎች

ነፍል አረት፡- የእግዚአብሔር ትእዛዛት

13/ ጥ19-22	የአሥርቱ ትእዛዛት መሰጠት	17
14/ ጥ23-26	አሥርቱ ትእዛዛት (1)	19
15/ ጥ27-33	አሥርቱ ትእዛዛት (2)	21
16/ ጥ34-39	አሥርቱ ትእዛዛት (3)	23
17/ ጥ40-45	አሥርቱ ትእዛዛት (4)	24
18/ ጥ46-48	የሐገ ሥረ	26

ጥያቄዎች

ነፍል አምስት፡- ክብርና መጽና

78

19/ ጥ49	ደኅንነት በሥረ እይዳለም	29
20/ ጥ50-51	ክርስቶስ ወደ ዓለም መጣ	30
21/ ጥ52-53	ክርስቶስ ሰውን እንዴት አዳነ	31
22/ ጥ54	ሰው ለመጻገ ምን ማድረግ ያስፈልጋል	32
23/	የደኅንነት ማረጋገጫዎች	33
24/ ጥ55-57	መስዋዕት የክርስቶስ ምሳሌ መሆኑ	35

ጥያቄዎች

ነፍል ስድስት፡- መንፈሳዊ ሕይወት

25/ ጥ58	መንፈሳዊ ህጻንነት	37
26/ ጥ59	የመንፈስ ቅዱስ ሥረ	38
27/	የመንፈስ ቅዱስ ሙሉ	40
28/ ጥ60	የመንፈስ ቅዱስ ፍሬ	41

ጥያቄዎች

ነፍል ሰባት፡- ቤተ ክርስቲያን

29/ ጥ61	ቤተ ክርስቲያን	43
30/ ጥ62	ክርስቶስና ቤተ ክርስቲያን	45
31/	የቤተ ክርስቲያን ተግባር	46
32/ ጥ63	የቤተ ክርስቲያን አገልጋዮች	47
33/	የቫየግሌዎችና የዲያቆናት ተግባር	49
34/	አሥረትና ምጽዋት	50

ጥያቄዎች

ነፍል ስምንት፡- የቤተ ክርስቲያን ሥርዓቶች

35/ ጥ64	ጥምቀት (1)	53
36/ ጥ65	ጥምቀት (2)	55
37/ ጥ66	የጌታ እረት (1)	56
38/	የጌታ እረት (2)	57

33/ ጥ67	የክርስቶስ የመጨረሻ ተዕዛዝ	58
40/	ማቴ. 28:18-20	60

ጥያቄዎች

ክፍል ዘጠኙ: - ጋብቻ

41/ ጥ68	ጋብቻ	61
42/ ጥ69	ክርስቲያናዊ ጋብቻ	63
43/	ክርስቶስና ጋብቻ	64

ጥያቄዎች

ክፍል አሥር: - ጸሎት

44/ ጥ70	ጸሎት (1)	66
45/ ጥ71	ጸሎት (2)	67
46/ ጥ72	ጸሎት (3)	68
47/ ጥ73-75	አባታችን ሆይ (1)	69
48/ ጥ76-78	አባታችን ሆይ (2)	71
49/ ጥ79-81	አባታችን ሆይ (3)	73

ጥያቄዎች

ክፍል አሥረ አንድ: - የዘመን መጨረሻ

50/ ጥ82	ክርስቶስ ተመልሶ የመምጣቱ ተስፋ	74
51/ ጥ83-85	የክርስቶስ ሁለተኛ መምጣት	76
52/ ጥ86-87	ባለጸጋውና አልዓዛር	77
53/ ጥ88-89	የመጨረሻ ነገሮች	80
54/ ጥ90	መንግሥተ ሰማያት	82

ይህ መጽሐፍ የተዘጋጀው ለሁለት ዓይነት ሰዎች ነው።

- 1/ የመጀመሪያውን ዓመት ተምህርት በመ/ቅዱስ ተ/ቤት በመከተል ላይ ለሚገኙትና
- 2/ ለመጠመቅና የቤተ ክርስቲያን አባሎች ለመሆን ለሚፈልጉት አዲስ ክርስቲያኖችም ጭምር ነው።

ስለዚህም መጽሐፉ ለመምህራንም ሆነ ለተማሪዎች ጠቃሚ ነው።

ይህን መጽሐፍ የሚከተሉት ተማሪዎች በእያንዳንዱ ተምህርት መዝገብ ላይ የተሰጡትን ጥያቄዎች መልሶች በሚገባ በቃላቸው መጥናት አለባቸው። እያንዳንዱ መምህር መገንዘብ ያለበት ነገር ተማሪዎቹ የተሰጡትን መልሶች እንዲያነግሱ ብቻ ሳይሆን የተሰጡትን መልሶች ተርጉማቸውን አብረው መረጃ ተደርገው መሆኑን ነው።

ይህን መጽሐፍ እዲስ ክርስቲያኖችን ለጥምቀት ለማዘጋጀት የሚጠቀሙት ሰዎች በውስጡ የተጠቀሱትን ጥቅሶች በመለ መመልከት እንዲፈልጋቸውም። በመ/ቅዱስ ተ/ቤት የሚጠቀሙበት መምህራንና ተማሪዎች ገን የተጠቀሱትን ጥቅሶች ከመ/ቅዱሳቸው መመልከት አለባቸው።

በእያንዳንዱ የተምህርት ክፍል ጊዜ አንድ የተሟላ ተምህርት ለማስተማር ይሞክራል። መምህሩ ወደ አዲሱ የተምህርት ክፍል ከመሻገሩ በፊት ቀዳም ሲል ያስተማረውን ተምህርት በአጭሩ መከለስ አለበት። እያንዳንዱ ክፍል ተምህርት ጥቂት ጥያቄዎችን በመጠየቅ ይጀምራል። ይህም የተደረገበት ዋና ዓላማ ተምህርቶችን ለመከለስ ብቻ ሳይሆን የክፍል ውይይቶችን ለማነሳሳት ወይም ለማጸፋፈርም ጭምር ነው። ከዚህም ጋር መምህሩ ተጨማሪ ጥያቄዎችን በማቅረብ ተማሪዎቹ በነጥቦቹ ላይ ተወያይተው በተለይ አስረላጊና ሊረዱላቸው የሚገባቸውን ሃሳቦች በበለጠ እንዲገባቸው ማድረግ አለበት።

ህዋል አንድ፡- አገዚአብሔር

ተምህርት 1

ጥያቄ 1፡- ሥላሴ ማለት ምን ማለት ነው?

መልስ፡- ሥላሴ እግዚአብሔር አብ፡ እግዚአብሔር ወልድ እና እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ሶስቱ በአንድነት የሚጠሩበት አምላካዊ ስም ነው፤ ማቴ.28:19።

ሥላሴ

ሀ/ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ስለሥላሴ የሚገኙ ማስረጃዎች፡-

1/ እግዚአብሔር ሰውን ሲፈጥር «እኛ» ማለቱ ከአንድ በላይ መሆኑን ያመለክታል፤ ዘፍ.1:26፤ 2:18፤ 3:22። ደግሞ ዘፍ.11:7ን ተመልከቱ።

2/ ኢየሱስ በተጠመቀ ጊዜ የሥላሴ ሶስትነት ታይቷል፤ ማቴ.3:16-17።

- የእግዚአብሔር አብ ድምፅ ከሰማይ ተሰማ።

- እግዚአብሔር ወልድ ተጠመቀ።

- እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ እንደ ርገብ ሲወርድ ታየ።

3/ ኢየሱስ እማኞቹን በአብ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ ስም እንድንጠምቅ አዘዘ፤ ማቴ.28:19።

4/ ዳዊት በቡረኬው ሶስቱን ጠቅሶአል፤ 2ቆሮ.13:14።

ለ/ የአብ፡ ወልድና መንፈስ ቅዱስ ሥረዎች፡-

1/ ዓለምን ሲፈጥሩ በኅብረት ሠርተዋል።

- እግዚአብሔር አብ ሰማይንና ምድርን ፈጠረ።

- እግዚአብሔር ወልድ ዓለምን ፈጠረ፤ ዮሐ.1:3፤ ሀብ.1:2።

- እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ በውኃ ላይ ሰፍሮ ነበር፤

ዘፍ.1:2፤ ኢዮብ 33:4

2/ በነበርኩበት ልደት ኅብረታቸው ተገልጧል።

- አብ እንደደ ልጁን ሰጠ፤ ዮሐ.3:16

- ወልድ ተወለደ፤ ሉቃ.2:11።

- ማርያም በመንፈስ ቅዱስ ጸናሳችኋል፤ ሉቃ.1:35።

3/ ለደኅንነታችን አብረው ሠርተዋል።

- እግዚአብሔር አብ በጸጋው አዳኝነ፤ ኢፌ.2:8።

- ኢየሱስ በደሙ ገዛን፤ ሮሜ 3:24።

- በመንፈስ ቅዱስ ደግመኛ ተወለድን፤ ዮሐ.3:5።

4/ በመጤቱ ሥረ ውስጥ ሶስቱም ድርሻ ነበረባቸው።

- ረሱን ያቀረበ ኢየሱስ ነው፤ ሀብ.9:14።

- ረሱን ለእግዚአብሔር አብ አቀረበ፤ ሀብ.9:14።

- በዘላለም መንፈስ ረሱን አቀረበ፤ ሀብ.9:14።

ሐ/ በስምና በሥረ ሥላሴ ሶስት ሲሆኑ በባሕርይና በሥልጣን ገን እግዚአብሔር አንድ ነው፤ ዘጸ. 6:4፤ 1ኛ ቆሮ.12:6፤ 1ጢሞ.2:5።

መ/ ሙሉ በሙሉ ባይገባንም የእግዚአብሔር ማንነት በአንድነትና በሶስትነት በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ስለተገለጸ በእምነት መቀበል አለብን።

1/ አንድ ሰው ሥጋ፥ ነፍስና መንፈስ አለው። ሆኖም ያ ሰው አንድ ሰው ነው።

2/ አንድ ሰው ለእናቱ ልጅ ነው፤ ለእህቱ ወንድም ነው፤ ለወለደት ልጅ ደግሞ አባት ነው፤ ለልጅ፥ ወንድም አባት ቢባልም አንድ ሰው ብቻ ነው።

3/ የእግዚአብሔር አብ ከሰው አባብ ከፍ ያለ ነው፤ ኢሳ.55:8-9። ስለዚህ የእግዚአብሔርን አስተሳሰብ ሙሉ በሙሉ መረዳት አንቻልም፤ ዘጸ. 29:29። ያቀረብናቸው ምሳሌዎች ደካሞች መሆናቸውን አንርሳ፤ እንዳያሳስቱን እንጠንቀቅ።

ተምህርት 2

ጥያቄ 2፡- እግዚአብሔር አብ ማን ነው?

መልስ፡- እግዚአብሔር አብ ሆሉን የፈጠረ፥ ለዘላለም የሚኖር፥ ሆሉን የሚያውቅ፥ ሆሉን የሚቻል፥ ሥልጣን ያለው፥ በሆሉ ቦታ የሚገኝ፥ ቅዱስና መሐል አምላክ ነው፤ ዘፍ.1:1።

እግዚአብሔር አብ

እግዚአብሔር አብ አባት ነው።

1/ የነበርኩበት አባት ነው፤ ዮሐ.1:14፤ 5:17፤ 17:1-2፤ 11።

2/ የእማኞች አባት ነው፤ ዮሐ.1:12፤ ማቴ.6:9፤ 7:11።

ሀ/ የእግዚአብሔር ባሕርያት፡-

1/ በመጀመሪያ የነበረ ነው፤ ዘፍ.1:1።

እሁንም ሕያው ነው፤ መዝ.83/84/2።

ወደፊትም ለዘላለም የሚኖር ነው፤ መዝ.89/90/2።

2/ ሆሉን የሚያውቅ ነው፤ መዝ.138/139/1፤

ኢሳ.40:13-14፤ 1ዮሐ.3:19-20።

3/ ሆሉን የሚቻልና ሥልጣን ያለው ነው፤ ኢዮብ 42:2፤

ኢር.32:27፤ ሉቃስ 1:37።

4/ በሆሉ ቦታ የሚገኝ ነው፤ መዝ.138/139/7-9፤ 1ኛ ነገ.8:27።

- 5/ ቀደስ ነው፤ እ.ሳ.6:3፤ 1 ጴጥ.1:16።
- 6/ ጸድቅ ነው፤ መዝ.114/116/5፤ መዝ.144/145/17።
- 7/ መሐረድ ይቅር ባይ ነው፤ መዝ.114/116/5፤
102/103/8፤ 11፤ 17።
- 8/ ፍቅር ነው፤ 1ዮሐ.4:8-16።
- 9/ መንፈስ ነው፤ ዮሐ.4:24።

ለ/ የእግዚአብሔር ሥረ፡-

- 1/ ዓለምንና በዓለም ውስጥ ያለውን ሁሉ ፈጠረ፤ ዘፍ.1:1፤
ዮሐ.4:24።
- 2/ ቃሉን በታማኝነት ይፈጽማል፤ 1ቆሮ.10:13፤ 2ጢሞ.2:13፤
1ዮሐ.1:9
- 3/ ይወዳል፤ ዮሐ.3:16፤ ሮሜ.5:8፤ ኢፌ.2:5።
- 4/ ይምረናል፤ ዘፀ.20:6፤ መዝ.83/84/11፤
102/103/3-4።
- 5/ በተነሳሽ ይፈርዳል፤ መዝ.18/19/9፤ ዘፍ.18:25።
- 6/ ይመረናል፤ መዝ.22/23/2፤ ምሳ.3:6።
- 7/ ያበረታናል፤ ይጠብቀናል፤ እ.ሳ.40:28-31፤ 41:10፤
43:1-2።
- 8/ የሚያስፈልገንን ሁሉ ይሰጠናል፤ መዝ.22/23/1፤
ማቴ.6:33።

ሐ/ እግዚአብሔር በተነሳሽ የሚፈርድና ኃጢአት የሌለበት ከሆነ ኃጢአተኞችን ሊምርና ወደ መንግሥተ ሰማያት ሊያስገባቸው እንዴት ይቻላል?

- 1/ እግዚአብሔር በተነሳሽ የሚፈርድ በመሆኑ ኃጢአተኞችን መቆጣቱ አለበት፤ ሮሜ.6:23። ነገር ግን እ.የሱስ የሰዎችን ቆጣት ተቀብሎ በእነርሱ ፈንታ ስለሞተ ኃጢአተኞችን ሊምር ይቻላል፤ ሮሜ.5:8።
- 2/ እግዚአብሔር ኃጢአተ የሌለበት በመሆኑ ኃጢአትን ወደ መንግሥተ ሰማያት አያስገባም። ኃጢአት ከአማኞች እንዲወገድ እግዚአብሔር ኃጢአታቸውን ሁሉ በነርስቶስ ላይ አኖረ፤ እ.ሳ.53:6፤
1ጴጥ.2:24። እግዚአብሔር እሁን አማኞችን ሲያይ ለእነርሱ የሰጠውን የነርስቶስን ጽድቅ ስለሚመለከት ወደ መንግሥተ ሰማያት ሊያስገባቸው ይቻላል።

መ/ ይህንን ሁሉ ካወቅን ምን ማድረግ ይገባል?

- 1/ ለእግዚአብሔር መስገድ፤ እርሱን ማምለክና ማመስገን ይገባል፤ ዘፀ.20:3፤ መዝ.102/103/22፤ ረእይ.7:12።
- 2/ ለእርሱ መታዘዝና መገዛት ይገባል፤ ማቴ.7:21፤ ያህ.1:22።
- 3/ እርሱን መውጽድ ይገባል፤ ሉቃ.10:27።
- 4/ እርሱን ማገልገል ይገባል፤ ማቴ.16:24-26፤
ሮሜ.12:1-2።

ተምህርት 3

ጥያቄ 3:- እግዚአብሔር ወልድ ማን ነው?

መልስ:- እግዚአብሔር ወልድ እ.የሱስ ነርስቶስ ነው፤ እርሱም ሰው ሆኖ የተገለጸ፤ ስለ ሰዎች ሁሉ ኃጢአት የሞተ፤ ከሞት ተነሥቶ ወደ ሰማይ ያረገ፤ ወደዚህ ዓለም ተመልሶ የሚመጣ ነው፤
ፈልጽ.2:7፤9።

እ.የሱስ ነርስቶስ

እግዚአብሔር ወልድ፤ እ.የሱስ ነርስቶስ፤ የእግዚአብሔር ልጅ ነው፤ ሉቃ.1:35፤ ዮሐ.1:34፤ እ.ሳ.9:6-7።

ሀ/ እ.የሱስ ነርስቶስ ፍጹም አምላክ ነው።

- 1/ እንደ እግዚአብሔር ኃጢአትን ያስተሠርዋል፤ ማር.2:5-11፤
አምልኪን ይቀበላል፤ ዮሐ.9:38፤ ሉቃ.24:52።
- 2/ እ.የሱስ እግዚአብሔር መሆኑን ተናግሮአል፤ «እኔና አብ እንድ ነን» ዮሐ.10:30፤ ዮሐ.8:58።
- 3/ ከመጀመሪያ የነበረ፤ ለዘላለም የሚኖር ነው፤ ዮሐ.1:1፤
ሚካ.5:2፤ ቆላ.1:17፤ ዮሐ.8:56-59።
- 4/ ሁሉን የሚያውቅ ነው፤ ወደ ፊት የሚሆነውን እንኳ ያውቃል፤ ማቴ.24:3-14፤ ረእይ.2:23፤ ዮሐ.2:24-25፤
ማር.11:2-6።
- 5/ ሁሉን የሚታደና ሥልጣን ያለው ነው፤ ማቴ.28:18፤
2ቆሮ.12:9። ከሞት ተነሥቷል፤ ሮሜ.1:4።
- 6/ በሁሉ ቦታ የሚገኝ ነው፤ ማቴ.18:20፤ 28:20።
- 7/ ቀደስና ኃጢአት የሌለበት ነው፤ ሉቃ.1:35፤ ዮሐ.4:30፤
3:14፤ 1ጴጥ.2:22።
- 8/ ጸድቅ ነው፤ ማቴ.27:24።
- 9/ ጌታ ይባላል፤ ዮሐ.9:5፤ ሮሜ.10:9፤
መዝ.109/110/1።
- 10/ ነብር አለው፤ ኢፌ.1:22፤ ፈልጽ.2:9።

ለ/ እ.የሱስ ነርስቶስ ፍጹም ሰው ነው።

- 1/ ከጽንግል ማርያም ተወለደ፤ ሉቃ.2:7፤ እ.ሳ.7:14።
- 2/ እንደ ሰው ተፈተነ፤ ማቴ.4:1።
- 3/ እንደ ሰው ተረበና ተጠማ፤ ማቴ.4:2፤ ዮሐ.19:28።
- 4/ እንደ ሰው አዘና እንባ አፈሰሰ፤ ዮሐ.11:35፤
ማቴ.26:37-38።
- 5/ ሰው በመሆኑ ሞተ፤ 1 ጴጥ.3:18።

6/ በሥነ ስል ሙገ በጽሕፍት ሊረጋገጥ ይቻላል፤ ዐቢ.4:13።

ሐ/ ነገርስቶስ ተአምራትን አጸረገ።

1/ በሸተኞቹን ፈጠራ ማር.5:24-34፤ ሉቃ.17:12-15።

2/ በአምስት እንጃረና በሁለት ዓሣ 5000 ሰዎችን መገባ፤ ማር.6:34-44።

3/ የሞተውን ሰው አስነሣ፤ ሉቃ.7:11-16፤ ዮሐ.11:38-44።

መ/ ነገርስቶስ ስለ ሰው ኃጢአት ሞተ።

1/ በመስቀል ላይ ሞተ፤ ዮሐ.2:23።

2/ ከሞት ተነሣ፤ ዮሐ.2:24።

3/ ወደ ሰማይ ዐረገ፤ ዮሐ.1:9።

4/ በአባቱ ቀኝ ተቀመጠ፤ ኢፌ.1:21።

5/ ተመልሶ ይመጣል፤ ዮሐ.14:2-3።

ተምህርት 4

ጥያቄ 4:- መንፈስ ቀዱስ ማን ነው?

መልስ:- መንፈስ ቀዱስ በዚህ ዓለም በሚኖሩት አጠቃላይ ውስጥ አጽር የሚያጽናናቸውና የሚመረጡ ፍጹም እግዚአብሔር ነው፤ ዮሐ.14:26።

መንፈስ ቀዱስ

እግዚአብሔር መንፈስ ቀዱስ በአማኞች ልብ ውስጥ የሚኖር ቀዱስ መንፈስ ነው።

ሀ/ መንፈስ ቀዱስ ፍጹም አምላክ ነው።

1/ በመጀመሪያ የነበረ ልዩነት የሚኖር ነው፤ ዐቢ.9:14።

2/ ሁሉን የሚያውቅ ነው፤ 1 ቆሮ.2:10-11 ዮሐ.14:26።

3/ ሁሉን የሚታል ነው፤ ሮሜ.13:1።

4/ በሁሉ ቦታ የሚገኝ ነው፤ መዝ.138/139/7።

5/ ቀዱስ ነው፤ ስሙ መንፈስ ቀዱስ ነው።

6/ ረጣፊ ነው፤ ዘፍ.1:3፤ ኢዮብ 33:4፤ መዝ.108/104/30።

7/ ሴጥሮስ መንፈስ ቀዱስና እግዚአብሔር አንድ መሆናቸውን መሰብረ፤ ዮሐ.5:3-4።

ለ/ የመንፈስ ቀዱስ ሥረ:-

1/ ሰውን ያጽናናል፤ ከሰዎች አንዱ አጽናኝ ነው፤

ዮሐ.14:16፤ 26፤ 15:26። ነገርስቶስ አጽናኝን

እንዲልክላቸው «እኔ እንደሄድ ይሻላቸዋል» አለ፤ ዮሐ.16:7።

2/ ሕይወቱን ይሰጣል፤ ዮሐ.6:63።

3/ አዲስ ልደትን ይሰጣል፤ ዮሐ.3:5።

4/ ሰዎች የእግዚአብሔርን ቃል እንዲጽፉ መርቷቸዋል፤ 2ኢጥ.1:21።

5/ ማርያም በመንፈስ ቀዱስ ጽንሰ ኢየሱስን ወለደች፤ ሉቃ.1:35።

6/ ስለ ኃጢአት ሰውን ይወቅሳል፤ ዮሐ.16:8።

7/ በአማኞች ውስጥ ይኖራል፤ ዮሐ.14:15-17፤ ሮሜ.8:9፤ 1ቆሮ.6:19-20።

8/ አማኞችን ወደ እውነት ይመረታል፤ ያስተምረታል፤ ነገርስቶስ የተናገረቸውን ያሳስባቸዋል፤ ዮሐ.14:17፤ 26። ስለ ነገርስቶስ ይመሰክራል፤ ዮሐ.15:26።

9/ አማኞች እንዲመሰክሩ ኃይልን ይሰጣቸዋል፤ ዮሐ.1:8።

10/ የሥጋን ምኞት እንዲቆጣጠር ኃይልን ይሰጣቸዋል፤ ሮሜ.8:13፤ 7ኢ.5:16።

ሐ/ መንፈስ ቀዱስ ማንነት ያለው ከሥላሴ አንዱ አካል ነው።

1/ መንፈስ ቀዱስ ያዘናል፤ ኢፌ.4:30።

2/ መንፈስ ቀዱስ ይወዳል፤ ሮሜ.15:30።

3/ መንፈስ ቀዱስ እውቀት አለው፤ 1 ቆሮ.2:10-12።

4/ መንፈስ ቀዱስ ይናገራል፤ ረእይ.2:7።

5/ መንፈስ ቀዱስ ይመሰክራል፤ ዮሐ.15:26።

6/ መንፈስ ቀዱስ ይጸልያል፤ ሮሜ.8:26። ስለዚህ መንፈስ ቀዱስን እንደ አንድ አጽናኝ ገደብ እንደ አንድ ገደብ እንደ አንድ አካል ወይም ኃይል እንቀጠረው።

የነፍስ አንድ ጥያቄዎች

1/ ማቴ.3:16-17 ስለ ሥላሴ ምን ያስተምራል?

2/ ሥላሴ ለጸሐፊዎች ተባብረው የሠሩት አንዱ ነው?

3/ አብ፡ ወልደና መንፈስ ቀዱስ እንደገናደቸው በሁሉ ቦታ እንደሚገኙ የሚያመለክቱ ሶስት ጥቅሶችን ጥቀሱ።

4/ እግዚአብሔር ቀዱስ ስለሆነ እኛ ምን መሆን ያስፈልገናል? 1ኢጥ.1:15-16።

5/ እግዚአብሔር መሐረና ይቅር ባይ በመሆኑ ሰዎች ሁሉ ይጽናሉ? ለመልሳቸው ማስረጃ 3 ጥቅሶችን ጥቀሱ።

6/ አንዳንድ ሰዎች «ኢየሱስ እንደ ሰው ስለተወለደ እግዚአብሔር ሊሆን አይችልም» ይላሉ። ለዚህ ምን መልስ ተሰጣቸዋል?

7/ መንፈስ ቀዱስ ከእግዚአብሔር ጋር እኩል መሆኑን የሚያረጋግጡ 3 ጥቅሶችን ጥቀሱ።

8/ በብሉይ ኪዳን ጊዜ እግዚአብሔር አንድ አምላክ ብቻ እንደሆነ

- የእስረኤልን ሕዝብ ጸጋገሞ አስተምረል፤ ዘጸ.6:4:: በዚያን ጊዜ ኢየሱስ ነበርታቸውን መንፈስ ቅዱስ የሉም ነበር ማለት ነው?
- 9/ እንደእብሔር ረሱን ለሰው የሚገልጸው እንዴት ነው?
 ሮሜ. 1:19-20
 ሮሜ. 2:15
 ዕብ.1:1-2፤ ዮሐ.1:14፤18፤ 14:9
 ዘፀ.34:27፤ ሉቃ.24:44፤ ረእይ 21:5
- 10/ እንደእብሔር ምን እንደጻፈው ይረዳል?
 ዮሐ.4:23-24
 መዝ.99/100/:4
 ዘጸ.6:5
 ዘጸ.13:4
 ምሳሌ 3:5
- 11/ ዘጸ.6:4፤5ን በቃላቱ አጥኑ::

ነፍል ሁለት:- መጽሐፍ ቅዱስ

ትምህርት 5

ጥያቄ 5:- መጽሐፍ ቅዱስ ምንድነው?

መልስ:- መጽሐፍ ቅዱስ ስሕተት የማይገኝበት የማይለወጥ እና የማይሻር እውነተኛና ፍጹም የሆነ የእግዚአብሔር ቃል ነው::

ጥያቄ 6:- መጽሐፍ ቅዱስን የጻፉት ለነማን ናቸው?

መልስ:- መጽሐፍ ቅዱስን የጻፉት መንፈስ ቅዱስ የመረቸው የእግዚአብሔር ሰዎች ናቸው፤ 2ኢጥ.1:21::

መጽሐፍ ቅዱስ

ሀ/ መጽሐፍ ቅዱስ የእግዚአብሔር ቃል ነው:: በሰዎች የተጻፉ ብዙ ሌሎች መጻሕፍት አሉ፤ ነገር ግን መጽሐፍ ቅዱስ ብቻ የእግዚአብሔር ቃል ነው፤ ኤር.36:1-2፤ ዘፀ.20:1::

ለ/ መጽሐፍ ቅዱስ የእግዚአብሔር ቃል መሆኑን እንዴት ልናውቅ እንችላለን?

- 1/ የመጽሐፍ ቅዱስ ጸሐፊዎች ቁጥረቸው 40 ሲሆን የኖሩትም በተለያዩ ዘመናት በተለያዩ ሀገራት ነበር:: ቢሆንም ትምህርታቸው እርስ በእርስ የሚስማማው መለያየት የሌለበትና ስሕተት የማይገኝበት ነው:: ይህም የመጽሐፍ ቅዱስ ጸሐፊ መንፈስ ቅዱስ መሆኑን ያረጋግጣል:: ጸሐፊዎቹ በመንፈስ ቅዱስ ተመርተው እርሱ የነገረቸውን ጻፉ እንጂ የረሳቸውን አሳብ አልጻፉም፤ 2ኢጥ.1:21፤ ዕብ.1:1-2::

- 2/ መጽሐፍ ቅዱስ በውስጡ ብዙ የተፈጸሙ ትንቢቶች ይገኙበታል፤ ለምሳሌ ያህል በትንቢት ኢሳይያስ ምዕረፍ 53 ውስጥ የሚገኙት ስለ ነበርታቸው መነፈ የሚናገሩት ትንቢቶች በሙሉ ተፈጽመዋል::
- 3/ ኢየሱስ ረሱ ከብሉይ ኪዳን እየጠቀሰ በማስተማር መጽሐፍ ቅዱስ የእግዚአብሔር ቃል መሆኑን መስነግረል፤ ማቴ.4:4፤ ሉቃ.24:45-47፤ ዮሐ.3:14-15::
- 4/ መጽሐፍ ቅዱስን አምነው ነበርታቸውን የገልጸው መጽሐፍታቸው እጽርገው የተቀበሉ ሰዎች እዚህ ሕይወትን በማግኘት ቀድሞ የነበረቸው ሕይወት በሙሉ ይለወጣል:: የእግዚአብሔር ቃል እንጂ የሰው ቃል ሰውን መለወጥ አይችልም::
- 5/ ባለፉት ዘመናት ብዙ ሰዎች መጽሐፍ ቅዱስን ለማጥፋት ቢሞክሩም ሊጸጠፉት አልቻሉም:: ሌሎች መጽሐፍት ተወዳጅነታቸውን እያጡ ሲሄዱ መጽሐፍ ቅዱስ ገን እየተስፋፋና ተወዳጅነቱ እየበዛ የሄደ መጽሐፍ ነው::

ሐ/ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ያለውን መልእክት መረዳት የምንችለው እንዴት ነው?

- 1/ በመስማትና በማንበብ ነው፤ ሮሜ. 10:14፤17::
- 2/ በየቀኑ በማጥናት ነው፤ መጽሐፍ ቅዱስን በተለያዩ መንገዶች ማጥናት የሚቻል ቢሆንም ደረሲው መንፈስ ቅዱስ ስለሆነ እርሱ እንዲያስተምረን መጽሐፍ አለብን፤ መዝ.118/119/:18፤ ዮሐ.14:26፤ 16:13::
- 3/ ጥቅሶችን በቃል በማጥናት ነው:: ጥቅሶችን በቃላትን ነውቀን ስያጣን ለሚያቀርብልን ፈተና እና ሰዎች ለሚጠይቁን ጥያቄዎች መልስ ለገሰጥቶቻቸው ትግር ቢደርስብንም መጽናፍና መመሪያ ልናገኝ እንችላለን፤ መዝ.118/119/:11::
- 4/ በማሳለፍ ነው፤ ኢያሱ 1:8፤ መዝ.1:2::
- 5/ በመታዘዝ ነው፤ ዮሐ.14:15:: የእግዚአብሔር ቃል ምን እንደሚል ከተረዳን በኋላ ተእዛዙን መረጸም አለብን:: የምናውቀውን ስናጸርግ አዲስ ትምህርት ልንማር እንችላለን፤ ዮሐ.7:17::
- 6/ ሌሎችን በማስተማር ነው፤ ማቴ.28:19-20፤ ማር.16:15፤ 2ጢሙ.4:2-5::

ትምህርት 6

ጥያቄ 7:- የመጽሐፍ ቅዱስ ዋና ዓላማ ምንድነው?

መልስ:- የመጽሐፍ ቅዱስ ዋና ዓላማ እግዚአብሔር ሰውን ከኃጢአት ለማዳን ያለውን ሀቀጽ ኢየሱስ ነበርታቸውንና የተቀዳሰ ረቃቅን ለሰዎች መግለጽ ነው::

ሀ/ የእግዚአብሔር ቃል ኢየሱስ ክርስቶስን ይገልጻል።

ተምህርት 7

1/ በተንቢት ኢየሱስን ሲገልጽ፡-

- በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የሚገኘው የመጀመሪያው ተንቢት የሚናገረው ስለኢየሱስ መምጣት ነው። አዳምና ሔዋን ኃጢአት በሠሩ ጊዜ እግዚአብሔር ከሴት ዘር የሚወለድ ልጅ ሰይጣንን እንዲያሸንፍ ተንቢት ተናገረ፤ ዘፍ. 3: 15::
- ማርያም ጽንግል ስለነበረች ክርስቶስ ከሴት ብቻ ተወለደ። የኃጢአታችንን ዋጋ ከፍሎ ሰይጣንን በማሸነፍ ነጻ አወጣን።
- ስለ ክርስቶስ ልደት፡ ኢሳ. 7: 14፤ ሚ. 5: 2::
- ስለ ክርስቶስ ሥዓይና ሞት፡ ኢሳ. 53::
- ክርስቶስ እንደ ንጉሥ ሆኖ ተመልሶ እንዲመጣ፡ መዝ. 2፤ ኢሳ. 63::

2/ በምሳሌ ኢየሱስን ሲገልጽ፡-

- እግዚአብሔር አዳምንና ሔዋንን ከከብት የሚገኝ ቁርባን ማልበሱ ኢየሱስ ጸሎት በማፍሰስ የሰዎችን ኃጢአት የሚያስወግድ የመሆኑ ምሳሌ ነው፤ ዘፍ. 3: 21::
- የአስረኤል ሰዎች ከገብዱ አገር ከመውጣታቸው በፊት ያነበሩት የፋሲካ በዓል በኢየሱስ ጸም የሚጽኑ መሆኑን የሚያመለክት ምሳሌ ነበረ፤ ዘፀ. 12: 21-23::
- እግዚአብሔር የአስረኤልን ሰዎች አዘጋጅቶ ያቀረበት መስዋዕት ኢየሱስን የሚያመለክት ምሳሌ ነበረ፤ ዘሌ. 1: 1-5::

3/ አዲስ ኪዳን የኢየሱስ ክርስቶስን የሕይወት ታሪክ ይገልጻል።

4/ ኢየሱስ ክርስቶስ የእግዚአብሔር ቃል ይባላል፤ ዮሐ. 1: 1-3፤ 14::

ለ/ የእግዚአብሔር ቃል ኃይልና ሥራ፡-

- 1/ ቃሉ የእግዚአብሔርን ረዳታ በመገለጽ መንገዳችንን ያሳየናል፤ መዝ. 118/119/; 105::
- 2/ ቃሉ ያነጻጽራል፤ ዮሐ. 15: 3፤ መዝ. 118/119/; 9-11::
- 3/ በእግዚአብሔር ቃል ሰይጣንን ማሸነፍ እንችላለን፤ ማቴ. 4: 4፤ 7፤ 10:: ቃሉ ሰይፋችን ነው፤ ኢፌ. 6: 17::
- 4/ የወንጌልን ቃል የሚያምኑትን ያጽናል፤ ሮሜ. 1: 16፤ 10: 17:: ቃሉ የምንጽንበትን መንገድ ያሳየናል፤ ዮሐ. 17: 11-12::
- 5/ የእግዚአብሔር ሰው ፍጹምና ለበጎ ሥራ ሁሉ የተዘጋጀ ይሆን ዘንድ

ጥያቄ 8:- መጽሐፍ ቅዱስ ስንት ዋና ዋና ክፍሎች አሉት?

መልስ:- መጽሐፍ ቅዱስ ብሉይ ኪዳንና አዲስ ኪዳን የሚባሉ ሁለት ዋና ዋና ክፍሎች አሉት።

ጥያቄ 9:- ብሉይ ኪዳን ምንድነው?

መልስ:- ብሉይ ኪዳን ክርስቶስ ከመወለዱ በፊት እግዚአብሔር ለሰዎች ሰጥቷቸው የነበረውን ቃል ኪዳን የሚገልጽ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል ነው።

ጥያቄ 10:- በብሉይ ኪዳን ውስጥ ተጽፈው የምናገኛቸው ፍሬ ነገሮች ምንድናቸው?

መልስ:- በብሉይ ኪዳን ውስጥ ተጽፈው የምናገኛቸው ፍሬ ነገሮች የዓለምና በውስጥ ያሉት ፍጥረታት አፈጣጠር፣ በእግዚአብሔር የተመረጡት የአስረኤል ሕዝብ ታሪክ፣ እነርሱም ይዘምሩአቸው የነበሩት መዝሙራትና እስከ ዓለም መጨረሻ ድረስ የሚፈጸሙት ተንቢቶች ናቸው።

ብሉይ ኪዳን

ሀ/ አብዛኞቹ የብሉይ ኪዳን መጻሕፍት የተጻፉት በሀብረይስጥ ቋንቋ ነበር። ዛሬ ግን መጽሐፍ ቅዱስ ከ1000 በሚበልጡ ቋንቋዎች ተተርጉሞአል። በብሉይ ኪዳን ውስጥ 39 መጻሕፍት አሉ።

ለ/ የብሉይ ኪዳን ክፍሎች፡-

1/ የአፈት መጻሕፍት፡- አፈት ዘፍጥረት፣ አፈት ዘጸአት፣ አፈት ዘሊዋውያን፣ አፈት ዘኃልቂ፣ አፈት ዘጸገም ናቸው። እነዚህ መጻሕፍት ስለ ዓለም አፈጣጠር፣ ኃጢአት ወደ ዓለም ስለመግባት፣ የአብርሃም ተወላጆች ወደ ገብረ ስለመሄዳቸው ይናገራሉ። በተጨማሪም ሙሴ ከገብረ እንዲወጣቸው፣ በምጽረ በዳ እንዲተጓዙ፣ ሙሴ የአፈትን ሕግ እንዲሰጣቸውና ቤተ መቅደስን እንዲት መሥረት እንዲሰጣቸው ይገልጻሉ።

2/ የአስረኤል ታሪክ መጻሕፍት፡- መጽሐፈ ኢደሱ፣ መሳፍንት፣ ሩት፣ 1ና2 ሳሙኤል፣ 1ና2 ነገሥት፣ 1ና2 ዜና መዋዕል፣ ዕዝፈ፣ ነህም፣ አስቴር ናቸው። እስረኤላውያን ለእግዚአብሔር ሲታዘዙ እንዴት እንዳተባረኩና ወደ ኃጢአት ሲገቡ እንዴት እንዳተቀጡ

በእነዚህ የታሪክ መጻሕፍት ተገልጾል። የአባረኤል ሐዘብ በአሰርና በባቢሎን ተማርከው ከተወሰዱ በኋላ ግማሹ ወደ አገራቸው እንደገና እንደተመለሱ በእነዚህ መጻሕፍት ተገልጾል።

3/ የግጥም መጻሕፍት፡-

መጽሐፈ ኢዮብ፡- በእግዚአብሔር የታመነው ሰው የደረሰበትን ሥቃይ እንዴት እንደተቀበለ የሚገልጽ መጽሐፍ ነው።
መዝሙረ ዳዊት፡- ዳዊትና ሌሎች የጻፉት የምስጋና ወዝሙሮች የሚገኙበት መጽሐፍ ነው።
መጽሐፈ ምዕሌ፡- ለሐይወታችን የሚጠቅም ትምህርት ያለበት በሰሎሞን የተጻፈ የጥበብ መጽሐፍ ነው።
መጽሐፈ መሳብብ፡- ሰው ያለ እግዚአብሔር ሊኖር ይህ ዓለም ሁሉ ከንቱ መሆኑን የሚያሳይ መጽሐፍ ነው።
መኃልየ መኃልዬ ዘሰሎሞን፡- በእግዚአብሔርና በሐዘብ መሃከል ያለውን ፍቅር በምዕሌ የሚያስረዳ መጽሐፍ ነው።

4/ የትንቢት መጻሕፍት፡- ኢስያያስ፣ ጴርምያስ፣ ሰቆቃው ጴርምያስ፣ ሕዝቀኤል፣ ዳንኤል፣ ሆሴዕ፣ አዋጽ፣ ሚሳያስ፣ ኢዮኤል፣ አብዱል፣ ዮናስ፣ ናሆም፣ ሀንባቆም፣ ሶፍንያስ፣ ሐፊ፣ ዘካርያስ፣ ሚልካያስ ናቸው። የአባረኤል ሐዘብ የእግዚአብሔርን መንገድ ትተው ወደ ኃጢአት ሲገቡ እግዚአብሔር ነቢያትን ይልካላቸው ነበር። ነቢያት ወደ ፊት የሚሆነውን ነገር እየገለጹ ሰዎች ወደ እግዚአብሔር እንዲመለሱ ይመነገሩ ነበር። ስለመሣሁ መመገብ ደግሞ ብዙ ትንቢቶች ተናገረዋል።

ትምህርት 8

ጥያቄ 11፡- አዲስ ኪዳን ምንድነው?

መልስ፡- አዲስ ኪዳን እግዚአብሔር በብሉይ ኪዳን ውስጥ ሰጥቶ የነበረው ቃል ኪዳን ነበርላቸው ከተወለዱበት ጊዜ ጀምሮ መፈጸሙን የሚገልጽ የመጽሐፍ ቅዱስ ነፍል ነው።

ጥያቄ 12፡- በአዲስ ኪዳን ውስጥ ተጽፈው የምናገኛቸው ዋና ዋና ፍሬ ነገሮች ምንድናቸው?

መልስ፡- በአዲስ ኪዳን ውስጥ ተጽፈው የምናገኛቸው ዋና ዋና ፍሬ ነገሮች የነበርላቸው የሐይወት ታሪክ፣ የቤተ ክርስቲያን መመሥረት፣ የወንጌል ትምህርት መስፋፋት፣ የሐዋርያት መልእክቶችና በዓለም መጨረሻ የሚፈጸሙ ነገሮች ናቸው።

አዲስ ኪዳን

ሀ/ የአዲስ ኪዳን ሃያ ሰባት መጻሕፍት የተጻፉት በግሪክ ቋንቋ ነበረ።

ለ/ የአዲስ ኪዳን ነፍሎች፡-

1/ ወንጌሎች፡- ማቴዎስ፣ ማርቆስ፣ ሉቃስና ዮሐንስ ናቸው። እነርሱም የነበርላቸውን ልደት፣ የሠረቸውን ተአምረት፣ ያስተማረቸውን ምሳሌዎችና ትምህርቶች፣ እልፎ መሰጠቱን፣ ሞቱን፣ ትንሣኤውን፣ በጠቅላላ የሐይወት ታሪኩን ይገልጻሉ።

2/ የሐዋርያት ሥረ፡- የታሪክ መጽሐፍ ሲሆን የቤተ ክርስቲያንን መመሥረትና የወንጌልን መስፋፋት እንዲሁም መንፈስ ቅዱስ በተለይ በጳጥሮስና በዳውሎስ በነበረ ወረድታ ሥረ ያሳያል።

3/ መልእክቶች፡- ሮሜ፣ 1ና2 ቅሮንቶስ፣ ገላትያ፣ ኤፌሶን፣ ፊልሞኖስ፣ ቅላስደስ፣ 1ና2 ተሰሎንቄ፣ 1ና2 ጢሞቴዎስ፣ ቲቶ፣ ራልሞና፣ ሀብረውያን፣ 1ና2 ጴጥሮስ፣ 1፣ 2ና3 ዮሐንስ፣ ያህቅብና ይሁዳ ናቸው። እነዚህ መልእክቶች በዚያን ጊዜ ለነበሩትና ዛሬ ላሉት ሰዎች ጠቃሚ የሆነ መንፈሳዊ ትምህርት ይሰጣሉ።

4/ የትንቢት መጽሐፍ፡- የዮሐንስ ረእይ ነው። ስለሚመጣው ፍርድና ስለ አዲስ ሰማይና ምጽር ይገልጻል።

የነፍል ሁለት ጥያቄዎች

1/ መጽሐፍ ቅዱስ የእግዚአብሔር ቃል መሆኑን እንዴት እናውቃለን?

2/ የእግዚአብሔርን ቃል ማስተማር የሚያስፈልገው ለምንድነው?

3/ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የመጽሐፍት ትንቢት የተኛው ነው?

4/ አንድ ሰው እንዲያምን ምን ያስፈልገዋል? ሮሜ 10:17።

5/ የአረትን መጻሕፍት ሰዎች ዘርዝሩ።

6/ እውነት ወይስ ውሸት?፡-

- በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ 66 መጻሕፍት አሉ።

- በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ አንዳንድ ስሐተት አሉ።

- ብሉይ ኪዳን የተጻፈው ከነበርላቸው ልደት በኋላ ነው።

- በብሉይ ኪዳን ውስጥ ስለ ኢዮሱስ ነበርላቸው ምንም እልተጻፈም።

- በመጽሐፍ ቅዱስ ከተጻፉት ትንቢቶች ብዙዎቹ ተፈጽመዋል።

- የአዲስ ኪዳን መጽሐፍት የተጻፉት በግሪክ ቋንቋ ነው።

- አሁን መጽሐፍ ቅዱስ ከ1000 በሚበልጡ ቋንቋዎች ተተርጉሞአል።

- የሐዋርያት ሥረ የታሪክ መጽሐፍ ነው።

- የነበርላቸው ሐይወት ታሪክ በተለይ በመልእክት መጻሕፍት ይገኛል።

- የዮሐንስ ረእይ ስለሚመጣው ፍርድ ይገልጻል።

- መጽሐፍ ቅዱስ በሙሉ የእግዚአብሔር ቃል ነው።

- የእግዚአብሔርን ቃል ማወቅና መፈጸም ያስፈልገናል።

7/ የመጽሐፍ ቅዱስን መጻሕፍት በቀደም ተከተል ስሞቻቸውን ታውቃላቸው?

በያንሰ በያንሰ የአዲስ ኪዳንን መጻሕፍት ስሞች ማወቅ ያስፈልጋቸዋል።

8/ 2ጢሞ.3:16-17ን በቃላቸው አጥኑ።

ጥያቄ 13:- ዓለምንና ሰውን የፈጠረው ማን ነው?

መልስ:- ዓለምንና ሰውን የፈጠረው እግዚአብሔር ነው።

እግዚአብሔር ሁሉን እንዴት እንደፈጠረ፤ ዘፍጥ.1-2

በ/ እግዚአብሔር ብርሃንን፥ ውኃን፥ መሬትን፥ ሣርን፥ ዘፍን፥ ፀሐይን፥

ጨረቃንና ከዋክብትን በቃሉ ፈጠረ፤ ዘፍ.1:1-19።

ለ/ እግዚአብሔር ሕይወት ያላቸውን ሁሉ ፈጠረ፤ ዘፍ.1:20-25።

እያንዳንዱ እንደየወገኑ፥ ወፍ ከወፍ፥ በግ ከበግ እንዲዋለዱ እንጂ እንዲ ወገን ወደ ሌላ ወገን እንዲለወጥ አልፈቀደም።

ሐ/ እግዚአብሔር ሰውን በመልኩ ፈጠረ፤ ዘፍ.:27። እግዚአብሔር ሰውን

«ብዙ ተባዙ፥ በምድር ላይ ያለውን ግዙ» ብሎ አዘዘ፤ ዘፍ.1:28።

መ/ እግዚአብሔር የመፍጠርን ሥረ በስደስት ቀን ፈጽሞ በሰባተኛው ቀን

ከሠረው ሥረ ሁሉ አረፈ፤ ዘፍ.2:2።

1/ ሰዎች ሰባተኛውን ቀን ማለት ቀዳሜን እንዲያከብሩ አዘዘቸው፤ ዘፍ.2:8።

2/ ሰዎች ኃጢአት ስለሠሩ አዲስ ፍጥረት መሆን ያስፈልጋቸው ነበር።

ኢየሱስ አዲስ ሕይወት ሊሰጣቸው ሞቱ ከተነሣ በኋላ በአባቱ

ቀኝ በሰማያዊ ሥፍራ ተቀምጦ ከሠረው አረፈ፤ ዲ.1:21።

ከዚያን ጊዜ ጀምሮ ከሞት የተነሣበትን ቀን አሁን እናከብራለን፤

ዮሐ.20:19-20፤ 1ቀሮ.16:2።

ወ/ በመጀመሪያ ፍጥረት ሁሉ መልካም ነበረ፤ ዘፍ.1:4፤ 10፤ 12፤

18፤ 21፤ 25፤ 31። አሁን ግን በኃጢአት ምክንያት ስለተበላሸ

ፍጥረት ሁሉ መልካም እንዳይደለ እናውቃለን። ከፈጣሪያችን

የሚለያየንን ኃጢአት በመሥረታችን እዲስ ፍጥረት መሆን

ያስፈልገናል፤ ዮሐ.3:3፤ 2ቀሮ.5:17።

ጥያቄ 14:- እግዚአብሔር ሰውን እንዴት አድርጎ ፈጠረው?

መልስ:- እግዚአብሔር ሰውን ለነብሩ እንዲሆን በራሱ መልኩ ፈጠረው፤

ዘፍ.1:26-27።

የሰው አፈጣጠር

ሀ/ እግዚአብሔር ሰውን እንዴት አድርጎ እንደፈጠረው:-

1/ እግዚአብሔር ሰውን ከአፈር አበጀው፤ በአፍንጫውም የሕይወት እስተንፋሱን እፍ አለበት፤ ሰውም ሕያው ነፍስ ያለው ሆነ፤ ዘፍ.2:7። ይህን በማጽረግ እግዚአብሔር የራሱን ሕይወት ለሰው ሰጠ። ስለዚህ ሰው ከእግዚአብሔር ጋር ሊገናኝ ቻለ።

2/ እግዚአብሔር ሰውን በራሱ መልኩ ፈጠረው፤ ዘፍ.1:27። በራሱ መልኩ ፈጠረው ስንል ምን ማለታችን ነው? ሰው በሥጋው እግዚአብሔርን ይመስላል ማለታችን አይደለም። ነገር ግን ሰው እግዚአብሔርን ሊያውቅ የሚችልበት መንፈስ ተሰጠው ማለት ነው።

3/ እግዚአብሔር ከአዳም የወሰዱትን አጥንት ሴት አድርጎ ሠረተ፤ ዘፍ.2:22።

4/ ሰዎች ሁሉ የተወለዱት እግዚአብሔር ከፈጠረው ከእንደ ከአዳም ነው፤ ዘፍ.1:28።

ለ/ ሰው ከሌሎች ፍጥረታት ልዩ የሆነው እንዴት ነው?

1/ ሰው መንፈስ ስላለው ከእግዚአብሔር ጋር በጸሎት ሊገናኝ ይችላል። እንስሳ እግዚአብሔርን ሊያውቅ የሚችልበት መንፈስ የለውም።

2/ ሰው ለዘላለም የሚኖር ነፍስ ሆነ፤ ዘፍ.2:7። ሥጋውም ሞቶ ወደ አፈር ይመለሳል። መንፈሱ ግን አይሞትም። እንስሳ ለዘላለም የሚኖር ነፍስ የለውም።

3/ እግዚአብሔር ለሰው በምድር ላይ ያለውን ፍጥረት ሁሉ እንዲገዛ ሥልጣን ሰጠው፤ ዘፍ.1:28።

4/ እንስሳ ከሰው የተለየ ፍጥረት ስለሆነ ለአዳም እንደ እርሱ ያለ ረዳት ከእንስሳት ወገን አልተገኘለትም፤ ዘፍ. 2:20። በዚህ ምክንያት እግዚአብሔር ሴዋንን ፈጠረለት።

ሐ/ እግዚአብሔር ለሰው የሚያስፈልገውን ሁሉ ሰጠው፤

1/ ምግብ ሰጠው፤ ዘፍ.1:29።

መኖሪያ ሰጠው፤ ዘፍ.2:15።

ረዳት ሰጠው፤ ዘፍ.2:22።

ኃላፊነት ሰጠው፤ ዘፍ.1:26-28።

2/ ለሰው ምርጫን ሰጠው፤ ዘፍ.2:16-17። ሰው መታዘዝን ወይም አለመታዘዝን ሊመርጥ ይችላል። ሰው በገጽ ሳይሆን በምርጫው በእርሱ አምኖ በፈቃደኝነት እንዲታዘዝለት እግዚአብሔር ፈለገ።

መ/ እግዚአብሔር ሰውን የፈጠረው ለምንድነው?

1/ ሰውን የፈጠረው ለራሱ ነብር ነው፤ ዲ.ሳ.43:7።

2/ ሰውን የፈጠረው እንዲያመልከውና እንዲያመሰግነው ነው፤ መዝ.102/103/1-2፤ 106/107/1፤ ፈልጽ.2:10-11።

ጥያቄ 15:- ኃጢአት ማለት ምን ማለት ነው?

መልስ:- ኃጢአት ማለት ለእግዚአብሔር አለመታዘዝ ማለት ነው፤
1ዮሐ.3:4።

ኃጢአት

ሀ/ ሰው በኃጢአት እንዴት እንደወደቀ፤ ዘፍ.3።

- 1/ ሴዋን የሰይጣንን ምክር ሰማቸው። ሰይጣን የእግዚአብሔርን ቃልና ፍቅር እንድትመረጥ አደረጋት፤ ዘፍ.3:1፤ 4፤ 5።
- 2/ ሴዋን የሰይጣንን ምክር ሰለሰማቸው የዛፋ ፍሬ ቅንጾች እንዲሆኑ አዋቸው። በልብዋም ተመኘች፤ ዘፍ.3:6። ሰይጣን ዛሬ ጸገሞ በጀርሶችን፣ በአይናቸን እና በልባቸን ይፈተናል፤
1ዮሐ.2:15-17።
- 3/ ፍሬውን ወስዶ በላቸው። ለባለሙያ ሰጠቸው። እርሱም በላ፤ ዘፍ.3:6።
- 4/ ሰዎች ሁሉ የአዳም ልጆች በመሆናቸው ኃጢአተኞች ሆኑ፤
ሮሜ.5:12።

ለ/ ኃጢአት ምንድነው?

- 1/ ኃጢአት የመፀ ወይም አለመታዘዝ ነው፤ 1ዮሐ.5: 17። አዳምና ሴዋን ለእግዚአብሔር አልታዘዙም።
- 2/ ኃጢአት የእግዚአብሔርን መንገድ ተቶ በረሰ መንገድ መሄድ ነው፤ ኢሳ.53:6።
- 3/ ኃጢአት በጎ አለመሥራት ነው፤ ደሴ.4:17።
- 4/ ሰው በሚናገረው ቃል ኃጢአት ሊሠራ ይችላል፤
ማቴ.5:21-22፤ ደሴ.3:10።
- 5/ ኃጢአት ከሰው ልብና ምኞት ሊወጣ ይችላል፤ ምሳሌ.4:23፤
1ጢዋ.6:10።
- 6/ የኃጢአት ዓይነቶች በገላቲያ 5:19-21 ተዘርዝረዋል።

ጥያቄ 16:- የኃጢአት ጸመወዝ ምንድነው?

መልስ:- የኃጢአት ጸመወዝ የዘላለም ሞት ነው፤ ሮሜ.6:23።

ጥያቄ 17:- ሰዎች ሁሉ ኃጢአተኞች ናቸው?

መልስ:- አዎን፤ ሰዎች ሁሉ ኃጢአተኞች ናቸው፤ ሮሜ.3:23።

ጥያቄ 18:- ሰው ኃጢአተኛ መሆኑን የሚያውቀው እንዴት ነው?

መልስ:- ሰው ኃጢአተኛ መሆኑን የሚያውቀው የእግዚአብሔር ቃል ሲያመለክተውና መንፈስ ቅዱስ ሲወቅሰው ነው።

የኃጢአት ውጤቶች

ሀ/ ኃጢአት መሥረት በዚህ ዓለም ያስከተላቸው ውጤቶች:-

- 1/ መከረና ጽኑም፤ ዘፍ.3:19። በፍጥረት ሁሉ ላይ ፍርድ አደረሰ፤ ዘፍ.3:16-18።
- 2/ ፍርሃትን አስከተለ። ኃጢአትን ሳይሠራ በፊት አዳም እና ሴዋን ከእግዚአብሔር ጋር ይገናኙ ነበር። ከሠሩ በኋላ ገን ፈርተው ከእግዚአብሔር ሊጸበቁ ሞከሩ፤ ዘፍ.3:8።
- 3/ በጽታንና ሞትን አመጣ፤ 1ቅሮ.11:30-31፤ የሐዋ.5:9-10። ይህም ሲባል ሁልጊዜ ሰው የሚታመመው በኃጢአት ምክንያት ነው ማለት አይደለም፤ ዮሐ.9:3።
- 4/ እግዚአብሔር ከኃጢአት ያልተለየን ሰው ጸሎት አይሰማም፤
ኢሳ.59:1-2።
- 5/ አማኞች ሰይጣንን ማሸነፍ እንዲያችሉ አደረገ፤
ኢደሱ.7:10-12።

ለ/ ሰው የኃጢአትን ይቅርታ ካልተቀበለ የሚከተሉት ውጤቶች:-

- 1/ የዘላለም ሞት፤ ሮሜ.6:23።
- 2/ እግዚአብሔር በኃጢአተኞች ላይ የሚፈርደው ፍርድ፤ ዮሐ.3:18።
- 3/ የኃጢአተኞች በእሳት ባሕር ውስጥ መጣል፤ ረእይ.21:8።
- 4/ ሰውን ከእግዚአብሔር መለየት፤ 2ተሰ.1:9-10።

ሐ/ ሰዎች ሁሉ ኃጢአተኞች ናቸው።

- 1/ ሰዎች ሁሉ የአዳም ልጆች በመሆናቸው ኃጢአተኞች ናቸው፤
መዝ.50/51/5፤ ሮሜ.5:12።
- 2/ ሰዎች ሁሉ በሠሩት ኃጢአት ምክንያት ኃጢአተኞች ናቸው፤
መዝ.13/14/3፤ ኢሳ.53:6፤ ሮሜ.3:23፤ 1ዮሐ.1:8።

መ/ ሰውን ወደ ኃጢአት የሚመራ ነገሮች:-

- 1/ ሰይጣን፤ ኢፌ.2:1-2፤ 1ጴጥ.5:8።
- 2/ ዓለም፤ ኢፌ.2:1-2፤ 1ዮሐ.2:15-16።
- 3/ የረሱ ምኞት፤ ኢፌ.2:3፤ ደሴ.1:14።

የነፍስ ሰብት ጥያቄዎች

- 1/ እግዚአብሔር በእያንዳንዱ ቀን ምን ምን ፈጠረ?
- 2/ በመጀመሪያ እግዚአብሔር የፈጠረው ነገር ሁሉ መልካም ነበረ።

- አሁን በምን ምክንያት መልካምነቱን አጣ?
- 3/ እግዚአብሔር ሰውን በረሱ መልክ ፈጠረው ስንል ምን ማለታችን ነው?
 - 4/ እግዚአብሔር ሔዋንን ለምን እንዴት ፈጠረ?
 - 5/ ሰው ከእንስሳ እንዳልተገኘ እንዴት ልዩነት አንታለን?
 - 6/ ሰው በኃጢአት እንዴት ወደቀ?
 - 7/ እግዚአብሔር አዳምና ሔዋን ከእንደ ፍሬ እንዳይበሉ ለምን ከለከላቸው?
 - 8/ ሰዎች ሁሉ ለምን ኃጢአተኞች ሆኑ? ለዚህ ጥያቄ ሁለት መልሶችን ይጻፉ።
 - 9/ አዳምና ሔዋን ከእግዚአብሔር ለምን ተሸሽጉ?
 - 10/ «የኃጢአት ደመወዝ ሞት ነው» ማለት ምን ማለት ነው?
 - 11/ ሮሜ 6:23ን በቃላትህ አጥኑ።

ነፍል አረት፡- የእግዚአብሔር ተስዛዛት

ተምህርት 13

ጥያቄ 19፡- እግዚአብሔር ሰዎች የሚመረጣቸውን ተስዛዛት የሰጠው እንዴት ነው?

መልስ፡- እግዚአብሔር ሰዎች የሚመረጣቸውን አሥርቱን ተስዛዛት የሰጠው በሙሴ አማካኝነት በሲና ተረረ ላይ ነው፤ ዘፀ.20:1-17።

ጥያቄ 20፡- እነዚህ ተስዛዛት ምን ያስተምረሃል?

መልስ፡- የመጀመሪያዎቹ አረት ተስዛዛት ለእግዚአብሔር ማድረግ የሚገባኝን ሲያስተምሩኝ ቀሪዎቹ ስድስት ተስዛዛት ደግሞ ለባልንጃሮቹ ማድረግ የሚገባኝን ያስተምሩኛል።

ጥያቄ 21፡- የእነዚህ ተስዛዛት አጠቃላይ መልእክት ምንድን ነው?

መልስ፡- የእነዚህ ተስዛዛት አጠቃላይ መልእክት፡ እግዚአብሔር አምላካችንን በፍጹም ልብህ ውደድ፡ ባልንጃረህንም እንዲሁ ረስህ አድርገህ አፍቀር የሚል ነው፤ ሉቃ.10:27።

ጥያቄ 22፡- ባልንጃረህ ማን ነው?

መልስ፡- ባልንጃረዱ ሰው ሁሉ ነው፤ ሉቃ.10:29-37።

የአሥርቱ ተስዛዛት መሰጠት

ሀ/ የአሥርቱ ተስዛዛት ተቀባዮች ሁኔታ፡-

- 1/ በዮሴፍ ጊዜ ወደ ግብፅ የሄዱት እስረኤላውያን ከጊዜ በኋላ እየበዙ ስለሄዱ የግብፅ ንጉሥ «በመንግሥቱ ላይ ይነሡብኛል» ብሎ ስለረረ አሠቃያቸው፤ ዘፀ.1:9-10።
- 2/ የእስረኤል ሕዝብ በሠቃያቸው ምክንያት ወደ እግዚአብሔር በጭኑ ጊዜ እግዚአብሔር ሙሴን መሪያቸው እንዲሆን ጠረው፤ ዘፀ.2:23-24።
- 3/ እግዚአብሔር ሙሴን ሕዝቡን እየመረ ከግብፅ እንዲያወጣቸውና በተስፋ ወደተሰጣቸው አገር ወደ ከነዓን እንዲያስገባቸው አዘዘው፤ ዘፀ.3:9-10።
- 4/ ሙሴ በእግዚአብሔር ኃይልና በብዙ ተአምረት ሕዝቡን ከግብፅ አወጣቸው፤ ዘፀ.12:41።

ለ/ እግዚአብሔር ሕግ ከመሰጠቱ በፊት ለሙሴና ለእስረኤል ሕዝብ ያሳሰባቸው ነገሮች፤ ዘፀ.20:1፡-

- 1/ በግብፅ ባሪያዎች ሆነው በቶገር ውስጥ እንዳነበሩ አሳሰባቸው።
- 2/ ከባርነት ያወጣቸው እርሱ እንዳነበሩ አሳሰባቸው። እግዚአብሔር ከሌሎች ሁሉ ይልቅ ኃይል ያለውና ሕዝቡን የሚወድ መሆኑን አሳሰባቸው።
- 3/ አምላካቸውና መድኃኒታቸው ስለነበረ የሰጣቸውን ሕግ መጠበቅ እንዳለባቸው አሳሰባቸው።

ሐ/ እግዚአብሔር ለሙሴና ለእስረኤል ሕዝብ ሕግ እንዳሰጠ፡-

- 1/ እግዚአብሔር ለእስረኤል ሰዎች ሕግን የሰጠው ወደ ከነዓን በመጓዝ ላይ ሳሉ በምድረ በዳ ነው።
- 2/ እግዚአብሔር በሲና ተረረ ላይ ለሙሴ አሥርቱን ተስዛዛትና በዛ ያሉ ሌሎች ተስዛዛትን ሰጠ፤ ዘፀ.20:2-17።
- 3/ የእስረኤል ሰዎች ይህንን ሕግ ለመታዘዝ፡ ለመጠበቅ እና እርሱን ለማገልገል ቃል ቢገቡ እግዚአብሔርም ከእነርሱ ጋር ሆኖ እንደሚጠብቃቸው የሚያስረዳቸውንም እንደሚሰጣቸው ቃል ገባላቸው፤ ዘፀ.28:1-2። እውቀው ሕጉን ባይጠብቁ ግን ቀጣት እንደሚደርሰባቸው ነገራቸው፤ ዘፀ. 28:15። ከሰሐተታቸው የመመለሻ መንገድም አዘጋጃላቸው፤ ዘሌዋ.4:27-28፤ 6:1-7።

መ/ የአረት ሕግ አጠቃላይ መልእክት ፍቅር ነው፤

- 1/ ኢየሱስ እንደ የሕግ አዋቂ የሆነውን ሰው «በሕግ የተዳፈው ምንድነው?» ብሎ በጠየቀው ጊዜ፡ «ገታ አምላካችንን በፍጹም ልብህ፡ በፍጹም ነፍሱህ፡ በፍጹም ኃይልህ፡ በፍጹም አሳብህ ውደድ፤ ባልንጃረህንም እንዲሁ ውደድ» ብሎ መለሰለት። ኢየሱስም «እውነት መለሰህ» አለው፤ ሉቃ.10:27።

- 2/ የመጀመሪያዎቹ አረቶች ተአዛዝተው እንዲሚደገቱም ራሳችን እንዲያውቀን በመሆኑ ልባችን ብንወድ የምናመልከው እርሱን ብቻ ነው።
- 3/ የቀረቱ ሰዶስቱ ተአዛዝተው እንዲሚደገቱም ራሳችን ባልንጃረዎቻችንን ብንወድ በምንም ዓይነት መንገድ ለምሳሌ በመገደል፣ በመስረቅ፣ በሐሰት በመመስከር ወይም በመመኘት አንገደውም።
- 4/ እዲስ ኪዳን በዩኒቨርሲቲ ስለ ፍቅር ያስተምረናል፤ 1ቀሮ.13።

ተምህርት 14

ጥያቄ 23:- የመጀመሪያው ተአዛዝ ምን ይላል?
መልስ:- የመጀመሪያው ተአዛዝ «ኪሴ በቀር ሌሎች አማልክት አይሆኑልህ» ይላል።

ጥያቄ 24:- የመጀመሪያው ተአዛዝ ምን ያስተምርሃል?
መልስ:- እግዚአብሔርን ብቻ እንዲመልክ ያስተምረናል።

ጥያቄ 25:- ሁለተኛው ተአዛዝ ምን ይላል?
መልስ:- ሁለተኛው ተአዛዝ «በላይ በሰማይ፣ በታች በምድር፣ ከምድር በታች በውኃ ካለው ነገር የማናቸውንም ምሳሌ ላንት አታደርግ፤ አታስገድጋቸው፤ አታምልኩቸውም» ይላል።

ጥያቄ 26:- ሁለተኛው ተአዛዝ ምን ያስተምርሃል?
መልስ:- እግዚአብሔርን እንዲመልክና ከሌላ አምልኮት ሁሉ እንዲርቀው ያስተምረናል።

አሥርቱ ተአዛዛት (1)፤ ዘፀ.20:3-6

ሀ/ እንደኛው ተአዛዝ «ኪሴ በቀር ሌሎች አማልክት አይሆኑልህ፤ ይላል።

- 1/ ከእግዚአብሔር በስተቀር ሌላ አውነተኛ አምላክ የለም፤ አውነተኛ አምላክ እርሱ ብቻ ነው። ሌሎች በመሉ የእጆቹ ሥረ ናቸው እንጂ ከእግዚአብሔር እኩል ወይም በላይ አይደሉም፤ ኢሳ. 44:6፤ 43:10-13፤ 45:21፤ 1ጢዮ.1:17።
- 2/ ከርሱ ተአዛዝ በፊት የምናስቀድመው አንድም ነገር መኖር የለበትም፤ ማንም ከሚሰጠን ተአዛዝ ይልቅ የርሱን ተአዛዝ ማስቀደም አለብን። የርሱን ተአዛዝ እንድንገኝ የሚያደርግን ወይም የሚያስመርጠን ነገር በመጣ የእግዚአብሔርን ተአዛዝ መጣስ የለብንም፤ የሐዋ.4:19።
- 3/ ከእግዚአብሔር ይልቅ የምንወደው ነገር እንደ አምላካችን ስለሚሆን ከእርሱ ይልቅ እንድንም ነገር መውደድ የለብንም፤

- ፈልጉ.3:9። እግዚአብሔርን ከምንገረው የበለጠ ሌሎችን ሰዎች መኖረት የለብንም፤ እግዚአብሔርን ከምናከብረው የበለጠ ሌሎች ሰዎችን ማክበር የለብንም፤ እርሱ የምንሰጠውንም አምልኮ ለሌላ መስጠት የለብንም፤ ማቴ.10:28፤ 37፤ ዮሐ.12:42-43።
- 4/ ከረሳቸን አሳብ፣ ፍላጎትና ህቀድ ይልቅ እርሱን ለናስቀድመው ይገባናል፤ ማቴ.10:38።
- 5/ እግዚአብሔር መኖሩን በፍጹም መነጽ ወይም መርሳት የለብንም፤ መዝ.13/14/፡1።
- 6/ እርሱን ማምለካችንን መተው የለብንም፤ ዳን.6:10-11።
- 7/ ማንኛውንም ነገር ከእግዚአብሔር ፊት መሰወር አይቻልም፤ ማቴ.10:26።

ለ/ ሁለተኛው ተአዛዝ «በላይ በሰማይ ካለው፣ በታች በምድር ካለው፣ ከምድርም በታች በውኃ ካለው ነገር የማናቸውንም ምሳሌ የተቀረጸውንም ምስል ለአንተ አታደርግ፤ አታስገድጋቸው፤ አታምልኩቸውም» ይላል።

- 1/ «አምላካችን ነው» ብለን አንዳቸ ነገርን እንድናከብር አልተፈቀደም። በሰማይም ሆነ በምድር ወይም በባሕር ውስጥ የሚገኘውን የማናቸውንም ነገር ስህል፣ ምስል ወይም ጣዖት ማክበርም ሆነ ማምለክ አልተፈቀደንም፤ ኢሳ.44:9-20፤ ዘፀ.32:1-10።
- 2/ ሥህል ወይም ምስል ወስደን «የእግዚአብሔር ምሳሌ ነው» ብለን ልንስገድልት አይገባንም፤ 1ኛ ነገ.12:28-33።

ተምህርት 15

ጥያቄ 27:- ሶስተኛው ተአዛዝ ምን ይላል?
መልስ:- ሶስተኛው ተአዛዝ «የእግዚአብሔር የአምላካችን ስም በከነዓት አትጥረ፤ እግዚአብሔር ስሙን በከነዓት የሚጠረውን ከበደለ አደገደውምና» ይላል።

ጥያቄ 28:- ሶስተኛው ተአዛዝ ምን ያስተምርሃል?
መልስ:- የእግዚአብሔርን ስም በሁሉ እንዳከብር ያስተምረናል።

ጥያቄ 29:- አረተኛው ተአዛዝ ምን ይላል?
መልስ:- አረተኛው ተአዛዝ «የሰንበትን ቀን ተቀድሰው ዘንድ አስብ» ይላል።

ጥያቄ 30:- አረተኛው ተአዛዝ ምን ያስተምርሃል?

መልስ:- እግዚአብሔር የጊዜዬ ጌታ መሆኑን ለመገለጽ ከሰባቱ ቀናት እንዲሁ ለርሱ ሥረ እንድለየው ደስተኞቻችን።

ጥያቄ 31:- ክርስቲያኖች የተኛውን ቀን ያከብራሉ?

መልስ:- ክርስቲያኖች «የጌታ ቀን» ተብሎ የሚጠራውን የሳምንቱን የመጀመሪያ ቀን እሑድን ያከብራሉ።

ጥያቄ 32:- እሑድ «የጌታ ቀን» ተብሎ የሚጠራው ለምንድነው?

መልስ:- እሑድ «የጌታ ቀን» ተብሎ የሚጠራው ክርስቶስ ከመታን የታነሣበት ቀን ስለሆነ ነው፤ ዮሐ.20:1።

ጥያቄ 33:- እሑድን ወይም የጌታን ቀን እንዴት እጽርገህ ልታሳልፈው ይገባል?

መልስ:- እሑድን ወይም የጌታን ቀን በጽሑፍና በምስጋና፣ የእግዚአብሔርን ቃል በመስማትና በማንበብ፣ ለባልንጃርቴም መልካም ነገር በማጽረግ ላሳልፈው ይገባል።

አሥርቱ ተእዛዛት (2)፤ ዘፀ.20:7-11

ሀ/ ሶስተኛው ተእዛዝ «የእግዚአብሔርን የአምላካዊነት ስም በከነዓት አትጥረ፤ እግዚአብሔር ስሙን በከነዓት የሚጠራውን ከበጸል አደነጸውም» ይላል።

1/ የእግዚአብሔር ስም ታላቅና ነፃነት ነው። በአጋንንት ላይ እንዲሁ ሥልጣኑ እለው፤ ቅመን ማክበር እግዚአብሔርን ማክበር ነው።

2/ የእግዚአብሔርን ስም መጥረት በማይገባን ቦታ ማለት በቀልጽና በጨዋታ ወይም በቁጣ መጥረት አይገባንም።

3/ በእግዚአብሔር ስም ወይም የሰሙ መጠሪያና መታሰቢያ በሆኑ ነገሮች ላይ መዘበትና መቀለጽ የለብንም።

4/ በእግዚአብሔር ስም በሐሰት አትማል፤ ዘሌዋ.19:12፤ ማቴ.5:33-37፤ በእውነት ተናገር።

ለ/ አረተኛው ተእዛዝ «የሰንበትን ቀን ተቀድሰው ዘንድ አስብ» ይላል።

1/ እግዚአብሔር ስድስት ቀን ሠርቶ በሰባተኛው ቀን ሥረውን ፈጽሞ ስላረፈ እግዚአብሔር የእሥረኤልን ሕዝብ በቤታቸው ያሉትን ሁሉ ምንም ሥረ እንዳይሠሩ አዘዛቸው፤ ዘፀ.20:10፤ ዘፍ.2:1-3። ሙሉ በሙሉ የረሳቸውን ሥረ የሚያቋርጡበት ቀን ነበረ።

በሰንበት ሲሠሩ የተገኘ ሰው ይገዳል ነበር፤ ዘካርያ 15:32-36።

2/ የእስረኤል ሕዝብ ከሌሎች አሕዛብ ተለይተው የእግዚአብሔር ሕዝብ ለመሆናቸው ምልክት እንዲሆን እግዚአብሔር የሰንበትን ቀን ባርኮ ሰጣቸው፤ ዘፀ.31:13-17።

3/ ክርስቶስ በምጽር ላይ ሳለ «የሰው ልጅ የሰንበት ጌታ ነው» አለ። ማቴ.12:8። እ.የሱስ:- «ሰንበት ስለ ሰው ተፈጥሮአል እንጂ ሰው ስለ ሰንበት አልተፈጠረም» ብሎ ስለ ፈራሳዊያን የልብ ጽንዝዜ አዘና ለሰዎች መልካም ሥረ ይሠራላቸው ነበር፤ ማር.2:27-34።

ሐ/ አሁን የምናከብረው ከሳምንቱ የመጀመሪያውን ቀን ነው እንጂ ሰባተኛውን ቀን አይደለም።

1/ ሰባተኛው ቀን የሚያመለክተው የመፍጠሩን ሥረ የፈጸመበትን ቀን ሲሆን የመጀመሪያው ቀን ጸገሞ የሚያሳስበን ክርስቶስ አዲስ ፍጥረት እንድንሆን ዳኅነታችንን የፈጸመበት ቀን ነው።

ስለዚህ አሁን የምናከብረው አዲስ ፍጥረት እንድንሆን ክርስቶስ የሚያስፈልገውን ሥረ ፈጽሞ፣ ሞትን አሸንፎ፣ ከሞት የተነሣበትን ቀን ነው፤ ሉቃ.24:1።

2/ እግዚአብሔር ለኑሮአችን ሁሉ የሚያስፈልገንን ሠርተን እንድናገኝ በቂ ጊዜ እንዳሰጠን አረፍትን እንድናገኝ ጸገሞ በቂ ጊዜ ሰጥቶናል።

3/ በተለይ ለነፍሳችንና ለመንፈሳችን አረፍት ማግኘት ያስፈልገናል። ስለዚህ በእሑድ ቀን ከሌሎች ክርስቲያኖች ጋር ሆነን መጸለይ፣ እግዚአብሔርን ማመስገንና ቃሉን መማር ይገባናል። በሐዋርያት ሥረ እንደምናነበው ሐግርያት እሑድን ያከብሩ ነበር፤ ዮሐዋ.20:7።

4/ የክርስቶስን አርአያነት በመከተል የአረፍታችንን ቀን የታመሙትን ሰዎች በመጠየቅ፣ የተገኘላችን ሰዎች በመርዳት፣ ያዘኑትን ሰዎች በማጽናናት፣ ሌሎች በጎ ሥረዎችን በመሥረት ልናሳልፈውና ልንቀድሰው ይገባናል፤ 1ቅሮ.16:2።

ተምህርት 16

ጥያቄ 34:- አምስተኛው ተእዛዝ ምን ይላል?

መልስ:- አምስተኛው ተእዛዝ «እግዚአብሔር አምላካዊ በሚሰጥህ ምጽር ሰድሜህ እንዲረዝም እናትና አባታህን እነብር» ይላል።

ጥያቄ 35:- አምስተኛው ተእዛዝ ምን ያስተምርሃል?

መልስ:- ወላጆቹን እንድታዘዛቸው፣ እንድትደግፉና እንድትሰሩላቸው ያስተምረኛል።

ጥያቄ 36:- ስድስተኛው ተእዛዝ ምን ይላል?

መልስ:- ስድስተኛው ተእዛዝ «አትገዳል» ይላል።

ጥያቄ 37:- ስድስተኛው ተእዛዝ ምን ያስተምርሃል?

መልስ:- የኢትዮ ሃብትጽግታን ሕይወት በጸላና እንደጠብቀ የሚገባኝን ነገር ሁሉ እንዳይገባ ያስተምረኛል።

ጥያቄ 38:- ሰባተኛው ትእዛዝ ምን ይላል?

መልስ:- ሰባተኛው ትእዛዝ «አታመንዝር» ይላል።

ጥያቄ 39:- ሰባተኛው ትእዛዝ ምን ያስተምረዋል?

መልስ:- በልቤ፣ በአነጋገራዊና በአካሄዱ ነጻ ሕይወት እንድሆን ያስተምረኛል።

አሥርቱ ትእዛዛት (3)፤ ዘፀ.20:12-14

ሀ/ አምስተኛው ትእዛዝ «እንዲሁኑህ በሚሰጥህ ምጽር ሀይሌህ እንዲረዝም እናትና አባትህን እነብር» ይላል፤ ኤፌ.6:1-3

1/ ሰው የወለደውን እናትና አባትን ሊያከብራቸው ያስፈልገዋል፤ ምሳ.13:1፤ ማር.7:9-13።

2/ ሰው የወለደውን እናትና አባትን የሚያከብራቸው ከሆነ ይታዘዝታል፤ በሀይሌህ ያቸው አርጽተው በጸክሙ ጊዜም ይጠራቸዋል፤ 1ጢሞ.5:4፤ 8፤ ምሳሌ 1:8።

3/ ወላጆቹን ማክበር በእግዚአብሔር ዘንድ ዋጋ አለው። ወላጆቻቸውን የሚያከብሩ ልጆቹ በእግዚአብሔር ቃል መሠረት ሀይሌህ ያቸው ይረዝማል፤ ኤፌ.6:2-3።

4/ ሰው በሀይሌ ታላቁ የሆኑትን ሽማግሌዎችና አርጊቶች ሁሉ ሊያከብራቸውና ሊረዳቸው ይገባል። ታናናቸውን ጸገሞ በፍቀር መመልከት ያስፈልገዋል፤ 1ጢሞ.5:1-2።

ለ/ ስድስተኛው ትእዛዝ «አትገደል» ይላል።

1/ ሰው በእግዚአብሔር ምሳሌ የተረጠፈ ስለሆነ በጥላቻና በገልጭ ተነሣስቶ እንዳይገደል አስተረጋግጥላለን።

2/ የእግዚአብሔር ቃል «ወንድሙን የሚጠላ ነፍስ ገደይ ነው» ይላል፤ 1ዮሐ. 3:15። ስለዚህ ወንድሜቸውን ለንጠላው እንዳይገባ። የሚበጽሉንን ይቆርብሉ ለእነርሱ መጸለይና ጸገ ነገር መሠረት አለብን፤ ማቴ.5:44-45፤ ሮሜ 12:19-21።

3/ የረሳቸውን ጤንነት እንዲሁ እንድንገደ ወይም ረሳቸውን እንድንገደ አስተረጋግጥላለን።

4/ መገደል ሕይወት ማጥፋት ብቻ አይደለም። ሌሎች የሚኖሩበትን እንዲያጡ ወይም ለሕይወታቸው የሚያስፈልጋቸውን እንዳያገኙና ዝቅተኛነት እንዲሰማቸው ማድረግ በቀጥታ መገደል ባይሆንም እንዲሁ በተዘዋዋሪ መንገድ መገደል ነው።

ሐ/ ሰባተኛው ትእዛዝ «አታመንዝር» ይላል።

1/ ሰዎች በሥረቸው፣ በሁላቸውና በአሳባቸው ከምንዝርና ኃጢአት መረቅ አለባቸው፤ ማቴ.5:27-28።

2/ እግዚአብሔር ማንም ከእንደሚሰት ወይም ባል በላይ እንዳያገባ ወይም እንዳታገባ አዘኗል፤ ማቴ.19:4-5።

3/ እግዚአብሔር መፋታትን አይወድም፤ ማቴ.19:6፤ 9።

4/ ሰዎች በአነጋገራቸውም ሆነ በአስተሳሰባቸው ሌሎችን ወደ ማመንዝር መምረት የለባቸውም፤ ምሳሌ 2:16-19።

ትምህርት 17

ጥያቄ 40:- አምስተኛው ትእዛዝ ምን ይላል?

መልስ:- አምስተኛው ትእዛዝ «አትስረቅ» ይላል።

ጥያቄ 41:- አምስተኛው ትእዛዝ ምን ያስተምረዋል?

መልስ:- ከባልንጽፎ ጋር በቅንነት እንድንኖር ያስተምረኛል።

ጥያቄ 42:- ዘጠነኛው ትእዛዝ ምን ይላል?

መልስ:- ዘጠነኛው ትእዛዝ «በባልንጽፈህ ላይ በሐሰት አትመስከር» ይላል።

ጥያቄ 43:- ዘጠነኛው ትእዛዝ ምን ያስተምረዋል?

መልስ:- አውነትን ምናገር እንዳለብን ያስተምረኛል።

ጥያቄ 44:- አሥረኛው ትእዛዝ ምን ይላል?

መልስ:- አሥረኛው ትእዛዝ «የባልንጽፈህን ቤት አትመኝ፣ የባልንጽፈህን ማስት፣ ሎሌውን፣ ገረጹንም፣ በረውንም፣ እህድውንም፣ ከባልንጽፈህ ገንዘብ ሁሉ ማናቸውንም አትመኝ» ይላል።

ጥያቄ 45:- አሥረኛው ትእዛዝ ምን ያስተምረዋል?

መልስ:- ያለኝ እንዳሚበቃኝና በዚያም እንድንጸሰት ያስተምረኛል፤ 1ጢሞ.6:6።

አሥርቱ ትእዛዛት (4)፤ ዘፀ.20:15-17

ሀ/ አምስተኛው ትእዛዝ «አትስረቅ» ይላል።

1/ በማናቸውም መንገድ የረሳቸውን ንብረት ያልሆነውን ገንዘብ፣ ሀብት ወይም ሌላ ነገር መስረቅ ወይም በማታለል መውሰድ ወይም ያለ ባለቤቱ ፈቃድ ወስዶ መጠቀም የለብንም፤ ኤፌ.4:28።

2/ ሰላላን ነገር እግዚአብሔርን ማመስገን ይገባል፤ ረዕ.4:11-13።

3/ እግዚአብሔር ለኛ የሰጠውን ሀብት ሁሉ በጥንቃቄ መያዝና በብልሃት መጠቀም አለብን።

4/ በኛ እጅ ላለው የሌሎች ንብረት መጠንቀቅ ያስፈልገናል።

- ለ/ ዘጠነኛው ተስዛዝ «በባልንጃረህ ላይ በሐሰት አትመስክር» ይላል።
- 1/ ሐሰትንና ውሸትን ከሕይወታችን ውስጥ ፍጹም ማስወገድ አለብን። ሰዎች በነበርሰቱ ላይ በሐሰት መሰነሩበት ማቴ.26:59-61።
 - 2/ በንግግራችንና በሥራችን በአሳባቸንና በውሳኔያችን አውነተኛቸ መሆን አለብን።
 - 3/ በገምት፡ በይሆናል ወይም ከሌሎች በመስማት የሌሎችን ስም ማጥፋት፣ በፍርድ ቤት መመስከር፣ ወይም መፍረጽ የለብንም። በዚህ ፋንታ ስለሌሎች መልካም መናገር፣ የተናገሩትንና የሠሩትን ከባድ ዓላማ የተነሳ አንጻራትና አንጻራት አጽርገን መቁጠር አለብን፤ ሉጊ.4:29።

- ሐ/ አሥረኛው ተስዛዝ «የባልንጃረህን ቤት አትመኝ፤ የባልንጃረህን ሚስት፣ ሎሌውንም፣ ገረጹንም፣ በሬውንም፣ አህያውንም፣ ከባልንጃረህ ገንዘብ ሁሉ ማናቸውንም አትመኝ» ይላል።
- 1/ ባልንጃረዎቻችን በሚያገኙት መልካም ሀድል፣ ሀብት ወይም ሥራ ልንቀናና ልንመቀኝ አይገባንም። በዚህ ፋንታ ስለገጠማቸው መልካም ሀድል አብረን ልንጸሰት እና እንዲሁብራን ልናመሰግን ይገባል።
 - 2/ ባልንጃረዎቻችን በተርጉሞች እየጸከዩ እንዲሄዱ ምንም ነፃ ነገር እንዳናጸርገባቸው፣ ያላቸውንም እንዳናጠፋቸው እንዲሁብራ አዘናል።
 - 3/ የባልንጃረዎቻችን የሆነውን ሁሉ ተመልከተን «ምነው ዓፄ በሆነ» ብለን እንዲገባና የነርሱ የሆነውን እንዲገመግሙ በዚህ ተስዛዝ ውስጥ ታዘናል።
 - 4/ ስለሚገድለን ነገር ሁሉ እንዲሁብራን እያመሰግንን መጠየቅ እንጂ ማማረር የለብንም።
 - 5/ ገንዘብን መመኘት በወጥመድ መውጸቅ እንዲሆን አውቅን ከዚያ ሽሽትን እንዲሁብራ ስለሰጠን ነገር ሁሉ እናመሰግናለን፤ 1ጢዋ.6:6-10።

- መ/ በሰላት ዘመን ስለ አሥርቱ ተስዛዛት እንዲሁብራ የተናገረቸው ነገሮች፡-
- 1/ ሐገን የሚጠብቁና እንዲሁብራን የሚወዱ እንዲሁብራ አስከ ሺህ ተውልድ ጽረስ ምሕረት ያደርገላቸዋል።
 - 2/ ሐገን የሚያጠብቁና እንዲሁብራን የሚጠሉ አስከ ሶስተኛና አረተኛ ተውልድ እንዲሁብራ በእነርሱ ኃጢአት ምክንያት ልጆቻቸውን ይቀጣል።
 - 3/ የእንዲሁብራ ምሕረት፣ ተሀገሥትና ፍቅር ከቁጣው ይልቅ እጅግ በጣም የበዙ ናቸው። ምሕረት እስከ ሺህ ተውልድ ሲሄድ ቁጣው ገን እስከ ሶስተኛ አረተ ተውልድ ብቻ ነው።

4/ አምስተኛውን ተስዛዝ የሚጠብቁት ማለትም አባታቸውንና እናታቸውን የሚያከብሩ ሀጽሚያቸው ረጅም ይሆናል።

ተምህርተ 18

ጥያቄ 46፡- እነዚህን አሥር ተስዛዛት ረጽሞ ሊጠብቁቸው የሚችል አለ? መልስ፡- ማንም የላም፤ ከነበርሰቱ በቀር እነዚህን ተስዛዛት ረጽሞ፤ የጠበቀ ወይም ሊጠብቅ የቻለ አንድ ሰው አልተገኘም።

ጥያቄ 47፡- እነዚህ አሥር ተስዛዛት ለምን ይጠቅሙሃል? መልስ፡- ኃጢአት ምን እንዲሆን እንደውቅ፣ በረሱ ሥራ መመካት እንዳልታመንና፣ መደን የሚያስፈልገን መሆኑን አውቃ ወደ ነበርሰቱ አንድቀርብ ይ/ዲኛል፤ ሮሜ 3:19-20፤ ገላ.3:24።

ጥያቄ 48፡- ዛሬ አማኞች እነዚህን አሥር ተስዛዛት መጠበቅ ያስፈልጋቸዋል? መልስ፡- በአዲስ ኪዳን ውስጥ ከአረተኛው ተስዛዛ በስተቀር እነዚህ ተስዛዛት በሙሉ ጸገመው ስለተጻፉ አማኞች በአዲስ ኪዳን የተጻፉትን ተስዛዛት መጠበቅ ያስፈልጋቸዋል።

የሐገ ሥራ

- ሀ/ ሐገን በመጠበቅ አንድም ሰው አልዳነም።
- 1/ ሐገን መጠበቅ የሚችል ሰው የላም፤ መዝ.13/14/፡3፤ ሮሜ 3:11-12፤ 7:18-19።
 - 2/ አብርሃም የዳነው በአምላኩ ነው፤ ገላ.3:6፤ ሮሜ 4:1-3።
 - 3/ ሰው የሚዳነው በእንዲሁብራ ጸጋና በነበርሰቱ በማመን ነው፤ ሮሜ 3:24፤ 5:1፤ ሉጊ.2:8-9።

- ለ/ ሐገ ሰውን ሊያቀን የሚችል ከሆነ እንዲሁብራ ሐገን የሰጠው ለምንድነው?
- 1/ ሰው ኃጢአት ምን እንዲሆን እንደያውቅ እንዲሁብራ ሐገን ሰጠው። ሐገ «አትመኝ» ባይል ኖሮ ሰው ምኞትን እያውቅሃ ነበር፤ ሮሜ 3:20፤ ሮሜ 7:7።
 - 2/ ሰው ኃጢአት መሥረቱን አውቅ በረሱ ሥራ መመካት እንዳይችል እንዲሁብራ ሐገን ሰጠው፤ ሮሜ 3:19። በረሱ ውስጥ ምንም መልካም ነገር እንዳልሰ አውቅ «እኔ ምንኛ ነህቷለሁ ሰው ነኝ፤ ወደ ሞት ከሚወስደኝ ከዚህ ሰውነት ማን ያጽናኛል?» ብሎ ይጮሃል፤ ሮሜ 7:18፤24።
 - 3/ ሰው መጽናን እንዲያስፈልገው ከተረጸ በኋላ እንደ ሞገዘተ ሆኖ ወደ ነበርሰቱ እንዲመረው እንዲሁብራ ሐገን ሰጠው፤ ገላ.3:24።

ሐ/ እግዚአብሔር ለአስረኤል ሰዎች ሕግን በሰጠ ጊዜ በሕግ ሊጽኑ እንደሚችሉ ሰላወቀ ወደ እርሱ ሊቀርቡ የሚችሉበትን መንገድ አሳደቀው።

- 1/ አንድ ሰው እግዚአብሔር እንደሚቀበለው አምኖ ስለ ኃጢአት ንስሐ ገብቶ ለእግዚአብሔር የሚገባውን መሥዋዕት ሲያቀርብ እግዚአብሔር ይቅር ይለው ነበር፤ ዘሌዋ.1:1-5።
- 2/ የደም መሥዋዕት የነበርታል ምሳሌ ነበር። ነበርታል በመጣ ጊዜ ሕግን ፈጽሞ፥ እግዚአብሔር የመረጠው በገ በመሆን የሰውን ኃጢአት በሙሉ አስወገደ፤ ዮሐ.1:29። በመስቀል ላይ በመሞቱ ለሰው የኃጢአት መስዋዕት ስለሆነ፥ ዛሬ የደም መሥዋዕት ማቅረብ አያስፈልገንም። ሰው የሚጽኑበት በእግዚአብሔር ጸጋ ነው።

መ/ በሕግና በጸጋ መሳካል ያለው ልዩነት፡-

- 1/ ሕግ እግዚአብሔር ከሰው የልብ ንጽሕና የሚጠይቅበት መንገድ ሲሆን ጸጋ ግን እግዚአብሔር እግዚአብሔር ንጽሕናን የሚሰጥበት መንገድ ነው።
- 2/ ሕግ «ይህንኑ አድርግ» የሚለውን ተእዛዝ የሚሰጥ ሲሆን፥ ጸጋ ግን «ነበርታል ሁሉን አድርጎልሃል» ይላል።
- 3/ ሕግ ሁሉን ከኃጢአት በታች የዘጋ ሲሆን፥ ጸጋ ግን ሁሉን ከኃጢአት በርካት ነጻ አውጥቶአል፤ ሮሜ 3:23-24፤ ሮሜ 6:14።
- 4/ ሕግ ሰው ሊፈጽም የማይችለውን እንዲያደርግ የሚያስገድድ ሲሆን፥ ጸጋ ግን አዲስ ፍጥረት በማድረግ ሰው ሕግን እንዲፈጽም ኃይል የሚሰጥ ነው፤ 2ቆሮ.5:17።
- 5/ ሕግ በሰው ላይ የሚፈርድ ሲሆን፥ ጸጋ ግን በነበርታል የማይምኑትን ያድናል።

ሠ/ አማኞችና ሕግ፡-

- 1/ አማኝ በሕግ ሳይሆን በኢየሱስ ጸጋ እንደጸነ፥ እንዲሁ በኢየሱስ ጸጋ መመላለስ አለበት፤ ገላ.3:1-3፤ ቀላ.2:6። በጸጋ የጸነ በጌ መኖር ያስፈልገዋል።
- 2/ ሰው ከጸነ በኋላ ሕግን የማጠብቀው ለመጽደቅ ሳይሆን ስለተለወጠ ነው። ወፍ የሚበርበት ምነንድት ወፍ ስለሆነ እንጂ ወፍ እንዲሆን አይደለም። የእግዚአብሔር ልጆች የሆኑት የእግዚአብሔርን ፈቃድ እየፈጸሙ እርሱን ለማስጸሰት ይፈልጋሉ። የሚያስገድዳቸው ፍቅር እንጂ ሕግ አይደለም።
- 3/ ጸጋ እንዲበዛ በኃጢአት ጸንተን እንትር? አይደለም፤ ሮሜ 6:1-4። ከነበርታል ጋር አብረው ለኃጢአት የሞቱት ለአዲስ ሕይወት የተነሡት እንዴት በኃጢአት ይኖራሉ? 1ዮሐ.3:6-10።

4/ አማኝ እንዴት መመላለስ አለበት? ነበርታል እንደተመላለሰ መመላለስ አለበት፤ 1ዮሐ.2:6፤ 1ጴጥ.2:21፤ ኤፌ.4:1፤ ሬድ.2:13-14።

የነበሩ አረት ጥያቄዎች

- 1/ እግዚአብሔር አሥርቱን ተእዛዛት ሲሰጥ የአስረኤል ሕዝብ የት ነበሩ?
- 2/ የአሥርቱ ተእዛዛት ዋና አሳብ ምንድነው?
- 3/ አንድ ሰው የሚከተሉትን ነገሮች ቢያደርግ የተኛውን ተእዛዝ ተላላፊ ማለት ነው?
 - አንድ ሰው በሌላ ሰው ቤት ውስጥ ሳለ ገንዘብ ከመሬት አገኘቶ በኪሱ ውስጥ ቢከትስ?
 - አንዴት ቤት በቤትዋ ውስጥ ለተሰቀለው የኢየሱስ ስህል እየሰገደቱ ጸሎት ብታደርግስ?
 - እንድ ገበሬ እሑድ እለት ወደ ቤት ነበርታልና በመሄድ ፈንታ እህል ቢያጭድስ?
 - እንድ ሰው ከባለ ቡቁ 45 ሳንቲም መልስ መቀበል ሲገባው ባለ ቡቁ ተሳስቶ 55 ሳንቲም ሲሰጠው ዝም ብሎ በኪሱ ከተቶ ቢሄድስ?
 - አንድ ነጋዴ ተርፍ ለማግኘት ሲል በ5 ብር ያልገዛውን ሁቃ በ5 ብር ገዛሁት ብሎ ቢምልስ?
 - አንድ ገበሬ ተምነህቱን፥ ተስፋውንና አሳቡን በከብቶቹ ላይ ቢያደርግስ?
 - አንድ ልጅ ሳያስፈቀድ ከወላጆቹ 5 ብር ቢወስድስ?
 - አንድ ሰው ከቁጣ የተነሣ የእግዚአብሔርን ስም እየጠፈ ቢፈገምስ?
 - አንድ ሰው ሥረ ለማግኘት ብሎ በሚወዳደረው ጓደኛው ላይ መጥፎ ወሬ ቢያሳወረበትስ?
 - አንድ ሰው ሌላው ሰው ተገረፍን ሲረዳ ተመልከቶ ረጂው ተገረፍውን የረዳው ለበ? ዓላማ ሳይሆን ለጥቅም ነው ብሎ ቢያስወረበትስ?
 - አንድ ሰው ሚስቱ ስላልወለደችለት ሌላ ለማግባት ሲል ቢፈታትስ?
 - አንድ ሰው ተገረፍ ወላጆቹን ባይረዳቸውስ?
 - አንዴት ቤት በአለባበስዋ ወይም በአነጋገርዋ አንድን ወንድ እንዲያመነዝር ለመፈቱን ብትሞነበርስ?
 - አንድ ሰው የጓደኛውን ቤት «ይህ ቤት ምንው የኔ በሆነ» ብሎ ቢያስብስ?
 - አንድ ሰው ከጥላቻ የተነሣ ሌላውን ሰው ለመጥጋት ቢሞነበርስ?
- 4/ አንድ ሰው፡- «ከጸጋ በታች እንጂ ከሕግ በታች ስላይደለን ኃጢአትን እንሥረን?» ብሎ ቢጠይቃቸው ምን መልስ ተሰጡታላቸው?
- 5/ አሥርቱን ተእዛዛት በቃላቸው አጥኑ።

ጥያቄ 49:- ሰው በረሱ ሥረ ከጋጠላት ሊጽጉ ይቻላል?

መልስ:- ሰው በረሱ ሥረ ከጋጠላት ሊጽጉ አይቻልም፤ ኤፌ.2:8-9።

ጸናነት በሥረ አይጸለም

ሀ/ ሰዎች በብዙ መንገድ ለመጽደቅ ቢሞክሩም በረሳቸው ሥረ አይጽኑም።

1/ ሐገን በመጠበቅ ማንም አይጽኑም፤ ገላ.2:16፤ ሮሜ.3:28።

2/ ጸገ ሥረ በመሥረት ማንም አይጽኑም፤ ኤፌ.2:8-9፤

ቲቶ.3:5

3/ በጸምና በጸሎት ማንም አይጽኑም። ፈሪሳዊው ጸመና ጸለየ፤

ነገር ገን አልጸጸቀም፤ ሉቃ.18:9-14

4/ ገንዘብ በመስጠት ማንም አይጽኑም። ፈሪሳዊው ነገሽው ገንዘብ

አሥረት አወጣ፤ ነገር ገን አልጸጸቀም፤ ሉቃ.18:9-14።

5/ ባልጸጋ በመሆን ማንም አይጽኑም።

6/ በነቢያት ወይም በሌላ አማላጅ ማንም አይጽኑም፤ 1ጢሞ.2:5።

7/ የጌታን እረት በመቀበልና በመጠመቅ ማንም አይጽኑም።

ክርስቶስ ጋር የተሰቀለው ወንበዱ እነዚህን ሳያደርግ ሊጽጉ

ቻላል፤ ሉቃ.23:42-43።

ለ/ ሰው በረሱ ሥረ ለመጻፍ የማይቻል መሆኑን የሚገልጹ ምሳሌዎች፡-

1/ አጸምና ሔዋን ኃጢአት ከሠረ በኋላ እረቀቅነታቸውን ለመሸፈን

ሞከሩ፤ ዘፍ.3:7። እግዚአብሔር ገን ይህ በቂ እንዳልነበረ

አውቆ የቀርበት ልብስ ሠርቶ አለበሳቸው፤ ዘፍ.3:21።

2/ አብርሃም በረሱ ሥረ ሳይሆን በእምነት ጸጸቀ፤ ሮሜ.4:1-5።

በረሱ ሥረ ለመጻፍ ቢቸል ኑሮ ሊመካ ይቻል ነበር። ማንም

እንዳይመካ መጻፍ የሚቻለው በሥረ አይጸለም፤ ኤፌ.2:8-9።

3/ ኒቆሊዮስ የሃይማኖት መሪ ቢሆንም በረሱ ሥረ ወደ መንገዱ

ሳማያት ሊገባ አልቻለም። ኢየሱስ ሁለተኛ መወለዱ እንዳለበት

ነገረው፤ ዮሐ.3:1-3።

4/ ጳውሎስ በመሥራት ሐገ የጸና ሰው ነበረ፤ ክርስቶስን ከተቀበለ

በኋላ ሰው በሐገ በኩል ሊጸጸቅ እንደማይቻል አስተማረ፤

ዮሐ.13:38-39።

ሐ/ ሰው በረሱ ሥረ ለመጻፍ ቢቸል ኖሮ ክርስቶስ መጥቶ መሞት

አያስፈልገውም ነበር። ክርስቶስ ገን መንገዱን ሳማያትን ተቶ ረሱን

አዋርዶ ወደዚህ ዓለም መጣ፤ ፈልጽ.2:6-8።

ጥያቄ 50:- እግዚአብሔር አብ ሰዎችን ለማጻፍ ምን አጸረገ?

መልስ:- እግዚአብሔር አብ ሰዎችን ለማጻፍ አንድ ደጃን ኢየሱስ

ክርስቶስን ስለ ሰው ኃጢአት እንዲሞት ወደዚህ ዓለም

ላከው፤ ዮሐ.3:16።

ጥያቄ 51:- የእግዚአብሔር አንድ ደጃ ጌታን ኢየሱስ ክርስቶስ በምን

ደጃነት መንገድ ወደዚህ ዓለም መጣ?

መልስ:- የእግዚአብሔር አንድ ደጃ ጌታን ኢየሱስ ክርስቶስ በመንፈስ

ቀዱስ ተፀኅሶ ከጽንገል ማርያም ተወልዶ ሰው ሆኖ ወደዚህ

ዓለም መጣ፤ ሉቃ.1:35።

ክርስቶስ ወደ ዓለም መጣ፤ ሉቃ.1-2

ሀ/ እግዚአብሔር አብ ሰዎችን ለማጻፍ ምን አጸረገ?

1/ ዓለም ከመፈጠሩ በፊት የምንጽግበትን መንገድ አቀዳል፤

ዘፍ.2:15፤ ዮሐ.2:20።

2/ ወደጸንገል ሮሜ.5:8።

3/ ደጃን ወደዚህ ዓለም ላከው፤ ዮሐ.3:16።

ለ/ ክርስቶስ ለጸት፡-

1/ በመንፈስ ቀዱስ ስን ተፀኅሶ የእግዚአብሔር ደጃ ነው፤

ማቴ.1:20፤ ሉቃ.1:35።

2/ ከጽንገል ማርያም ስለተወለደ ሥጋን አብሶ ሰው ሆነ፤

ሉቃ.1:34፤ 34-35።

ሐ/ ክርስቶስ ለምን ለጸት መሆን ነበረበት?

1/ ጽኑ መሆኑን እንዲያውቅ ሰው መሆን ነበረበት። እንጂ

ተፈጥሮ ተፈጥሮ ተጠቅሞ ሰብ.4:15።

2/ የሰውን ኃጢአት እንዲሸከም ሰው መሆን ነበረበት።

3/ የኃጢአትን ዋጋ ለመሳፈል መሞት ነበረበት። እግዚአብሔር

ስለማይሞት ለመሞት ሰው መሆን ነበረበት።

4/ አጸምና ሔዋን ኃጢአት ሰሠረ ጊዜ እግዚአብሔር የተናገረው

ተንቢት እንዲፈጸም ከሴት መወለድ ነበረበት፤ ዘፍ.3:15።

መ/ ኢየሱስ ፍጹም እግዚአብሔር ነው።

1/ የአጸምና ኃጢአት እንዲያወርስ ከጽንገል ማርያም በመንፈስ ቀዱስ

እንጂ ከአጸም ዘር አልተወለደም ነበር።

- 2/ የኃጢአታቸንን ዋጋ እንዲከፍል ንጹሐና ኃጢአት የሌለበት መሆን ነበረበት። ኃጢአት የሌለው እግዚአብሔር ብቻ ነው።
- 3/ ሞትን አሸንፎ ከሞት መነሣት የሚችል እግዚአብሔር ብቻ ነው።
- 4/ በኢሳይያስ 9:6 የተነገረውን ተንቢት የሚፈጽም እግዚአብሔር ብቻ ነው።

ሠ/ ከዳዊት ዘር ተወለደ።

- 1/ በተንቢት እንደተነገረ የዳዊት ልጅ ነው፤ ሉቃ.1:32።
- 2/ በተንቢት እንደተነገረ በዳዊት ከተማ በቤተ ልሔም ተወለደ፤ ሚ.ሠ.5:2፤ ሉቃ.2:3-5። እግዚአብሔር የሴፍና ማርያም ከፍዘሬት ወደ ቤተልሔም እንዲሄዱ ንጉሡ አውገሰጦላን አዋጅ እንዲያወጣ አደረገው።

ረ/ ኢየሱስ ለምን ተወለደ?

ገብርኤል ምህንድቱን ሲገልጽ፡- «ሐዘቡን ከኃጢአታቸው ያድናቸዋል» አለ፤ ማቴ.1:21። ኢየሱስ ብዙ ተምህርት አስተማረ፤ ብዙ ታምረት ሠራ። ነገር ግን የመጣበት ዋናው ምህንድት እኛን ከኃጢአታችን ለማዳን ነው።

ተምህርት 21

ጥያቄ 52:- ጌታችን ኢየሱስ ነገርኤልን ሰውን ከኃጢአቱ እንዴት ሊያድናው ቻለ?

መልስ:- ጌታችን ኢየሱስ ነገርኤልን የሰውን ኃጢአት ተሸነፎ በሰው ምትክ በመስቀል ላይ በመሞት፤ በሰስተኛው ቀን በመነሣትና ወደ ሰማይ በማረገ ሰውን ከኃጢአቱ ሊያድናው ቻለ፤ 1ኛ.2:24።

ጥያቄ 53:- ጌታችን ኢየሱስ ነገርኤልን አሁን ሥረው ምንድነው?

መልስ:- ጌታችን ኢየሱስ ነገርኤልን አሁን ሥረው በእግዚአብሔር ቀኝ ተቀምጦ ለአማኞቹ ዘወትር ማማለጽ ነው፤ 1ጢሞ.2:5፤ ሁብ.4:15-16።

ነገርኤል ሰውን እንዴት አዳነ?

ሀ/ ነገርኤልን በመስቀል ላይ በመሞት ሰውን አዳነ።

- 1/ ተንቢትን ለመፈጸም በመስቀል ላይ ሞተ፤ ዮሐ.3:14-15።
- 2/ ነገርኤልን ቀዱስ ስለነበረ ስለ ሰዎች ኃጢአት እንጂ ስለ ራሱ ኃጢአት አልሞተም። የሰውን ኃጢአት በመሸነፍ ጽድቁን ለሰው ሰጠ፤ 2ቆሮ.5:21።
- 3/ ነገርኤልን የሰውን ኃጢአት በመስቀል ላይ ተሸነፎ በመሞት የኃጢአትን ዋጋ ከፈለ፤ ኢሳ.53:6፤ ሮሜ.6:23።
- 4/ የኢየሱስ ነገርኤልን ጸም ከኃጢአት ሁሉ ያነጻጻል፤ 1ዮሐ.1:7።

ለ/ ሞትን አሸንፎ በመነሣት ሰውን አዳነ።

- 1/ ነገርኤልን ሞትን አሸንፎ በመነሣት አማኞቹን አጸደቀ፤ የኢየሱስ ትንሣኤ እግዚአብሔር ስለኃጢአታችን የሞተውን የኢየሱስን መሥዋዕትነት እንደተቀበለ ያሳያል፤ ሮሜ.4:24-25፤ 1ቆሮ.15:17።

- 2/ እርሱ ከሞት እንደተነሣ አማኞቹም ከሞት ይነሣሉ፤ 1ቆሮ.15:22።
- 3/ ነገርኤልን ከሞት ተነሥቶ ለአማኞቹ አዲስ ሐይወት ሰጠ፤ ሮሜ.6:4፤ ኢፈ.2:5።

ሐ/ ነገርኤልን ወደ መንግሥተ ሰማያት በማረጉ ሰውን አዳነ።

- 1/ በአባቱ ቀኝ ተቀምጦ ስለኛ ይሟልዳል። ሊቀ.ነሀናቱን ነው፤ ሁብ.4:15-16፤ 1ጢሞ.2:5፤ ሁብ.7:25።
- 2/ የቤተ ነገርኤልን ረስ ስለሆነ እኛን ጸግሞ ወደ እርሱ እንዲመለስን ያረጋግጣልናል፤ ኢፈ.1:21-23፤ 2:6-7።
- 3/ ሄዶ ቦታ ነዘጋጃ ቦታ ላይ እርሱ በሚኖርበት እኛም በዚያ እንጽናር፤ ተመልሶ መጥቶ ይወስዳል፤ ዮሐ.14:3።
- 4/ እርሱ ስለ ሄዶ መንፈስ ቀዱስን በምትኩ ላከልን፤ ዮሐ.16:7።

ተምህርት 22

ጥያቄ 54:- ሰው ከዘላለም ሞትና ፍርድ እንዴት ይደናል?

መልስ:- ሰው ንስሐ በመግባትና ኢየሱስ ነገርኤልን እንደ መጽኃኒቱ በመቀበል ከዘላለም ሞትና ፍርድ ይደናል።

ሰው ለመዳን ምን ማድረግ ያስፈልገዋል?

ሀ/ ንስሐ መግባት ያስፈልገዋል፤ ማቴ.4:17፤ ዮሐ.2:38፤ 20:20-21።

- 1/ ኃጢአተኛ መሆኑን ተረድቶ ኃጢአቱን ለመተው ረቃጸኛ መሆን አለበት፤ ሮሜ.3:23፤ ዮሐ.3:19-20።
- 2/ ስለ ሠረው ኃጢአት ተጸድቶ ኃጢአቱን ተቶ መንገዱን መለወጥ አለበት፤ ምሳሌ.28:13፤ ኢሳ.55:6-7።

ለ/ ራሱን ማዳን እንዲያደቅል ማወቅ ያስፈልገዋል።

ሐ/ ነገርኤልን በመስቀል ላይ በመሞት ለሰው ዳኅንነት የሚያስፈልገውን ሁሉ ስለፈጸመ ሰው ነገርኤልን እንደ ገል መጽኃኒቱ መቀበል ያስፈልገዋል።

- 1/ ዳግመኛ መወለድ አለበት፤ ዮሐ.3:3። ዳግመኛ የሚወለደው ከመንፈስ እንጂ ከሥጋ አይደለም፤ ዮሐ.3:6። እናተና አባቱ አማኞቹ ቢሆኑም ልጁ ራሱ ዳግመኛ መወለድ አለበት። ዳግመኛ ተወልዶ የእግዚአብሔር ልጅ መሆን የሚችለው ነገርኤልን ሲቀበል ብቻ ነው፤ ዮሐ.1:12-13።

- 2/ ነገርሰቶስ የሰጠውን አዲስ ሕይወት እንደ ስጦታ መቀበል አለበት፤ ሮሜ 6:23፤ ኤፌ.2:8፤ ዮሐ.5:12
- 3/ በሌላ ሥረ ወይም በሌላ ሰው ሳይታመን በነገርሰቶስ ብቻ መታመን አለበት፤ ዮሐ.14:6፤ ዮሐ.4:12።
- 4/ ለጌታ መታዘዝ አለበት። አዲስ ሕይወት ስላገኘች በፊት የሠረውን ኃጢአት ተቶ ለእግዚአብሔር የመታዘዝ ፍላጎት አለው፤ 2ቆሮ.5:17። የእግዚአብሔር ልጅ መሆኑ በሥረው ይገልጻል። በሕይወቱ ውስጥ ለውጥ ካልታየ እምነቱ የአፍ እምነት እንጂ እውነተኛ እምነት አይደለም፤ ያህ.1:22፤ ማቴ.7:21-23። በእግዚአብሔር ጸጋ በአዮሱስ ነገርሰቶስ ጸምቶ በአፍ እምነት እንድናለን፤ ሮሜ 3:24-25። ጸላጊነት የእግዚአብሔር ስጦታ ነው፤ ነገር ግን አፍ የእግዚአብሔር አዲስ ፍጥረት ስለሆነን እግዚአብሔር አስቀድሞ ያዘጋጃልንን መልካም ሥረ እየሠረን እንድንመላለስ በነገርሰቶስ አዮሱስ ተፈጠርን፤ ኤፌ.2:8-10።

ተምህርት 23

የጸላጊነት ማረጋገጫዎች

- ሀ/ ሰው የዘላለም ሕይወት እንዳለው ሊያውቅ ይችላል።
- 1/ እግዚአብሔር ሰው የዘላለም ሕይወት እንዳለው እንዲያውቅ ይፈልጋል። ዮሐንስ፡- «የዘላለም ሕይወት እንዳላቸሁ ይፈልጋል። ይህን ጽፈላቸዋለሁ» ይላል፤ 1ዮሐ.5:13። እግዚአብሔር በቃሉ ስለ ገለጸለት ሰው፡- «የዘላለም ሕይወት አለህ?» ለሚለው ጥያቄ፡- «እኔ ምን እውቃለሁ፤ እግዚአብሔር ያውቃል» ማለት እያስፈልገውም።
 - 2/ ሰው የዘላለምን ሕይወት የሚያገኘው ነገርሰቶስ በፈጽመለት ሥረ ስለሆነ የዘላለም ሕይወት እንዳለው ሊያውቅ ይችላል፤ ዮሐ.19:30። ጸላጊነት የሚገኘው በሰው ሥረ ቢሆን ኖሮ ለማወቅ አይቻልም ነበር።
 - 3/ ሰው ነገርሰቶስን አምኖ ከተቀበለው የዘላለም ሕይወት እንዳለው ሊያውቅ ይችላል። ዮሐንስ፡- «የዘላለም ሕይወት እንዳላቸሁ እንድታውቁ በእግዚአብሔር ልጅ ስም ለምታምኑ ይህን ጽፈላቸዋለሁ» ይላል፤ 1ዮሐ.5:13።
- ለ/ የእግዚአብሔር ቃል ስለሚነገረው ሰው የዘላለም ሕይወት እንዳለው ሊያውቅ ይችላል። የሰው ስሜት ስለሚለውጥ ሰው በስሜቱ መታመን የለበትም። እግዚአብሔር ግን አይዋሽም፤ ቃሉን አይለውጥም፤ ዕብ.13:8፤ ማቴ.24:35።

- 1/ ዮሐ.3:16፤ 36፡- በነገርሰቶስ የሚያምን የዘላለም ሕይወት እንዳለውና እንደሚያጠፋ ይገልጻል።
- 2/ ዮሐ. 3:18፡- በነገርሰቶስ በሚያምን እንደ ማይፈረድበት ይገልጻል።
- 3/ ዮሐ.5:24፡- በነገርሰቶስ የሚያምን የዘላለም ሕይወት እንዳለውና ከሞት ወደ ሕይወት እንደተሻገረ ይገልጻል።
- 4/ 1ዮሐ.5:12፡- ልጁ ያለው ሕይወት እንዳለው ይገልጻል።
- 5/ አዮሱስ፡- «እኔ የዘላለምን ሕይወት አስጣቸዋለሁ፤ ለዘላለም አይጠፋም፤ ከእጄ ማንም አይነጥቃቸውም» ይላል፤ ዮሐ.10:28።

- ሐ/ ሰው የዘላለም ሕይወት እንዳለው መንፈስ ቀዱስ ይመሰግናል።
- 1/ መንፈስ ቀዱስ ከሰውዬው መንፈስ ጋር ሆኖ የእግዚአብሔር ልጅ መሆኑን ይመሰግናል፤ ሮሜ 8:16።
 - 2/ መንፈስ ቀዱስ ለአማኝ የልጅነትን መንፈስ ይሰጠዋል፤ ሮሜ 8:15።
 - 3/ መንፈስ ቀዱስ የእግዚአብሔርን ልጆች ይመረቸዋል፤ ሮሜ 8:14።
 - 4/ መንፈስ ቀዱስ አማኝ የእግዚአብሔር ልጅ እንዲሆን ያተመዋል፤ ኤፌ.1:13-14፤ 4:30።
 - 5/ መንፈስ ቀዱስ በአማኝ ልብ ውስጥ የጀመረውን ሥረ ለመፈጸም ይቻላል፤ ጌልጽ.1:6፤ ይሁዳ 24-25።

- መ/ አማኝ ጸላጊነቱን እንዲጠፈጠር የሚያደርጉ ነገሮች፡-
- 1/ አማኝ ኃጢአት ሲሠረ ከእግዚአብሔር ጋር ያለው ኅብረት ለጊዜው ይቋረጣል፤ «ኃጢአት ስለሠረሁ የእግዚአብሔር ልጅ አይደለሁም» ብሎ ሊፈረ ይችላል። በኃጢአቱ ቢኖር ግን እግዚአብሔር ይቆር ይለዋል፤ 1ዮሐ.1:9፤ 2:1።
 - 2/ ስይጣን አማኝን ሊከሰውና ሊያጠረጥረው ይሞክራል፤ ረእይ 12:10።

- ሠ/ ስለ ጸላጊነት ማረጋገጫዎች የተሰሩት አመለካከቶች፤
- 1/ «የዘላለም ሕይወት አለኝ፤ ስለዚህ ኃጢአት ብሠረ ምን አለ?» የሚል ሰው ተሳስቷል። በእውነት የነገርሰቶስ ልጅ ቢሆን ኖሮ እንደዚህ አያስብም ነበር፤ ሮሜ 6:1-3፤ 15-19፤ 1ዮሐ.5:18።
 - 2/ እያንዳንዱ ሰው እውነተኛ እምነት እንዳለው ፈሱን ይመርምር፤ 2ቆሮ.13:5። እውነተኛ አማኝ ኃጢአት ሲሠረ ስለኃጢአቱ ተጸድቶ ይኖዘዛል።

ጥያቄ 55:- ነገርስቶስ ከመሞቱ በፊት ሰዎች ከኃጢአት እንዲት ይጽኑ ነበር?

መልስ:- ነገርስቶስ ከመሞቱ በፊት በሚመጣው መጽሐፍት በማመን ከኃጢአት ይጽኑ ነበር።

ጥያቄ 56:- ነገርስቶስ ከመሞቱ በፊት ሰዎች እምነታቸውን በምን ይገልጹ ነበር?

መልስ:- ነገርስቶስ ከመሞቱ በፊት ሰዎች የእንስሳ መስዋዕታቸውን በእግዚአብሔር መሠዊያ ላይ በማቅረብ እምነታቸውን ይገልጹ ነበር።

ጥያቄ 57:- የእንስሳ መስዋዕት ሊጽፍባቸው ይቻል ነበር?

መልስ:- የእንስሳ መስዋዕት በኃጢአቶቹ ፈንታ የሚሞተው የእግዚአብሔር ብገ የነገርስቶስ ምሳሌ ነበረ እንጂ ሊጽፍባቸው አይቻልም ነበር፤ ሀብ.10:4

መስዋዕት የነገርስቶስ ምሳሌ መሆኑ

በብሉይ ኪዳን ጊዜ እግዚአብሔር መንፈሳዊ ትምህርትን ለሰዎች በምሳሌ እንዲስተማራቸው የጸሐፊዎችንም መንገድ ጸገሞ በመስዋዕት ምሳሌ አስተምሯቸዋል።

ሀ/ ለመስዋዕት የሚያቀርቡት እንስሳ:-

- 1/ ወንድ መሆን ነበረበት፤ ዘሌዋ.1:3:- ኢየሱስ ወንድ ነበረ።
- 2/ ነውር የሌለበት ንጹሕ መሆን ነበረበት። ኢየሱስ ኃጢአት የሌለበት ነበረ።

ለ/ የመስዋዕት አቀረባቢ ሥርዓት:-

- 1/ መስዋዕቱን ያቀረበው ሰው ባቀረበው እንስሳ ረስ ላይ እጁን ጭና ኃጢአቱን ይጻፍልል፤ ዘሌዋ.1:3-4። ስለኃጢአት ተጽዕኖ ኃጢአቱን በእንስሳው ላይ ያኖራል ማለት ነው። እንደዚሁም እግዚአብሔር የእኛን ኃጢአት በነገርስቶስ ላይ አኖረ፤ ኢሳ.53:6፤ 1ጴጥ.2:24።
- 2/ የኃጢአት ዋጋ ሞት ስለሆነ እንስሳው በሰውዬው ፈንታ ይሞት ነበር፤ ሮሜ 6:23፤ ዘሌዋ. 1:5። የቡድን ጸም ለጊዜው ኃጢአቱን ይሸፍን እንጂ ኃጢአቱን ሊያስወግድ አይቻልም ነበር፤ ሀብ.10:4። ነገርስቶስ ግን የእግዚአብሔር በገ ሆኖ በመሞቱ ኃጢአታችንን በሙሉ አስወገደልን፤ ዮሐ.1:29።

ሐ/ የሊቀ ካህናት ሥረ:-

- 1/ ሊቀ ካህኑ የእንስሳውን ጸም ይዞ ታቦቱ ወደለበት ወደ ቀድሰተ ቅዱሳን ገብቶ በታቦቱ ላይ ጸሙን ይረጭ ነበር። ነገርስቶስ የኛ ሊቀ ካህን ሆኖ የረሱን ጸም ይዞ በቀጥታ እግዚአብሔር ወደለበት ገባ እንጂ በሰው እጅ ወደተሠራ ቤት አልገባም፤ ሀብ.9:11-12፤ 24።
- 2/ በብሉይ ኪዳን ጊዜ በየዓመቱ ካህናት መስዋዕትን ማቅረብ ነበረባቸው፤ ሀብ. 10:1። ሲያቀርቡ በምሳሌ የኢየሱስን መምጣት ያሳስቡ ነበር። አሁን ከብት አርጸን ጸሙን ማቅረብ አያስፈልገንም። ኢየሱስ በመጣ ጊዜ ምሳሌውን ፈጽሞ አንጽ ጊዜ ብቻ በመሞቱ ኃጢአታችንን በሙሉ አስወገደልናል፤ ሀብ.9:28።
- 3/ በብሉይ ኪዳን ጊዜ ሊቀ ካህኑ ብቻ ጸም ይዞ መጋረጃውን አልፎ ታቦቱ ወደለበት ለመገባት ይቻል ነበር። ነገርስቶስ በተሰቀለ ጊዜ መጋረጃው አስተቀዳጸ አሁን እኛ በኢየሱስ ጸም ወደ እግዚአብሔር ለመምጣት እንቅላለን፤ ማቴ. 37:51፤ ሀብ.10:19-20።

መ/ እኛ ዛሬ ነገርስቶስ በመስቀል ላይ ባፈሰሰው ጸም በማመን እንደምንጽን ሁሉ በብሉይ ኪዳን ጊዜም ሰዎች በእምነት መስዋዕት ሲያቀርቡ በሚመጣው ነገርስቶስ በማመን ይጽኑ ነበር።

የነፍል እምነት ጥያቄዎች

- 1/ ሕግን በመጠበቅ ሰው ለመጽን እንዲያደቅል የሚያስረዱ ሁለት ጥቅሶችን ጥቀሱ።
- 2/ ሮሜ 4:1-5 ምን ያስተምረናል?
- 3/ ነገርስቶስ ሥጋ ስብሶ ወደዚህ ዓለም ባይመጣ ኖሮ ሰውን ለማዳን ይቻል ነበር? ለመልሳቸው ማስረጃ ስጡ።
- 4/ አንድ ሰው ሌላውን ሰው ከኃጢአት ሊያድካው ይቻላል? ለመልሳቸው ማስረጃ ስጡ።
- 5/ ነገርስቶስ የተወለደው የት ነበረ?
- 6/ ነገርስቶስ ከሞት ባይነሳ ኖሮ ከኃጢአታችን ሊያድካን ይቻል ነበር? ማስረጃ ስጡ።
- 7/ የነገርስቶስ ወደ ሰማይ ማረገ ለምን አስፈለገ?
- 8/ ሰው ከኃጢአት እንዲጽን ምን ማድረግ ያስፈልገዋል?
- 9/ መጥምቂ የሕንስ ኢየሱስን ባየ ጊዜ:- «እነሆ የእግዚአብሔር በገ» ብሎ ለምን ነገርስቶስን እንደ በገ ቆጠረው?
- 10/ የበገ ጸም ሰውን ከኃጢአት ሊያድካው የሚችል ከሆነ እግዚአብሔር የአስረጴል ሕዝብ የበገ መስዋዕት እንዲያቀርቡ ለምን አዘዛቸው?
- 11/ ዮሐ.3:16ን በቃላቱ አጥኑ።

ነፍል ስጽቦት፡- መንፈሳዊ ሕይወት

ተምህርት 25

ጥያቄ 58፡- አማኝ በነርሱትና ሕይወት እንዲያድግ ምን ማድረግ ይገባል?
መልስ፡- አማኝ በነርሱትና ሕይወት እንዲያድግ መጸለይ፣ የእግዚአብሔርን
ቃል መማር፣ ስለ ነርሱት መመስከር፣ ከአማኞች ጋር
መሰብሰብና ለእግዚአብሔር ረቃቅ መታዘዝ ይገባል።

መንፈሳዊ ሰድገት

ሕፃን ሲወለድ ያለው ሕይወት፡ ከተወለደ በኋላ ገደቡን ገን ያስ
አይለገም። እንዲያድግ እናቱ በጽንብ ተጠብቀዋል። እንዲሁ እንደ ሰው
ነርሱትን ሲቀበል አዲስ እንደተወለደ ሕፃን ሆኖ ማድግ አለበት። አማኝ
እንዲያድግ ምን ያስፈልገዋል?

ሀ/ በመንፈሳዊ ሕይወት እንዲያድግ የእግዚአብሔር ቃል ያስፈልገዋል፤
1ጴጥ.2:2።

1/ የእግዚአብሔር ቃል እንዲያድግ ምንገብ ነው። ሕፃን ጥሩ ምንገብ ካላገኘ
እንደማይደግ እንዲሁም እንደ አማኝ የእግዚአብሔርን ቃል ካልሰማ
በመንፈሳዊ ሕይወት አያድግም። አባቱን ለሰይጣን፡-
«ሰው በእግዚአብሔር ቃል እንጂ በእንጂረ ብቻ አይኖርም»
ብሎ መሰለት፤ ማቴ.4:4። እሱም እሱም ወደ ጸሎት ቤት
ሄደቱ የእግዚአብሔርን ቃል ሰማ። ነገር ግን በሳምንት እንደ
ጊዜ ብቻ ምንገብ መብላት እንደማይበቃ ሁሉ በሳምንት እንደ ጊዜ
ብቻ ሳይሆን በየቀኑ የእግዚአብሔርን ቃል መስማትና ማጥናት
ያስፈልጋል።

2/ የእግዚአብሔር ቃል ያነጻጽ፤ ዮሐ.15:3፤
መዝ.118/119/9-11።

3/ የጸሎትን መልስ እንዲያገኝ የእግዚአብሔርን ቃል በልቡ ማኖር
ያስፈልገዋል፤ ዮሐ.15:7።

4/ ለሌሎች መመስከር እንዲቻል የእግዚአብሔርን ቃል ማወቅ
ያስፈልገዋል።

ለ/ በመንፈሳዊ ሕይወት እንዲያድግ ያስፈልገዋል።

1/ እግዚአብሔር አማኝ የሆነ ሰው ሁሉ እንዲጸልይ አዘዘለ፤
ማቴ.7:7፤ ሉጌ.6:18፤ 1ጢሞ.2:1።

2/ እግዚአብሔር ከሰው ጋር ለመገናኘት ይፈልጋል፤ ዘፍ.1:26፤
3:8፤ ያሴ.4:8።

3/ ከኃጢአት ነጽ ተሰጥቶ እንዲያሸንፍ ጸሎት ያስፈልገዋል፤
1ዮሐ.1:9፤ ማቴ.26:41።

ሐ/ በመንፈሳዊ ሕይወት እንዲያድግ ከሌሎች አማኞች ጋር መተባበር
ያስፈልገዋል።

1/ በሐዋርያት ዘመን የነበሩት አማኞች ለመንፈሳዊ አምልኮ ባንጽነት
ይሰበሰቡ ነበር፤ ዮሐ.2:42።

2/ እግዚአብሔር አማኞችን ለመንፈሳዊ አምልኮ በእንጽነት እንዲሰበሰቡ
አዘዘታቸው፤ ሠብ.10:25።

3/ የጥምቀት ሥርዓት በሚፈጸምበት ጊዜም ከሌሎች አማኞች ጋር
በእንጽነት ይሰበሰባሉ፤ ዮሐ.2:41።

4/ የጌታን እረት በሚወስዱበት ጊዜም ከሌሎች አማኞች ጋር በእንጽነት
ይሰበሰባሉ፤ 1ቆሮ.11:23-26።

መ/ በመንፈሳዊ ሕይወት እንዲያድግ ስለ ነርሱት መመስከር ያስፈልገዋል።

1/ በሥረወና በአካሄዱ መመስከር ያስፈልገዋል፤ ማቴ.5:14-16።

2/ በአፋ መመስከር ያስፈልገዋል፤ ሮሜ.10:9-10።

ሠ/ በመንፈሳዊ ሕይወት እንዲያድግ ረቡን በመሉ ለእግዚአብሔር መስጠት
ያስፈልገዋል፤ ሮሜ.12:1-2። መንፈስ ቀዱስ በእርሱ በኩል ሲሠራ
የእግዚአብሔርን ተአዛዝ መረጸም ይቻላል።

ተምህርት 26

ጥያቄ 59፡- አማኝ በቀድሶና ሊኖር የሚችለው እንዴት ነው?

መልስ፡- አማኝ በቀድሶና ሊኖር የሚችለው በመንፈስ ቀዱስ ኃይልና መሪነት
ነው፤ ሮሜ.8:2።

የመንፈስ ቀዱስ ሥራ

ሀ/ መንፈስ ቀዱስ ሰው ዳግመኛ እንዲወለድ ያደርጋል፤ ዮሐ.3:5።

1/ በመንፈስ ቀዱስ ዳግመኛ የሚወለድ እነማን ናቸው?
ነርሱትን የተቀበሉ ሁሉ ናቸው።

2/ ዳግመኛ የተወለዱት መቼ ነው? ዳግመኛ የተወለዱት
ወደያው ነርሱትን በተቀበሉበት ጊዜ ነው።

3/ ዳግመኛ ስለተወለዱ ምን ይሆናሉ?
- የእግዚአብሔር ልጆች ይሆናሉ፤ ዮሐ.1:12።
- አዲስ ናጥረት ይሆናሉ፤ 2ቆሮ.5:17።

ለ/ መንፈስ ቀዱስ በአማኞች ልብ ውስጥ ይኖራል፤ ዮሐ.14:17፤
1ቆሮ.6:19-20።

1/ መንፈስ ቀዱስ ለማን ተሰጠ? ለአማኞች ሁሉ ተሰጠ።
መንፈስ ቀዱስ በውስጣቸው የሌላቸው ሰዎች አማኞች አይጸሉም፤
ሮሜ.8:9።

- 2/ መንፈስ ቅዱስ በእማኝ ልብ ገብቶ መኖር የሚጀምረው መቼ ነው? ክርስቶስን በተቀበለ ጊዜ ነው፤ ገላ.3:2።
- 3/ መንፈስ ቅዱስ በሰው ውስጥ ሲኖር ምን ይሠራል?
- ያስተምረል፤ ዮሐ.14:26።
 - እውነትን ያስታውቃል፤ ዮሐ.14:17።
 - ወደ እውነት ይመረል፤ ዮሐ.16:13።
 - ኃጢአትና የሥጋን ምኞት ለማሸነፍ ያስቸላል፤ ሮሜ 8:13፤ ገላ.5:16፤25።
 - ክርስቶስ የተናገረውን ያሳስባል፤ ዮሐ.14:26።
 - ያጽናናል፤ ዮሐ.14:16፤26።
 - በጸሎት ያገዛል፤ ሮሜ 8:26-27።
 - እማኝ የመንፈስ ቅዱስ ቤተ መቅደስ ስለሆነ ከነፃ ነገር ተለይቶ ለእግዚአብሔር ክብር እንዲኖር ያስቸላል፤ 1ቆሮ.6:19-20።

ሐ/ መንፈስ ቅዱስ እማኞቹን ለቤዛቸው ቀን ያተማቸዋል፤ ኤፌ.4:30።

- 1/ በመንፈስ ቅዱስ የታተመት እነማን ናቸው? በመንፈስ ቅዱስ የታተመት እማኞቹ ሁሉ ናቸው።
- 2/ በመንፈስ ቅዱስ የታተመት መቼ ነው? በመንፈስ ቅዱስ የታተመት ክርስቶስን በተቀበለ ጊዜ ነው፤ ኤፌ.1:13-14።
- 3/ በመንፈስ ቅዱስ መታተም ምን ይሠራል?
 - የማን መሆናቸውን ያሳያል። ማኅተም ባለ ንብረቱን ያመለክታል።
 - ማንም ከእጁ እንዲይነጥቃቸው ይከለክላል።
 - የርስታቸው መኖር ነው፤ ኤፌ.1:13-14።

መ/ መንፈስ ቅዱስ እማኞቹን ያጠምቃል፤ 1ቆሮ.12:13።

- 1/ በመንፈስ ቅዱስ የተጠመቁ እነማን ናቸው? እማኞቹ ሁሉ ናቸው።
- 2/ እማኞቹ በመንፈስ ቅዱስ የተጠመቁት መቼ ነው? እማኞቹ በመንፈስ ቅዱስ የተጠመቁት ክርስቶስን በተቀበሉ ጊዜ ነው። ክርስቶስ ወደ ሰማይ ከመሄዱ በፊት ይህንን ተስፋ ለጸቀ መዛሙርቱ ሰጥቶአቸው ነበር፤ ዮሐ.1:4-5። ይህም በበዓለ ሃምሳ ቀን ተፈጸመ፤ ዮሐ.2:1-3። በዚህን ቀን መንፈስ ቅዱስ በእማኞቹ ሁሉ ላይ ወረደ። ከዚያን ጊዜ ጀምሮ ሰዎች ክርስቶስን ሲቀበሉ ወዲያውኑ በመንፈስ ቅዱስ ይጠመቃሉ።
- 3/ ሰው በመንፈስ ቅዱስ ሲጠመቅ ምን ይሆናል?
 - የክርስቶስ አካል ይሆናል፤ ኤፌ.1:22-23።
 - ክርስቶስ የአካሉ ረስ ነው፤ እማኝ የርሱ አካል ነው፤ 1ቆሮ.12:27።

- ከሌሎች እማኞች ጋር አንድ አካል ይሆናል፤ 1ቆሮ.12:13። ስለዚህ ከሌሎች እማኞች ጋር አንድነት አለው።

ሠ/ መንፈስ ቅዱስ እማኞቹን ይሞላል፤ ኤፌ.5:18።

- 1/ መንፈስ ቅዱስ የሚሞላቸው እነማን ናቸው? ልባቸውን በሙሉ ለእግዚአብሔር የሰጡትንና በእምነት የተቀበሉትን ነው። እንደገና እማኞቹ በመንፈስ ቅዱስ ሳይሞሉ ሊቀሩ ይችላሉ።
- 2/ መንፈስ ቅዱስ እማኞቹን የሚሞላቸው መቼ ነው? አንድ ጊዜ ብቻ ሳይሆን ብዙ ጊዜ ይሞላቸዋል።
- 3/ የመንፈስ ቅዱስ ሙላት ምን ይሠራል? ተምህርት ሃያ ሰባትን ተመልከቱ።

ተምህርት 27

የመንፈስ ቅዱስ ሙላት

ሀ/ የመንፈስ ቅዱስ ሙላት ለምን ያስፈልጋል?

- 1/ የእግዚአብሔር ተስዛዝ ስለሆነ፤ ኤፌ.5:18።
- 2/ ለመንፈሳዊ ሥረቱን ኃይል እንድንቀበል፤ ዮሐ.1:8።
- 3/ በቅዱስና እንድንኖር፤ ገላ.5:16።
- 4/ የመንፈስ ፍሬ እንዲታይብን፤ ገላ.5:22-23።

ለ/ የመንፈስ ቅዱስን ሙላት ለንቀበል የምንቀለው እንዴት ነው?

- 1/ መንፈስ ቅዱስን በመጠማትና በመረብ፤ ማቴ.5:6፤ ዮሐ.7:37-39። በተጠማን ቁጥር ተቀብለን ሕንረት እንቀላለን።
- 2/ ክርስቶስ በሐይወታቸን እንዲነገሥ ፈቃዳኞቹ በመሆን፡-
 - ኃጢአታችንን መናዘዝ ያስፈልጋል፤ 1ዮሐ.1:9።
 - ኃጢአታችንን መተው ያስፈልጋል፤ ምሳሌ 28:13።
 - ኃጢአታችንን ለመተው ባንወድ እንኳን፤ እንድንተወው ኃይል እንዲሰጣን እግዚአብሔርን እንለምን። ኃጢአታችንን ለመተው ወስነን መቅረብ አለብን። አባላችን ልጅ አሳቡን ቆጦ ተነሥቶ ወደ አባቱ በመጣ ጊዜ አባቱ በጸስታ ተቀበለው፤ ሉቃ.15። ሳናውቅ የሠረዘውን ኃጢአት እግዚአብሔር እንዲያሳየንና እንዲያነጽን እንለምነው፤ መዝ.138/139/; 23-24፤ መዝ.50/51/; 7፤10። ልባቸንን በሙሉ ለእግዚአብሔር ሰጥተን ለመታዘዝ ፈቃዳኞቹ መሆን ያስፈልገናል። እርሱ ጌታችን ነው፤ ሮሜ 6:13፤ 12:1።

3/ በእምነት ሙሉነት መቀበል ያስፈልገዋል። ነገርስቶስ በልባቸው ውስጥ ሙሉ ሥልጣን እንዲኖረው ከፈቀዱን እርሱ በደስታ እንዲሞላን እንመን። ለመንፈስ ቅዱስ ሙሉነት ብዙ ሰዓት መቆየትና መለመን፤ ሌላ ሰው መጥቶ እጁን እስኪጭንብን ድረስ መልቀስና መጨነቅ አስፈላጊ አይደለም። በእምነትነገርስቶስን እንደተቀበልን እንዲሁ በእምነት የመንፈስ ቅዱስን ሙሉነት እንቀበላለን።

ሐ/ የመንፈስ ቅዱስ ሙሉነት ምልክቶች ምንድን ናቸው?

- 1/ የመንፈስ ቅዱስ ፍሬ ይታያል፤ ገላ.5:22-23። በልዩ ቋንቋ መናገርና ሌላ ሥጦታ መቀበል የመንፈስ ቅዱስ ሙሉነት ምልክቶች አይደሉም። ሁለተኛ ስንወለድ መንፈስ ቅዱስ እንዲፈለግ ልዩ ልዩ ስጦታ ይሰጠናል፤ 1ቆሮ. 12:11። የቆሮንቶስ ሰዎች ብዙ የመንፈስ ቅዱስ ስጦታዎች ነበሯቸው። ነገር ግን ብዙ ጋጢኦች ይሠሩ ነበር። በመንፈስ ቅዱስ አልተሞሉም ነበር። በመንፈስ ስንመላለስ ለጋጢኦች እንገዛም፤ ገላ.5:16።
- 2/ ለሥራችን ኃይል እንቀበላለን። ጸቀ መዛሙርት በመንፈስ ቅዱስ በተሞሉ ጊዜ በጽኑነት የእግዚአብሔርን ቃል ተናገሩ፤ ዮሐ.4:8። አማኞች ከሆናቸው በመንፈስ ቅዱስ አዲስ ልዩነት እገኝታቸዋል፤ ታትማቸዋል፤ በመንፈስ ቅዱስ ተጠምደዋል፤ በመንፈስ ቅዱስ በልባቸው አለ። ይህን ሁሉ እግዚአብሔር በእናንተ የሚሠራው ሊያሰሰን በእምነት ስትቀበሉ ነው። «መንፈስ ይሙላባቸው» የሚል ቃስ ለኛ የተሰጠ ትእዛዝ ነው። ስለዚህ በመንፈስ መሞላት የኛ ኃላፊነት ነው። ሙሉነት ሊገድልብን ይቻላል። እንደገና ልንሞላ እንችላለን፤ ዮሐ.2:4፤ 4:8፤ 31። እግዚአብሔር የሚፈልገው መንፈስ ቅዱስ ሁልጊዜ እንዲሞላን ነው። እርሱ ሊሞላን ስለሚፈልግ በእምነት ወደ እግዚአብሔር ቀርቦን ሙሉነትን መቀበል የኛ ፋንታ ነው።

ትምህርት 28

ጥያቄ 60:- መንፈስ ቅዱስ በአማኝ ሐይወት ውስጥ አጽሮ ምን ይሠራል?
መልስ :- መንፈስ ቅዱስ በአማኝ ሐይወት ውስጥ አጽሮ የመንፈስን ፍሬ ያፈራል፤ ገላ.5:22-23።

የመንፈስ ቅዱስ ፍሬ

ሀ/ የመንፈስ ቅዱስ ፍሬ አስፈላጊነት:-

- 1/ ሰው ከዳነ በኋላ በዚህ ዓለም የሚቆየው እግዚአብሔር ፍሬ እንዲያፈራ ነው። እግዚአብሔር የሚያፈራውን ቅርንጫፍ ያስወግዳል፤ ዮሐ.15:2።

- 2/ ፍሬ የሚያፈራው እግዚአብሔር ነብር ነው፤ ዮሐ.15:8።
- 3/ ዛፍ በሚያፈራው ፍሬ እንዲያገኝበት ሆኖ ሰዎች በሥራቸው ይታወቃሉ፤ ማቴ.7:16። የመንፈስ ፍሬ እንጂ የሥራ ፍሬ በአማኞች ውስጥ መታየት የለበትም፤ ያህ.3:9-10።

ለ/ የመንፈስ ቅዱስ ፍሬ እንዴት ይገኛል?

- 1/ የመንፈስ ቅዱስ ፍሬ የሚገኘው መንፈስ ቅዱስ በአማኞች ልብ ውስጥ ሞልቶ ሲገዛቸው ነው፤ ሌጌ.5:18።
- 2/ የሰንደቅ ቅንጣት በመሬት ወጽኦ ሞታ ብዙ ፍሬ እንደ ምታፈረ፤ እንዲሁ አማኝ ለራሱ አሳብና ምኞት ቢሞት ብዙ ፍሬ ሊያፈራ ይቻላል፤ ገላ.5:24፤ ዮሐ.12:24።
- 3/ ቅርንጫፍ ከግንደ ሲለይ ፍሬ ማፍረት እንዲያቸል እንዲሁም አማኝ ከነገርስቶስ ቢለይ በራሱ ኃይል ፍሬ ማፍረት አይቻልም፤ ዮሐ.15:4። ፍሬ የሚገኘው ቅርንጫፍ ብቻውን በመሥራቱ ሳይሆን ከግንደ ጋር አብሮ በመኖሩ ነው። አማኝ ፍሬ የሚያፈራው በነገርስቶስ ውስጥ ኖሮ ነገርስቶስ በእርሱ በኩል ሲሠራ ነው፤ ዮሐ.15:5።
- 4/ ፍሬ የሚያፈራውን ሁሉ አብዝቶ እንዲያፈራ ገበሬው እንዲያጠራው መንፈስ ቅዱስም አማኝን ስለጋጢኦቹ በመውቀስ እግዚአብሔር ነብር የማይሆነውን ነገር ከእርሱ ያስወግዳል፤ ዮሐ.15:2።

ሐ/ የመንፈስ ቅዱስ ፍሬ ዓይነቶች፤ ገላ.5:22-23።

- 1/ ፍቅር:- 1ቆሮ.13:4-7። ይህ ፍቅር ከመንፈስ ቅዱስ የሚገኝ እንጂ ሰው በተፈጥሮ ባሕርዩ የሚያገኘው አይደለም። ሰው ሌላ ነገር ሁሉ ቢኖረው ፍቅር ግን ከሌለው ምንም አይጠቀመውም፤ 1ቆሮ.13:1-3።
- 2/ ጸስታ:- ይህ ጸስታ ከመንፈስ ቅዱስ የሚገኝ እንጂ በዓለም አስጸሳች ከተባሉት ነገሮች የሚገኝ አይደለም። ይህ ጸስታ ሰው አሳዛኝ ነገር በሚያጋጥመው ጊዜ እንኳ ከልቡ ውስጥ ሊጠፋ የማይቻል ጸስታ ነው፤ ፊልሶ.4:4።
- 3/ ሰላም:- በቸገርና በሁከት ጊዜ እንኳ ከአማኝ አይርቀም፤ ፊልሶ.4:7።
- 4/ ትዕግሥት:- ሰዎች አማኝን በሚያስቸግሩት በሚያሳድዱትና በሚሰጽቡት ጊዜ በትዕግሥት መቀበል የሚያስቸልው ነገር ነው።
- 5/ ቸርነት:- በለጋስነት መስጠት ወይም መርዳት ነው።
- 6/ በጎነት:- ነፋትን በመጥላት በአሳብና በሥራ ፍጹም እውነተኛ መሆን ነው።
- 7/ እምነት:- በቃልና በሥራ ታማኝ መሆን ነው።
- 8/ የውሃት:- በቶሎ አለመቆጣት፤ ረስን ከፍ ባለማድረግ እና በትኩረት

የሰውን ምክር መስማትና እንዲሁም ጸገም ሌሎችን በትኩረትና መምከር ነው። 2፡24-25።

- 9/ ረስን መግዛት፡- በጽርዒትና በአሳብ የረስን ፍላጎት ተቶ የእግዚአብሔርን ፈቃድ ለመረጸም ረስን መቆጣጠርና በመጠን መኖር ነው። ይህ ፍሬ በሙሉ በነርስቶስ ሕይወት ውስጥ እንዲታየ በአማኞች ሕይወት ውስጥ ጸገም መታየት አለበት።

የነፍስ ስጽሰት ጥያቄዎች

- 1/ ሰው በመንፈሳዊ ሕይወት እንዲጸና የእግዚአብሔርን ቃል ማጥናት የሚያስፈልገው ለምንድን ነው?
- 2/ እግዚአብሔር በሁሉ ቦታ ስለሚገኝ አንድ ሰው ወደ ጸሎት ቤት በመሄድ ፋንታ በረሱ ቤት ቃሉን እንብቦ መጸለይ በቀው ነው?
- 3/ መንፈስ ቀዱስ ወደ ሰው ልብ ገብቶ የሚኖረው መቼ ነው?
- 4/ በመንፈስ ቀዱስ መታተም ማለት ምን ማለት ነው?
- 5/ 1ቆሮ.12:13 ስለ መንፈስ ቀዱስ ጥምቀት አገልግሎት ምን ያስተምረል?
- 6/ አማኞች ሁሉ በመንፈስ ቀዱስ ዳግመኛ ይወለዳሉ? አማኞች ሁሉ በመንፈስ ቀዱስ ይሞላሉ?
- 7/ የመንፈስ ቀዱስ ፍሬ ምንድን ነው?
- 8/ 1ቆሮ.6:19-20 ምን ያስተምረል?
- 9/ ኤፌ.5:18ን በቃላቱ አጥኑ።

ነፍስ ሰባት፡- ቤተ ክርስቲያን

ትምህርት 29

ጥያቄ 61፡- ቤተ ክርስቲያን ምንድናት?

መልስ ፡- ቤተ ክርስቲያን ሕንጻ ሳትሆን በአየሱስ ክርስቶስ ጸም ነጽተው አንድ ሕዝብ የሆኑት የአማኞች ኅብረት ናት።

ቤተ ክርስቲያን

ሀ/ በመጽሐፍ ቀዱስ ውስጥ ቤተ ክርስቲያን የሚለው ቃል የሚናገረው ስለ አማኞች እንጂ ስለ ሕንጻው አይደለም። ይህንንም ከሚቀጥሉት ጥቅሶች ለመረዳት እንችላለን።

- 1/ ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን ወደዳ፤ ኤፌ. 5:25። ክርስቶስ የወደደው ሰውን እንጂ ሕንጻውን አይደለም።
- 2/ ጳውሎስ ለቤተ ክርስቲያን ሰላምታ ይልክ ነበር፤ ሰላምታ መቀበል የሚቻለው ሰው እንጂ ሕንጻ አይደለም። እውነተኛይቱ ቤተ

ክርስቲያን ከሰዴጣን ባርነት ነጻ የወጣና ዳግመኛ የተወለደ እውነተኛ አማኞች የሚገኙበት ነቱ።

ለ/ የቤተ ክርስቲያን ዓይነቶች፡-

- 1/ በአንድ ቦታ የምትገኘው በዓይን የምትታየው የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን፡- አማኝ አዲስ ፍጥረት ስለሆነ እንዳልዳኑት ታደርፍ አይደለም፤ 2ቆሮ.5:17። ስለዚህ አንድ ሰው ሲያምን ከሌሎች አማኞች ጋር አንድነት እንዲኖረው ያስፈልጋል። እግዚአብሔርን ለማምለክ በአንድ ሰው ቤተ ወይም ለስብሰባ በተሠራ ቤተ ውስጥ የተሰበሰቡ ሰዎች ቤተ ክርስቲያን ተብለው ይጠራሉ፤ ለምሳሌ የመሠረተ ሕይወት ቤተ ክርስቲያን።
- 2/ በዓለም ሁሉ የምትገኘው እውነተኛዋና በዓይን የማትታየው ቤተ ክርስቲያን፡- አንዳንድ ጊዜ መጽሐፍ ቀዱስ ስለ ቤተ ክርስቲያን ሲናገር የሚያመለክተው በአንድ ቦታ ያሉትን አማኞች ብቻ ሳይሆን በዓለም ሁሉ ያሉትን አማኞች ነው፤ ጳውሎስ ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያንን እንደወደደት ሲጽፍ ያመለክተው የኤፌ.5:21-27። ክርስቶስ የቤተ ክርስቲያን ብቻ አይደለም፤ ኤፌ.5:21-27። ክርስቶስ የቤተ ክርስቲያን ረስ እንደሆነ በኤፌ.5:23 ተገልጾል። እርሱ የእያንዳንዳችንና በየቦታው ያሉት አማኞች ሁሉ ረስ ነው። በአንድ ቦታ የምትገኘው ቤተ ክርስቲያን አባሎች እነማን እንደሆኑ ማወቅ ይቻላል፤ ሆኖም በአባሎች መካከል የሚገኙት ሁሉ አማኞች ላይሆኑ ይቻላሉ። በማቴ.13:24-30 ክርስቶስ ስለ እንክርዳጽና ስለ ስንዴ በተናገረው ምሳሌ ውስጥ ስለ ሁለት ዓይነት ሰዎች ይነገረናል። ስንዴው የእውነተኛ አማኞች ምሳሌ ሲሆን እንክርዳጹ ጸገም እውነተኛ ያልሆኑት ሰዎች ምሳሌ ነው። በዓይን በምትታየው ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ካሉት አባሎች ማን እውነተኛ ማን ሐሰተኛ ክርስቲያን እንደሆነ ማወቅ አይቻልም። በዓለም ሁሉ የምትገኘው የማትታየው ቤተ ክርስቲያን እውነተኛ አባሎች የሆኑትን ልባዊ ክርስቲያኖች ማወቅ የሚቻለው እግዚአብሔር ብቻ ነው። እነርሱም በጋጢአታቸው ተናዝዘው ክርስቶስን አዳኝ አድርገው የተቀበሉትና ስሞቻቸው በሕይወት መጽሐፍ የተጻፉት ናቸው፤ ረእይ 21:27።

ሐ/ በእውነተኛይቱ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ መገኘት የሚገባቸው አማኞች፡-

- 1/ ኅብረተኛ አንድነት ያላቸው አማኞች፡ 1ዮሐ.1:7፤ 1ቆሮ.12:12-13።
- 2/ ከጋጢአት ተለይተው የእግዚአብሔርን ሥራ ሲመሥረት የተዘጋጁ አማኞች፤ 2ቆሮ.6:14-18።
- 3/ ለሰዎች ሁሉ ወንጌልን ለመናገር የተዘጋጁ አማኞች፤ ዮሐዋ.8:4።
- 4/ የሐዋርያትን ትምህርት የሚከተሉ አማኞች፤ ዮሐዋ.2፤42።

የአማኞች መመሪያ መጽሐፍ ቅዱስ ነው። አማኞች በመጽሐፍ ቅዱስ መመሪያ ሥረታውን ከረጸሙ እግዚአብሔር የሚያስፈልጋቸውን እንደሚሰጣቸው ተስፋ ሰጥቶአል፤ 2ቆሮ.9:8። ማንም የቤተ ክርስቲያን አባል ከእግዚአብሔር ቃል ውጭ ማስተማር አይገባውም። በስም ብቻ የቤተ ክርስቲያን አባሎች ናቸው? ምናልባት ተጠምደውታል፤ የጌታን እረት ተወስዳላቸው፤ ወደ ስብሰባም ተመጣላቸው፤ ነገር ግን ዳግመኛ ካልተወለዱባቸው ስማቸው በሐይወት መጽሐፍ አልተጻፈም። በመጨረሻ ቀን እንደ እንክርዳድ ወደ እሳት እንዳትጣሉ ረሳቸው። መርምሩ፤ ማቴ.13:30፤ ረእይ. 20:15።

ተምህርት 30

ጥያቄ 62:- የቤተ ክርስቲያን ረስ ማን ነው?
መልስ :- የቤተ ክርስቲያን ረስ አባቶች ክርስቶስ ነው፤ ኤፌ.5:23።

ክርስቶስና ቤተ ክርስቲያን

ሀ/ በክርስቶስና ቤተ ክርስቲያን መሃከል ያለውን ግንኙነት የሚገልጽ እረት ምሳሌዎች:-

- 1/ ክርስቶስና ቤተ ክርስቲያን በአካል ረስና በእኩል ክፍሎች ተመስለዋል። ክርስቶስ የአካሉ ረስ ሲሆን አማኞች ደግሞ በሌሎች የአካል ክፍሎች ተመስለዋል፤ ኤፌ.1:22-23። የአካልክፍሎች እረት አለመታዘዝ ሐመም እንደሆነ ሁሉ የአካል ክፍሎች የሆኑት ምእመናን የአካል ረስ ሊሆኑት ለክርስቶስ አለመታዘዝ የቤተ ክርስቲያን ድካም ነው። አካላቸውን እግዚአብሔር ስናቀርብ የርሱን ሥራ እንጂ ኃጢአት እንሥረም፤ ሮሜ. 6:13፤ 12:7።
- 2/ ክርስቶስና ቤተ ክርስቲያን በመሸረ ተመስለዋል። ክርስቶስ መሸረው ሲሆን ቤተ ክርስቲያን ደግሞ የክርስቶስ መሸረ ናት፤ ረእይ. 21:2። ክርስቶስ መሸረዬትን ስለወደዱት ሐይወቱን እርስዎ አሳልፎ ሰጠ። እኛም ደግሞ እርሱን መውደድ፣ ጣህብርና መታዘዝ አለብን፤ ኤፌ.5:25-32።
- 3/ ክርስቶስና ቤተ ክርስቲያን በወይን ግንድና በቅርንጫፍ ተመስለዋል። ክርስቶስ የወይን ግንድ ሲሆን አማኞች ደግሞ ቅርንጫፎች ናቸው፤ ዮሐ.15:5። ቅርንጫፎች ብቻቸውን ፍሬ ማፍረት እንደማይችሉ ሁሉ አማኞችም በክርስቶስ ውስጥ ካልኖሩ ፍሬ ማፍረት አይችሉም፤ ፍሬ የማያረረ ቅርንጫፍ ይወገዳል፤ ዮሐ.15:4።

4/ ክርስቶስና ቤተ ክርስቲያን በእረኛና በበጎች ተመስለዋል። እረኛው ክርስቶስ ሲሆን በጎቹ ደግሞ አማኞች ናቸው፤ ዮሐ.10:11፤ ዕብ.13:20። እረኛ በጎቹን እንደሚጠብቅ ክርስቶስም አማኞችን ይጠብቃል። በጎቹ የእረኛውን ድምጽ አወቀው እንደሚዘነጉሉት አማኞች ደግሞ ክርስቶስን አውቀው ይከተላሉ።

ለ/ ክርስቶስና ቤተ ክርስቲያንን ይወዳል።

- 1/ ስለ ወደዱት ሞቶላታል፤ ኤፌ.5:25-26። ስለ እርስዎ ረሱን አሳልፎ ሰጠ።
- 2/ ቤተ ክርስቲያን ጌዳሐና ቀድሞት እንድትሆን ይፈልጋል፤ ኤፌ.5:27።
- 3/ ክርስቶስ በሰሙ ከሚሰበሰቡት ጋር እንደሚሆን ቃል ገብቶአል፤ ማቴ.18:20።
- 4/ በአብና በወልድ መሃከል ያለው እንድት በአማኞችም ዘንድ ደግሞ እንዲኖር ክርስቶስ ዘለየ፤ ዮሐ.17:11፤ 22-23። የእንድት መሠረት እግዚአብሔር ነው። በዚህም መሠረት አማኞች እርስ በርሳቸው እንድት ሊኖረቸው ይገባል።
- 5/ እግዚአብሔር አማኞችን ከነሐ እንዲጠብቃቸው ክርስቶስ ዘለየ፤ ዮሐ.17:15።

ተምህርት 31

የቤተ ክርስቲያን ተግባር

ሀ/ ላመኑት:-

- 1/ አማኞች እግዚአብሔርን ለማምለህ ለማመስገንና ለመዳለይ ከሌሎች አማኞች ጋር ይገናኛሉ። ክርስቲያኖች በእምነታቸው ጠንካራ እንዲሆኑ ከሌሎች አማኞች ጋር እንድት እንዲኖረቸው አስፈላጊ መሆኑን እግዚአብሔር ሰላወቀ የክርስቲያኖች መሰብሰብ እንዲቋቋሙ ተናግሮአል። ዮሐ.2:42፤ ዕብ.10:25። አማኞች እርስ በርሳቸው መፋቀር፣ መተሰብብ፣ መድናናትና መተባበር ያስፈልጋቸዋል።
- 2/ አማኞች ከሌሎች ጋር ሲሆኑ የእግዚአብሔርን ቃል ይማራሉ። እንደ ሰው ገና ሲያምን በመንፈሳዊ ሐይወት ሐፃንን ይመስላል። ለሐፃን በመጀመሪያ ወተት በጌላም ተገኝ ጠንካር ያለ ምግብ ያስፈልገዋል። እግዚአብሔር አማኞች በእምነታቸው ጠንካራው ክርስቶስን ወደ መምሳሌ እንዲያድጉ የሚረዱላቸውን አስተማሪዎች በቤተ ክርስቲያን ውስጥ አድርጎአል፤ 1ቆሮ.12:28።

- 3/ ቤተ ክርስቲያን የወንጌል መልእክተኞችን የምትልክ ናት፤ ጳውሎስና ባርናባስ የወንጌል መልእክተኞች እንዲሆኑ ከእነዚህ ቤተ ክርስቲያን ተላኩ፤ የሐዋ. 13:1-3። ቤተ ክርስቲያን የወንጌል መልእክተኞችን በጸሎትና በገንዘብ ትረዳለች፤ ሮሜ 10:15፤ 2ቆሮ. 8:2-4፤ 1ቆሮ. 16:2፤ 2ቆሮ. 9:6-9።
- 4/ ቤተ ክርስቲያን ተገሥዳለች፤ ተቆጣለች፤ የቤተ ክርስቲያን ምስክርነት ተነሳሳይ መሆን አለበት። እንደ ክርስቲያን በኃጢአት ሲወድቅ በኃጢአት እንዲጸጸት ለማድረግ ቤተ ክርስቲያን እንድትመነግረውና ረድሞ ንስሐ አልገባ ባይሆን ከተገኘ ልተቀጣው ያስረዳታል፤ ማቴ. 18:15-17፤ 1ጢሞ. 5:20።
- 5/ በክርስቲያናት መካከል ያለው ቀም ወይም አለመገባባት በቤተ ክርስቲያን ሸማግሌዎች አስታረቂነት ይወገዳል፤ 1ቆሮ. 6:1-5።
- 6/ አማኞች የጌታን እረት አብረው በመውሰድ የጌታን ሞት ያስቡበታል፤ ያመኑ ሰዎች ከክርስቶስ ጋር በአዲስ ሐይወት ለመኖር መወሰናቸውን እንዲያረጋግጡ ታጠምቃለች።

ለ/ ላላመኑት፡-

- 1/ ቤተ ክርስቲያን በማስተማር ጌታችንን ኢየሱስ ክርስቶስ የሚያድን መሆኑን ትመሰግናለች፤ የሐዋ. 2:32፤ ማቴ. 28:19-20፤ የሐዋ. 1:8።
- 2/ አማኞች በሥረቱ ለሰዎች ሁሉ ፍቅርን በማሳየት እና በጎ ሥረ በመሥረት ይመሰግናሉ፤ የሐዋ. 2:47፤ የሐ. 13:34-35።

ትምህርት 32

ጥያቄ 63፡- የቤተ ክርስቲያን መሪዎች እነማን ናቸው?
መልስ ፡- የቤተ ክርስቲያን መሪዎች በቤተ ክርስቲያን ተመርጠው የሚሾሙት ሸማግሌዎች ናቸው፤ የሐዋ. 14:23።

የቤተ ክርስቲያን አገልጋዮች

ሀ/ የቤተ ክርስቲያን ረስ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ነው፤ ኤፌ. 5:23።
ቤተ ክርስቲያን የክርስቶስ አካል ናት፤ ኤፌ. 1:23፤ 1ቆሮ. 12:27።

ለ/ የቤተ ክርስቲያን አገልጋዮች እነማን ናቸው?

- 1/ ሐዋርያት፡- ቤተ ክርስቲያን መጀመሪያ ስትመሠረት እግዚአብሔር ሐዋሪያትን መረጠ፤ 1ቆሮ. 12:28። እግዚአብሔር በቤተ ክርስቲያን አስቀድሞ ሐዋርያትን አዳረገ።
- 2/ ሸማግሌዎች፡- ሸማግሌዎች ባመኑት ሰዎች የተመረጡት የቤተ ክርስቲያን መንፈሳዊ መሪዎችና አስተዳዳሪዎች ናቸው።

የእግዚአብሔርን ቃል ያስተምራል፤ የታመሙትን ጠይቀው ይጸልዩላቸዋል፤ ያሁ. 5:14፤ አማኞችን ያድናሉ፤ ይገሥዳሉ፤ ይመነግራሉ።

- 3/ ዲያቆናት፡- የዲያቆናት ተግባር ከሸማግሌዎች ተግባር የተለየ ነው። ዲያቆናት የሚመረጡት የቤተ ክርስቲያን ሸማግሌዎችና መጋቢ መንፈሳዊ የሆነውን ሥረቱን ለመሥረት በቂ ጊዜ እንዲያገኙ እንዲረዱአቸው ነው። ለመጀመሪያዎቹ ዲያቆናት በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የተሰጠው የሥረ ምድብ በሐዋ. 6:2-6 ውስጥ የሚገኝ ሲሆን ይኸውም ገንዘብና ምግብ ለጽሆኖች ለመበላቸት ማከፋፈልና በጠቅላላውም ቤተ ክርስቲያንን ማገልገል ነበር።
- 4/ ሌሎች አገልጋዮች፡- በእያንዳንዱ ቤተ ክርስቲያን ሸማግሌዎችን የሚረዱ አረኞች ወይም መጋቢዎች፤ መምህራንና ወንጌላውያን ሊገኙ ይችላሉ፤ ኤፌ. 4:11-13።

ሐ/ የአባሎች ሥረ፡-

- 1/ እያንዳንዱ አማኝ ካህን ነው፤ ረእይ 1:6። በቀጥታ ወደ እግዚአብሔር በጸሎት መቀረብ ይችላል፤ ሁብ. 4:16። ካህን ሰዎችን በጸሎት ወደ እግዚአብሔር ፊት የሚያቀርብ ሰው ነው፤ እግዚአብሔርም በእርሱ አማካይነት ለሰዎች ይናገራል።
- 2/ አማኝ የእግዚአብሔር መልእክተኛ በመሆን «ከእግዚአብሔር ጋር ታረቁ» እያለ የእግዚአብሔርን ቃል ያስተምራል፤ 2ቆሮ. 5:20። ሐዋርያት በእየረሳሌም ሲቆዩ የቀሩት አማኞች ቃሉን እያስተማሩ ዘሩ፤ የሐዋ. 8:4።
- 3/ እግዚአብሔር እያንዳንዱ አማኝ የተለያዩ ሥረዎችን እንዲሠሩ ስጦታን ይሰጣል፤ 1ቆሮ. 12:6። እያንዳንዱ አማኝ እግዚአብሔር በሰጠው ስጦታ ተጠቅሞ ሲሠራ ቤተ ክርስቲያን እያደገች ትሂዳለች።
- 4/ እያንዳንዱ አማኝ ሳያቋርጥ ወደ ጸሎት ቤት መሄድ አለበት።
- 5/ እያንዳንዱ አማኝ ለቤተ ክርስቲያን አገልግሎት ገንዘብ መስጠት አለበት፤ 2ቆሮ. 9:7፤ 1ቆሮ. 16:2።
- 6/ እያንዳንዱ አማኝ ሥረውን በተነካላ በመሥረት ጥሩ ምስክርነት ሊሰጥና ሌሎችንም ወደ ክርስቶስ ሊመራ ይችላል፤ ሮሜ 12:14-21። ክርስቶስ እንዳገለገለ እንዲሁ አማኞችም ለረሳቸው ክብርን ሳይረዱት ማገልገል አለባቸው፤ ማር. 10:44-45። ነገር ግን አማኞች የሚያገለግላቸውን ሰዎች በሚገባ ማክበር አለባቸው፤ 1ጢሞ. 5:17።

የክማግሌዎችና የዲያቆናት ምርጫ

- 12/ እዲስ ቀዳሳ ወይም ክማግሌ ማሟላት የሚገባው ገደታዎች፤
1ጢሞ.3:2-7::
በገል ሕይወት:-
1/ አገልጋይ መሆን እንጂ ሹመትንና ክብርን መፈለግ የለበትም፤
ማር.10:44-45::
2/ የማይነቀፍ:- ስሕተት የሌለበት ፍጹም ሰው ስለማይኖር ፍጹም ይሁን ባይባልም ተነካካል ሰው መሆን አለበት::
3/ የአንዲት ሚስት ባል:- ሚስት የገባት ተፈቅዶአል፤ ነገር ግን አንድ ብቻ ያገባ መሆን አለበት::
4/ ልክፍ:- ሰይጣን እንዳያስተውለረሱ ሕይወት የሚጠነቀቅና አባሎችን በተጋት የሚጠብቅ ሰው ነጋውም የሚገባውን ሁሉ የሚያደርግ መሆን አለበት፤ 1ኦሮ.5:8::
5/ ረሱን የሚገዛ:- በሚያደርገውና በሚያስበው አእምሮአቸው ፈቃድ ውጭ እንዳይሄዱ ረሱን መቆጣጠር የሚቻል መሆን አለበት፤ የረሱን መንፈስ የሚገዛ ሰው አንዲት ከተማና ከሚገዛ ሰው ይበልጣል፤ ምሳ.16:32:: ረሱን መገዛት የመንፈስ ፍሬ ነው፤ ገላ.5:22::
6/ እንደሚገባው የሚሠራ:- መሥሪያ የሚገባውን ሁሉ ባለውታክስ የሚሠራና ከነፃ ሥራ ሁሉ የሚሰራ መሆን አለበት::
7/ እንገዳ ተቀባይ:- ለረሱ ብቻ የማይከማቱ ነገር ግን ስለሌሎች የሚያስተዳድር የተሰደደተና የሚያስተዳድር የተቸገረውን የሚረዳ መሆን አለበት:: የጥቅም ክማግሌዎች ረሳቸውንና ሌሎችን የሚረዱ እንጂ ለአርደታ ወይም ቤት ክርስቲያን የሚመለከቱ አልነበሩም::
8/ ለማስተማር የሚበቃ:- የወይዘትና ቀዳሳን ተምህርት አውቆ ለሌሎች መካከል የሚቻል መሆን አለበት::
9/ የማይደሰክር:- አንድ ብቻ የሚቀርብ ሁለቱን ወደ ወደገምና ወደ ስኬት ስላሚመራ የሚያስከር መጠጥ በፍጹም የማይጠጥ መሆን አለበት:: ክርስቲያኖች የአገዛዝነት ክብርና ፍቅር ረዳይ1:5-6፤ 1ኦሮ.2:5:: አገዛዝነት ከሆነው ወይን እንዳይጠጡ አዘዛቸው፤ ዘሌዋ.10:9፤ እጴ.5:18:: የአማኞች አካላት የመንፈስ ቀዱስ ቤት መቆጣጠር ፍቅር፤ 1ቆሮ.6:19-24::
10/ የማይጨቃጨቅ ነገር ግን ገር የሆነ:- በፍቅር የሚኖር መሆን አለበት::
11/ የማይከረክር:- ተሰግሥተኛ መሆን አለበት::

- 12/ ገንዘብን የማይወድ:- በገንዘብ ፍቅር ያልተጠመደና የሌሎችን ሀብት የማይመኝ መሆን አለበት::

በቤተሰቡ መካከል:-

- 13/ ልጆችን በጭምትነት ሁሉ እየገዛ የረሱን ቤት በመልካም በማስተዳደር ጥሩ ምሳሌ መሆን አለበት:: የረሱን ቤት በጸምብ ሊያስተዳድር የማይችል ከሆነ ቤት ክርስቲያንን እንዲት ሊጠብቅ ይቻላል? ልጆቹ እና ሚስቱ ጥሩ ምሳሌዎች ካልሆኑ የክማግሌው ምስክርነት ይበላጻል::

በቤተ ክርስቲያን ውስጥ:-

- 14/ በተሰቢት ተነፍቶ በዲያብሎስ ፍርድ እንዳይወድቅ እዲስ ክርስቲያን አይሆን:: በአገዛዝነት ቃል ላይ በሚገባ ካልተመሠረተ በረሱ ሀውቀት ለመመረት ይሞክራ ይሆናል:: ዲያብሎስ በተሰቢት ምክንያት ወድቆአል:: እዲስ ክርስቲያን ስልጣን ሲያገኝ በተሰቢት ሊሞላ ይቻላል::

በአካባቢው:-

- 15/ በውጭ ካሉት ሰዎች መልካም ምስክር ሊኖረው ይገባል:: ብዙውን ጊዜ ያላመኑት ሰዎች ክርስቶስን የማይቀበሉበት ምክንያት በክርስቲያን መጋዎች ሕይወት ውስጥ የማያስጸክት ነገር በማግኘታቸው ነው::

- ለ/ ዲያቆናት ማሟላት ያለባቸው ገደታዎች፤ 1ጢሞ.3:8-12::

- 1/ በመልካም የተመሰከረላቸው፤ የሐዋ.6:3::
- 2/ መንፈስ ቀዱስ የሞላባቸው፤ የሐዋ.6:3::
- 3/ ጥበብ የሞላባቸው፤ የሐዋ.6:3::

ተምህርት 34

አሥረትና ምጽዋት

- ሀ/ በብሉይ ኪዳን ዘመን ሰዎች ለአገዛዝነት ይሰጧቸው የነበሩት የስጦታ ዓይነቶች:-

- 1/ በኩረት:- የአስረኤል ሰዎች ከገብፅ አገር ሊወጡ ሲሉ አገዛዝነት የገብፅ ሰዎችን የበኩር ልጆችና ከብቶች ገደለ፤ ዘፀ.12:29:: አስረኤላውያን የበኩር ልጆቻቸው እንዳይሞቱ ጠበቀ አርጸው ጸሙን በበር ላይ ረጭተው ነበር:: ከዚያ በኋላ ለመታሰቢያ ከሰውና ከእንስሳ ሁሉ የተወለደውን በኩር ወንድ ለአገዛዝነት ይሰጡ ነበር፤ ዘፀ.13:1::

- 2/ አሥረት፡- እግዚአብሔር ለእርሱ ሥረና ለሠረተኞቹ ሰዎች ከአሥር እጅ አንድ እንዲሰጡ አዞሮቸው ነበር፤ ዘኁ.18:26፤ ዘሌዋ.27:32። ሰዎች ባይሰጡ ከእግዚአብሔር እንዳሰረዙ ተቆጥረው የተረገሙ ይሆኑ ነበር፤ ሚሊ.3:8-9። እግዚአብሔር አሥረት የሰጡትን ሰዎች ከመጠን በላይ ይባርካቸው ነበር፤ ሚሊ.3:10።
- 3/ ሰዎች በገዛ ረቃቆቻቸው ይሰጡት የነበረው ስጦታ፡ ሀዘረ 1:6፤ 2:68። ይህም ከበዙረትና ከአሥረት በላይ ሌላ ተጨማሪ ስጦታ ነበረ፤ ዘዘ.25:1-2፤ 35:21-22፤ 36:3-7።

ለ/ በአዲስ ኪዳን ዘመን በሕገ ሳይሆን በሙጽ ለእግዚአብሔር እንሰጣለን።

- 1/ የእግዚአብሔር እንዲሁ ልጁን ለእኛ መስጠት እኛ ምን ያህል ለእርሱ ልንሰጠው የሚያስፈልገን የመሆኑ ምሳሌ ነው፤ ዮሐ.3:16፤ 2ቆሮ.9:15።
- 2/ ኢየሱስ ነበርስቶስ ነብላን ባለጸጋነቱንም ተቶ ወደዚህ ዓለም ወርዶ ሕይወቱን ስለእኛ አሳልፎ ሰጠ፤ 2ቆሮ.8:9፤ ረልጽ.2:7-9።
- 3/ አስቀድመን ረሳቶችን መስጠት ያስፈልገናል፤ 2ቆሮ.8:5፤ ሮሜ.12:1። ረሳቶችን ከሰጠን በኋላ ከገንዘባችን መስጠት ከባድ አይሆንም።
- 4/ ሰዎች በሕገ ከአሥር አንድ ከሰጡት በአሁኑ ዘመን የእግዚአብሔርንና የነበርስቶስን ስጦታ ስናሰብ ከፍቀረችን የተነሳ ከአንድ አሥረኛ በላይ ለመስጠት ረቃቆች እንሆንም?

ሐ/ እንዴት እንስጥ?

- 1/ በሐዘን ወይም በገድ ሳይሆን በደስታ እንስጥ፤ 2ቆሮ.9:7።
- 2/ እያንዳንዳችን በልባችን እንዳሰብን እንስጥ፤ 2ቆሮ.9:7።
- 3/ እግዚአብሔር እንደሰጠን መጠን እንስጥ፤ 1ቆሮ.16:1-2፤ 2ቆሮ.8:12።
- 4/ ሳንነፍግ በልጋሰነት እንስጥ፤ 2ቆሮ.8:1-4፤ ሮሜ.12:8።
- 5/ ለሰዎች ታይታ ሳይሆን ለእግዚአብሔር ብለን እንስጥ፤ ማቴ.6:1። ሰዎች እንዲያዩን ብንሰጥ ከእግዚአብሔር ምንም እንቀበልም።
- 6/ ከሳምንት በመጀመሪያ ቅንብ ማለትም አሁን እንስጥ፤ 1ቆሮ.16:1-2።
- 7/ ሌሎችን እያዋረዱን በስጦታችን እንድንመነ ሳይሆን እግዚአብሔርን ስለወደድን የሚቻለንን እንስጥ፤ ሉቃስ.18:9-14፤ ማር.12:41-44።

መ/ ስለ መስጠት እግዚአብሔር የሰጣቸው ማስጠንቀቂያዎችና ተስፋዎች፡-

- 1/ ገንዘብን መውጸጽ የነበሩት ሁሉ ሥር ነው፤ 1ጢሞ.6:10።

- 2/ ገንዘባችን ሊጠፋብን ከሚችልበት ቦታ ከማከማቸት ይልቅ ሊጠፋብን ከሚችልበት ቦታ እናጽርጋለን፤ ማቴ.6:19-21።
- 3/ እግዚአብሔር እንደሚፈልገን ብናጸርግ የሚያስፈልገንን ይሰጠናል፤ ማቴ.6:33።
- 4/ ለእግዚአብሔር ብንሰጥ ይባርከናል፤ ሚሊ.3:10፤ ረልጽ.4:16-19፤ ምሳሌ.19:17።
- 5/ እኛ በምንሰጠው መጠን እግዚአብሔር ይሰጠናል፤ ሉቃስ.6:38፤ 2ቆሮ.9:6-11።
- 6/ ለእግዚአብሔር ብለን ስንሰጥ እግዚአብሔር ይከበራል፤ 2ቆሮ.9:12-14።
- 7/ ስለ ስጦታችን ማንም እንዳይነቀረን ለታማኝ ሰዎች መስጠት ያስፈልገናል፤ 2ቆሮ.8:18-21። እነርሱም፡- «የእግዚአብሔር ገንዘብ ነው» ብለው በጸንብ መጠበቅና ለእግዚአብሔር ሥራ በታማኝነት ማዋል ይኖርባቸዋል።

የነበሩ ሰባት ጥያቄዎች

- 1/ ቤተ ክርስቲያን ምንጽር ናት? ለመልሳቸው ከመጽሐፍ ቅዱስ ማስረጃ ጥቀሱ።
- 2/ ሰዎች የቤተ ክርስቲያን አባሎች እንዲሆኑ ማሟላት የሚገባቸው ነጥቦች ምንጽር ናቸው?
- 3/ በክርስቶስና በቤተ ክርስቲያን መሃከል ያለውን ግንኙነት የሚገልጽ ሶስት ምሳሌዎችን ጻፉ።
- 4/ ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያንን ስለወደደት ምን አጸረገላት?
- 5/ ላላመኑት ሰዎች የቤተ ክርስቲያን ተገባር ምንጽኘው?
- 6/ ማቴ.18:15-17 ምን ያስተምራል?
- 7/ ቤተ ክርስቲያን አባሎቿን በልዩ ልዩ ምክንያት መገሰጽ ያስፈልጋታል። ከሚቀጥሉት ጥቅሶች በምንና በምን ምክንያት መገሰጽ እንዳለባት ጻፉ። ቲቶ.1:13
1ጢሞ.5:20
1ቆሮ.5:1-5።
- 8/ ሀ. ቤተ ክርስቲያን ምን ዓይነት ቀጣት ልትሰጥ ተቻላለች?
1ቆሮ.5:5፤ 13።
ለ. የቀጣቱ ዓላማ ምንጽኘው?
ሐ. ቤተ ክርስቲያን ስትቀጣ እንዴት አጽርጋ መቀጣት አለባት?
1ቆሮ.10:12
ማቴ.7:3-5
1ቆሮ.13:4።
- 9/ የቤተ ክርስቲያን አባሎች ተገባሮች ምንጽር ናቸው?
- 10/ የከማገላዎች ሥረዎች ምንጽኘው?

- 11/ ለቤተ ክርስቲያን ሸማግሌት ምርጫ ዓሚቀርቡ ሰዎች ማሟላት የሚገባቸውን ስምንት ነገሮች ጻፉ።
- 12/ ዲያቆናት ማሟላት የሚገባቸው ግዴታዎች በ1ጠጥ.3:8-12 ይገኛሉ። የዲያቆናትን ግዴታዎች ከሸማግሌዎች ግዴታዎች ጋር አነጻጽሩ።
- 13/ ኤፌ.5:27ን በቃላቶቹ አጥኑ።

ክፍል ስምንት፡- የቤተ ክርስቲያን ሥርዓቶች

ተምህርት 35

ጥያቄ 64፡- ቀዱስና ልዩ ትኩረት የተሰጣቸው ሁለቱ የቤተ ክርስቲያን ሥርዓቶች ምንና ምን ናቸው?
መልስ፡- ቀዱስና ልዩ ትኩረት የተሰጣቸው ሁለቱ የቤተ ክርስቲያን ሥርዓቶች ጥምቀትና የጌታ እረት ናቸው።

ጥምቀት (1)

ሀ/ የዮሐንስ ጥምቀት፡-

- 1/ የዮሐንስ ጥምቀት ከክርስቶስ ሞት በፊት የነበረ ሲሆን ሕዝቡን ከኃጢአት ሊያድን መጽኃኒት እንዲሟመጣ የሚያመለክት ምሳሌ ነበረ።
- 2/ የዮሐንስ ጥምቀት የንስሐ ጥምቀት ነበር፤ ሰዎች ስለ ኃጢአታቸው መጸጸታቸውን ለማሳየት በዮሐንስ ይጠመቁ ነበር።
- 3/ ይሁን እንጂ የዮሐንስ ጥምቀት ሰዎች በአዲስ ሕይወት እንዲኖሩ ያደል ሊሰጣቸው ስልታለም። የዮሐንስ ጥምቀት ክርስቶስ መጥቶ ሰዎችን በመንፈስ ቀዱስ እንዲሟመጡ ያመለክታል። ክርስቶስ በመንፈስ ቀዱስ ሰጠው ስልታዊ አዲስ ሕይወት ይገኛል። እሁን ክርስቶስን የተቀበሉ ሁሉ በመንፈስ ቀዱስ ይጠመቃሉ፤ ዮሐ.1:29-34።

ለ/ የክርስቶስ ጥምቀት፡-

- 1/ ክርስቶስ በሠላሣ ዓመቱ ተጠመቀ።
- 2/ የተጠመቀው በዮርዳኖስ ውሃ ውስጥ ሲሆን ያጠመቀው ዮሐንስ ነበር፤ ማቴ.3:13-17።

ሐ/ ክርስቶስ ለምን ተጠመቀ?

- 1/ ክርስቶስ የተጠመቀው ኃጢአቱን ለመናዘዝ እልክበረም።
- 2/ ክርስቶስ የተጠመቀው የእግዚአብሔርን ፈቃድና ጽድቅን ሁሉ ለመፈጸም ነበር፤ ማቴ.3:15። እግዚአብሔር ዮሐንስ ሰዎችን እንዲያመጣ ልኩ ነበር። ኢየሱስ ለዮሐንስ ጥምቀት ታዘዘ፤ ዮሐ.1።

- 3/ ክርስቶስ የተጠመቀው ከአማኞች ጋር ያለውን አንጽነት ለማሳየትና የጸገንነታችንን ረስ መሆኑን ለመገለጽ ነበር።
- 4/ ክርስቶስ የተጠመቀው ለእግዚአብሔር ሥረ በፍጹም የተሰጠ መሆኑንና ወደፊት በመስቀል ላይ በመነሳራት እንዲሟመጥ ለማሳየት ነበር።
- 5/ ክርስቶስ የተጠመቀው የእግዚአብሔር ልጅ መሆኑን ለማረጋገጥ ነበር፤ ማቴ.3:17። ኢየሱስ ክርስቶስ ሲጠመቁ መንፈስ ቀዱስ እንዲመጣና በዚህም ክርስቶስ መሆኑ እንዲሟሟቸው ለዮሐንስ ምልክት ተሰጥቶ ነበር፤ ዮሐ.1:33።

መ/ እሁን አማኝ ለምን ይጠመቃል?

- 1/ የእግዚአብሔርን ትእዛዝ ለመፈጸም ይጠመቃል፤ ማቴ.28:19፤ ማር.16:15-16።
- 2/ ከክርስቶስ ጋር ተባባሪና ከሌሎች አማኞች ጋር አንጽ መሆኑን በሕዝብ ፊት ለመመስከር ይጠመቃል፤ ዮሐ.2:41-42።
- 3/ የክርስቶስን ምሳሌ ለመከተል ይጠመቃል፤ 1ጴጥ.2:21።

ሠ/ የጥምቀት ትርጉሙ ምንድነው?

- 1/ ጥምቀት ከክርስቶስ ጋር አንጽ መሆኑንና የረሱን አሳብና ፈቃድ እርግፍ እጽርን በመተው በክርስቶስ አሳብና ፈቃድ ለመኖር በሰው ፊት መወሰኑን የሚያረጋግጥ ምልክት ነው፤ ሮሜ.6:3።
- 2/ በጥምቀት ውኃ ውስጥ መግባት ከክርስቶስ ጋር መዋቅንና ወደ ውስጥ መጥለቅ ከክርስቶስ ጋር መቀበርንና እንዲሁም ከውኃ ውስጥ መውጣት ከክርስቶስ ጋር በአዲስ ሕይወት ለመኖር መነሳትን መመስከር ነው። ስለዚህ አንጽ ክርስቲያን ሲጠመቁ ኃጢአት እንዳይገዛው ከክርስቶስ ጋር መዋቅንና በአዲስ ሕይወት ለመኖር መነሳትን ይመለከታል፤ ሮሜ.6:4-8።
- 3/ ጥምቀት አማኞች ሁሉ በአንጽ መንፈስ አንጽ እነል መሆናቸውን የሚያረጋግጥ መገለጫ ነው፤ 1ቆሮ.12:13። ውጫዊው ሰላም የሚታየው የውኃ ጥምቀት ሥርዓት በውስጥ የተደረገውንና የማይታየውን የመንፈስ ቀዱስን ጥምቀት ስለሚያሳይ ሰው ሲጠመቁ ከሌሎች አማኞች ጋር አንጽ እነል ወይም አንጽ ቤተሰብ መሆኑን ያመለክታል።

ተምህርት 36

ጥያቄ 65፡- ጥምቀት ምንድነው?

መልስ፡- ጥምቀት አማኝ ከክርስቶስ ጋር መዋቅንና መቀበሩን በትንሣኤውም ባገኘው አዲስ ሕይወት ወደፊት ለመኖር ውሳኔውን የሚገልጽበት ምሳሌያዊ ጽርጌት ነው፤ ሮሜ.6:3-6።

ሀ/ መጠመቅ የሚቻል ሰው ማን ነው? መጠመቅ የሚቻል ንስሐ
7ብቱ በኢየሱስ አምኖ አዲስ ሕይወትን የተቀበለ ሰው ነው።

ለ/ አንድ ሰው መጠመቅ የሚቻለው መቼ ነው?

1/ አንድ ሰው መጠመቅ የሚቻለው ነገርቶቹን የግል መጽኃኒቱ አጽርጎ
በመቀበል ካሙ በኋላ ነው። የሐዋ.2:41፤ 8:36-38።

- ጳውሎስ ካሙ በኋላ ተጠመቀ፤ የሐዋ.9:18

- ወላጌ ጠባቂው ካሙ በኋላ ተጠመቀ፤ የሐዋ.16:33።

2/ አንዳንድ ቤተ ክርስቲያናት በውስጡ ደምጣቸው የጥምቀትን ጊዜ
የሚወስኑ ሐገቶች አሉባቸው።

ለምሳሌ:-

- ትምህርት ሳይማር ቢጠመቅ የሚደገርውን ስለማድረግ ስለ
ጥምቀት ትምህርት ከተሰጠው በኋላ መጠመቅ አለበት፤
ማቴ.28:19-20። «አድስተማረቱን ተቀብሎ» ይላል፤
የሐዋ.8:35፤ 10:34-43።

- አንድ ሰው ከመጠመቁ በፊት አዲስ ሕይወትን ተቀብሎ
የተለወጠ አረማመጽ ማግኘት አለበት።

ሐ/ ጥምቀት የሰውን ነፍስ ሊያድግ ይችላል? ጥምቀት የሰውን
ነፍስ ሊያድግ እንደሚችል ከዚህ በታች ከተጠቀሱት አካላት መረዳት
አንችላለን።

1/ ሰው የሚደካው በነገርቶቹ ጣሚ ጊዜ ነው፤ የሚጠመቀውም
ደካህነትን እንገናኝለሁ ሲል ነው እንጂ ገና ለመዳን አይደለም።
በጥምቀት መዳን ከተቻለ መጠመቅ የሰው ሥረ ስለሆነ
ደካህነት በሥረ ሆነ ማለት ነው። መዳን የሚቻለው
ኢየሱስን በእምነት በመቀበል እንጂ በሥረ እንዳይደለ
መጽሐፍ ቅዱስ በብዙ ቦታ ያስረዳል፤ እጪ.2:8-9፤
የሐ.1:12፤ የሐዋ.4:12።

2/ የወላጌ ቤተ ጠባቂ «አድግ ዘንድ ምን ላጽርግ?» ብሎ በጠየቀ
ጊዜ ጳውሎስ:- «በነገርቶቹ አመን» ብሎ መለሰለት እንጂ
«ተጠመቅ» ብሎ አላዘዘውም፤ የሐዋ.16:31።

መ/ ሰው በጌታ ካሙ በኋላ ሳይጠመቅ ቢሞት ሊደግ ይችላል? ከዚህ
በታች የተጠቀሱት ምሳሌዎች ሰው ካሙ በኋላ ሳይጠመቅ ቢሞት
ሊደግ እንደሚችል ያሳያሉ።

1/ ከጌታ ጋር አብሮ የተሰቀለው ወንበዴ ሳይጠመቅ ዳነ፤
ሉቃስ 23:39-43።

2/ ማር.16:16 «ያላመነ ይረረዳበታል» እንጂ «ያልተጠመቀ
ይረረዳበታል» አይልም።

ሠ/ ደመነ ሰው የሚጠመቀው በማን ስም ነው? ደመነ ሰው የሚጠመቀው
በአብ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ ስም ነው፤ ማቴ.28:19-20።

ረ/ ሰው ከተጠመቀ በኋላ በፍጹም ኃጢአት አይሠረም ማለት ነው?
አይደለም፤ ሰው ከመጠመቁ በፊት ከኃጢአት የተለየ መሆን አለመሆኑ
መመርመር አለበት፤ ከተጠመቀ በኋላ በአዲስ ሕይወት መመላለስ
አለበት። ነገር ግን በኃጢአት ቢወድቅ ተናዛ ከጌታ ይቆርታን ማግኘት
ይችላል። 1ዮሐ.1:9።

ትምህርት 37

ጥያቄ 66:- የጌታ እረት ምንድነው?

መልስ:- የጌታ እረት ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ዳግመኛ እስኪመለስ ድረስ
ለኛ ሲል ሥጋውን መቁረሱን እና ደሙን ማፍሰሱን
የሚናስታውስበት ሥርዓት ነው፤ 1ቆሮ.11:26።

የጌታ እረት (1)

ሀ/ የጌታ እረት ምንድነው?

1/ ኢየሱስ ክርስቶስ ከመሞቱ በፊት በተያዘበት ማታ ከደቀ መዛሙርቱ
ጋር እረት ሲበላ ለመታሰቢያ የመሠረተው ሥርዓት ነው፤
ማቴ.26:26-28።

2/ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እስኪመለስ ድረስ አማኞች የጌታን ሞት
ለማስታወስ በአንድነት ተሰብስበው የሚካሄዱት እንጂረና ጽዋ
ነው። እንጂረው በመስቀል ላይ የተቆረሰው የጌታ ሥጋ ምሳሌ
ሲሆን ጽዋው ደግሞ በመስቀል ላይ ስለኛ ያረሰሰው የደሙ ምሳሌ
ነው፤ 1ቆሮ.11:23-25፤ ሉቃ.22:19-20።

3/ ከሌሎች ክርስቲያናት ጋር የመተባበር ምልክት ነው፤
1ቆሮ.10:16-17።

ለ/ የጌታን እረት የምንወስደው ለምንድነው?

1/ ክርስቶስ እንደገናወሰደው ተልዛዝ ስለሰጠን ነው፤ 1ቆሮ.11:24።

2/ የክርስቶስን ፍቅርና ያዳረገልንን ሁሉ የምናስታውስበት መታሰቢያው
ስለሆነ ነው፤ 1ቆሮ.11:24-25።

3/ በክርስቶስ ሞት ሕይወት እንዳገኘን በሰዎች ፊት ሞቱን
የምንመሰክርበት ስለሆነ ነው፤ 1ቆሮ.11:26።

4/ ክርስቶስ ዳግመኛ ተመልሶ እንደሚመጣ በጥልቅ የምናስብበት ጊዜ
ስለሆነ ነው፤ 1ቆሮ.11:26።

ሐ/ የጌታን እረት መውሰድ የሚችሉ እነማን ናቸው?

1/ በክርስቶስ እምነት ብቻ ናቸው፤ ላላመኑ ሰዎች ምንም
ትርጉም ሊሰጣቸው አይችልም።

2/ የጌታን እረት የሚመስሉት አማኞች በነበርከቱት አምነው መደናቸው ይበልጥ የተረጋገጠ እንዲሆን የተጠመቁ ቢሆኑ ይህም ነው። ስለዚህ አባልነትን በጥምቀት የሚመስሉ ቤተ ክርስቲያኖች ያልተጠመቁ ሰዎች በጌታ እረት ሥነ ሥርዓት እንዲነፈሱ ላይረቁዱ ይቻላሉ። በውስጡ ደምባቸው የተወሰነ በመሆኑ ደምባቸው የተከበረ መሆኑን አላበት።

3/ በማቴ.26:27 «ሁላችሁ ክርስቶስ ጠጡ» ስለሚል ይህን ሥርዓት መካሄድ ያለባቸው አማኞች ሁሉ ናቸው።

4/ የጌታን እረት መውሰድ የሚችሉት በብርሃን የሚመላለሱ አማኞች ናቸው። ከእነዚህ አብሔርም ሆነ ከሌሎች አማኞች ጋር ያላቸውን ጎብረት ያቆረጡ አማኞች የጌታን እረት መውሰድ የለባቸውም፤ 1ቆሮ.11:28፤ 1ዮሐ.1:6።

ተምህርት 38

የጌታ እረት (2)

1/ የጌታን እረት መውሰድ ያለብን አንዱት ነው? 1ቆሮ.11:28-31።

1/ ሁላችንም ብዙት የሌሊት ሰዎች ነን። ብቃታችን ከእያንዳንዱ ስለተገኘ «እኔ ብቁ ነኝ» የሚል ትዕቢት ወይም «እኔ ብቁ አይደለሁም» የሚል ፍርሃት እንዲኖረን አያስፈልገንም።

2/ የጌታን እረት ከመውሰዳችን በፊት ረሳችንን በመመርመር ያልተናዘዘነው ኃጢአት እንዳለ መናዘዝና የርስ በርስ ቁምም ካለ ማስወገድ ያስፈልገናል፤ 1ቆሮ.11:28።

3/ የጌታን እረት መውሰድ የሚያስፈልገን በልማድ እንደሚበሉ ምግብ ሳይሆን በነብር የጌታን መከራ እያሰብን መሆን አለበት፤ 1ቆሮ.11:29።

ሐ/ ሰው የጌታን እረት ሳይቀበል ራሱን መመርመር ያለበት ለምንድነው?

1/ የእነዚህ አብሔር ተሰዛዝ ስላሆነ ነው፤ 1ቆሮ.11:28።

2/ ሳይመረምር ቢወሰድ ቀጣት፣ ድካም፣ መታመምና ሞት ስለሚያስከትልበት ነው፤ 1ቆሮ.11:30። ነገር ግን ሰው ራሱን መመርመር ኃጢአቱን ሲናዘዝ ይቆርታን ስለሚያገኝ መውሰድ ይቻላል፤ 1ዮሐ.1:9።

ሐ/ የጌታን እረት መውሰድ የዘላለም ሕይወት ይሰጣል? አይሰጥም።

1/ የጌታ እረት የክርስቶስ መታሰቢያ ነው እንጂ መድኃኒት አይደለም፤ 1ቆሮ.11:24-25። የምንድነው ጌታ ኢየሱስን አምነን በመቀበል እንጂ ሰው በሚያደርገው ሥርዓት አይደለም። ስለዚህ የጌታን እረት መውሰድ እርሱ በመስቀል ላይ በፈጸመልን ዳኅንነት

ላይ የሚታዘል ተጨማሪ ጽዕቅን አይሰጠንም።

2/ በዮሐ.6:53-54 ላይ «ሥጋዬን የበላ ደሜንም የሚጠጣ የዘላለም ሕይወት አለው» የሚለውን ቃል ብዙ ሰዎች በጌታ እረት መቀበል ስለሚተረጉሙት የጌታ እረት የሚያድናቸው ይመስላቸዋል። ጌታ በዚህ ቦታ ስለ ጌታ እረት አልተናገረም። ነገር ግን ምሳሌ እንዳነበረ ጌታ ራሱ ተናገረናል፤

ዮሐ.6:60-63። ጌታ «የሕይወት እንጂ ሌላ ነኝ፤ ወደ እኔ የሚመጣ ከቶ አይረብም፤ በእኔ የሚያምን ሁልጊዜ ከቶ አይጠጣም» አለ፤ ዮሐ.6:35። ስለዚህ ወደ እርሱ በአምነት ብንመጣ ለመንፈሳችን ምግብና መጠጥ አገኝተናል ማለት ነው። ወደ እርሱ መጥተን ባናምንበት ግን የዘላለምን ሕይወት አናገኝም። በዮሐንስ 6 ጌታ የተናገረው በእርሱ አምነን የዘላለምን ሕይወት እንደምናገኝ እንጂ በፍጹም ስለ ጌታ እረት አልተናገረም። በዚያን ጊዜ ጌታ የተናገረው ላላመቱ ሰዎች እንጂ ላመኑት አልነበረም፤ ያላመኑ ሰዎችም የጌታን እረት ምንነት ያልተረዱ ስለሆኑ ጥቀሱ የጌታን እረት እንደሚያመለክት ተደርጎ መወሰድ የለበትም።

መ/ እንጂረውና ጽዋው ወደ ክርስቶስ ሥጋና ደም ይለወጣል?

አይለወጥም፤ በማቴ.26:21 «ይህ ሥጋዬ ነው» ብሎ እንዳስተማረ፤ በዮሐ.10:9፤ 15:1 ውስጥ እንዲሁ «እውነተኛ የወይን ግንድ እኔ ነኝ» «በሩ እኔ ነኝ» ብሎ አስተምሮአል። እነዚህ ሁሉ ስለጌታ ለመማር የሚረዱን ምሳሌዎች ናቸው እንጂ ጌታ የወይን ግንድ ወይም በር አይደለም። ክርስቶስ «ይህ ደሜ ነው» ብሎ ሲናገር የጌታ እረት አሱ ሞት ወደ ሰማይ ካረገ በኋላ ለሞቱ መታሰቢያ እንደሚሆን ለማስተማር ያህል ተናገረ እንጂ ጽዋው ደም አልነበረም። በዚያን ሰዓት ደም ገና አልፈሰሰም።

ተምህርት 39

ጥያቄ 67:- ጌታችን ወደ ሰማይ ከሚረገ በፊት ለቤተ ክርስቲያን በመጨረሻ የሰጠው ተሰዛዝ ምንድነው?

መልስ:- ጌታችን ወደ ሰማይ ከሚረገ በፊት ለቤተ ክርስቲያን በመጨረሻ የሰጠው ተሰዛዝ ቤተ ክርስቲያን ለዓለም ሁሉ የክርስቶስን ወንጌል እንድታስተምርና አማኞችን ዳቀ መዛሙርት እንድታደርግ ነው፤ ማር.16:15፤ ዮሐ.1:8፤ ማቴ.28:19-20።

የክርስቶስ የመጨረሻ ተሰዛዝ

ሀ/ ማር.16:15 :-

1/ ወደ ዓለም ሁሉ ሂዱ።
ወደ ሁሉ ቦታ መሄድ ያስፈልጋል።

2/ ለፍጥረት ሁሉ ስበዝ።
ለሰዎች ሁሉ መናገር ያስፈልጋል። ለተልቅ፥
ለተንሸ፥ ለወንድ፥ ለሴት፥ ለጽሁ፥ ለባለጸጋ፥
ለዘመድ፥ ለጠላት፥ ለሁሉ መናገር ያስፈልጋል።

3/ የእግዚአብሔርን ቃል ወይም ወንጌልን ተናገሩ። ይኸውም
የሰውን ሐሳብ ወይም ፍልስፍና ሳይሆን የእግዚአብሔርን ቃል
መናገር ያስፈልጋል።

ለ/ የሐዋ.ሥረ 1:8 :-

1/ በኢየሩሳሌም መስከረም። ኢየሩሳሌም የነበርኩበት ጸቀ መዛሙርት
የነበሩበት ተከታይ ነቶ። በመጀመሪያ እኛ ባለንበት ቦታ ላሉት
ቤተሰቦችን መመስከር አለብን።

2/ በይሁዳ መስከረም። ይሁዳ ኢየሩሳሌም የነበረችበት የነፍሰ ሀገር
ሰም ነው። እኛ ጸገም ባለንበት ወረዳ በአካባቢያችን ላሉት
መመስከር አለብን።

3/ በሰማርያ መስከረም። ሰማርያ ሌላ ነፍሰ ሀገር ነው። ሳምራውያን
በአይሁዶች የተናዛ ሐዘብ ነበሩ። እግዚአብሔር ቢጠረን ወደ ሌላ
ነፍሰ ሀገር ሄደን ጠላቶቻችን ለነበሩ ሰዎች እንኳ የእግዚአብሔርን
ቃል ማስተማር አለብን።

4/ እስከ ዓለም ዳርቻ ድረስ ሂዳችሁ መስከረም። እግዚአብሔር
እንዳንድ ሰዎች ወደ ሌላ አገር ሄደው ስለ ነበርኩበት
እንዲመሰክሩ ይጠረታል። ጳውሎስ ወደ ብዙ አገር ሄደ
እንዲያስተምር እግዚአብሔር ጠረው። በዚህ አገር ጸገም
እግዚአብሔር ብዙ ወንጌላውያንን ጠርቷል። ሁላችሁ ወደ ሌላ
አገር መሄድ አያስፈልጋችሁ ይሆናል። ነገር ግን እግዚአብሔር
ቢጠረታችሁ እምቢ አትበሉ።

5/ የነበርኩበት ምስክርነት ነን። ሰው መመስከር እንዲቻል
የሚመሰክረውን ነገር ማወቅ ያስፈልጋል። እኛ ጸገም ስለ
ነበርኩበት መመስከር እንድንቻል ነበርኩበት እንደ ገል መጽሀፊታችን
ተቀብለን ቃሉን ማወቅ ያስፈልገናል።

6/ መንፈስ ቅዱስ ኃይልን ይሰጠናል። በረሃችን ኃይል ምንም
ለማጽረግ አንችልም፤ ዮሐ.15:5። መንፈስ ቅዱስ ግን በኛ
ውስጥ ሲሠራ በእርሱ ኃይል እንመሰክራለን።

ሐ/ ነበርኩበት ወንጌልን እንድናስተምር ለምን እዘዘ? ሰዎች እንዲጽኑ
ወንጌልን መስማት ያስፈልጋቸዋል፤ ሮሜ 10:17። ነበርኩበትን
የሚያውቅ ሰው ካልነገረቸው እንዴት ይሰማሉ? ሮሜ 10:14።

ተምህርት 40

ማቴ.28:18-20

ሀ/ ነበርኩበት የሰጠን ሥልጣን፤ ማቴ.28:18። - የነበርኩበት ሥልጣን ከሁሉ
የሚበልጥ ሥልጣን ነው።

1/ ነበርኩበት፡- «ሥልጣን ሁሉ በሰማይና በምጽር ተሰጠን» ብሎአል።

2/ ነበርኩበት ተእዛዝ ሲሰጠን ደንን ተእዛዝ እንድንፈጽም በቂ ኃይል
ይሰጠናል።

ለ/ ነበርኩበት የሰጠን ተእዛዝ፤ ማቴ.28:19-20፡- ከሁሉ የሚበልጠው
ሥረ የርሱን ተእዛዝ መፈጸም ነው።

1/ ሂዱ፡- ወደ ሁሉ ቦታ ሂዳችሁ ለሰዎች ሁሉ ተናገሩ። ሰዎች
ወዳሉበት ሂደን መንገር አለብን እንጂ «ወደ ቤተ ነበርኩበት»
ኑ» ማለት ብቻ አይበቃም።

2/ አጥምቁ፡- ነበርኩበትን በእውነት ያመነ ሰው ከነበርኩበት ጋር
ያለውን እንድንገኝ ለማሳየት መጠመቅ ያስፈልጋል። አማኝ
ሲጠመቅ ከነበርኩበት ጋር እንደሞተ፥ እንደተቀበረና እንደተነሣ
ያሳያል፤ ሮሜ 6:3-4። በአብ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ ስም
መጠመቅ አለበት።

3/ አስተምሩ፡- አማኞች ከነበርኩበት እንዲያድጉ የነበርኩበትን ተምህርት
ማወቅ ስለሚያስፈልጋቸው እነርሱን ማስተማር አለብን።
ተእዛዙን ካወቁ በኋላ ጸገም መታዘዝ ያስፈልጋቸዋል።

4/ ጸቀ መዛሙርት አጽርጉ፡- ጸቀ መዛሙርት ማለት ነበርኩበትን
ተከትለው የሚማሩ ናቸው። ሐጻን ወልደ ተታ የምትሄድ ሴት
የለቸም። እናት ሐጻንዋን ጠብቃ፥ መንግሥት በደምብ ታሳድገዋለች።
ወንጌልን ተናገረን በሐምሳት አዲስ ልደት ያገኛችን ሰዎች ተቶን
መሄድ ተገቢ አይደለም። ያመኑት ሰዎች የነበርኩበት ጸቀ
መዛሙርት እንዲሆኑ ማስተማር ያስፈልገናል። እነርሱም ከአጽጉ
በኋላ ሌሎችን ወደ ነበርኩበት ሊመሩ ይችላሉ። በዚህ መንገድ
ወንጌል ይስፋፋል።

ሐ/ ነበርኩበት የሰጠን ተሰፋ፤ ማቴ.28:20፡- እርሱ የሰጠን ተሰፋ ከሁሉ
የሚበልጥ ተሰፋ ነው።

1/ «እኔ ከናንተ ጋር ነኝ» አለ። ነበርኩበት ከኛ ጋር ከሆነ ምን
ያስፈረናል? ሰዎች ቢጠሉን፥ ቢያሰቃዩን፥ ቢተዉን ነበርኩበት
ከኛ ጋር ነው። በእርሱ ሁሉን ልናጸርግ እንችላለን፤
ፌል.4:13።

2/ «ሁል ጊዜ ከናንተ ጋር ነኝ» አለ። የተም ብንሄድ እርሱ ከኛ

ጋር ነው። ቀንም ሌሊትም ከፍ ጋር ነው። አይተውንም፥ አይለቀንም፥ ኢሳ.41:10፤ 43:2። ክርስቶስ ሥልጣኑንና ተስፋውን ስለሰጠን ተስዛቱን ለመፈጸም እንቅላለን።

የነፍል ስምንት ጥያቄዎች

- 1/ ሮሜ 6:3-5 እና 1ቅሮ.12:13 የጥምቀት ተርጉሙ ምን እንደሆነ ያመለክታል?
- 2/ መጠመቅ የሚችሉ እነማን ናቸው?
- 3/ ያመነ ሰው ሳይጠመቅ ቢሞት ከኃጢአት ይቆያል? ለመልሳቱህ ማስረጃ ስጡ።
- 4/ አማኝ በማን ስም መጠመቅ አለበት?
- 5/ የጌታን እረት የምንወስደው ለምንድነው?
- 6/ ሰው የጌታን እረት ቢወስድ ለነፍሱ የዘላለም ጸገንነት ያስገኛለታል?
- 7/ አንድ ሰው የጌታን እረት ከመውሰዱ በፊት ውንድሙን እንደበደለ ቢያስታውስ ምን ማድረግ አለበት?
- 8/ ጌታችን ወደ ሰማይ ከማረጉ በፊት ለደቀ መዛሙርቱ ምን ተስዛዝ ሰጣቸው? ማቴ.28:18-20።
- 9/ ወንጌልን ማስተማር ያለብን ለእነማን ነው?
- 10/ ወንጌልን ማስተማር የሚገባቸው እነማን ናቸው?
- 11/ ወንጌልን እንድናስተምር ኃይልን የሚሰጠን ማን ነው?
- 12/ ማቴ.28:18-20ን በቃላቱ አጥኑ።

ነፍል ዘጠኝ ጋብቻ

ተምህርት 41

ጥያቄ 68:- ጋብቻ ምንድን ነው?

መልስ:- ጋብቻ አንድ ወንድና አንድ ሴት አንድ አካል ሆነው አስከፊ ህላዌ ሞታቸው ድረስ ተጋብተው የሚኖሩበት ከእግዚአብሔር የተሰጠ ሥርዓት ነው፤ ማቴ.19:4-5።

ጋብቻ

ሀ/ ጋብቻ ከእግዚአብሔር የተሰጠ ሥርዓት ነው።

- 1/ እግዚአብሔር ጋብቻን የመሠረተው ሰውን በፈጠረበት ጊዜ ነው፤ ዘፍጥ.2:18-24።
- 2/ ኢየሱስም ጋብቻ ከእግዚአብሔር የተሰጠ ሥርዓት መሆኑን አረጋግጦአል፤ ማቴ.19:4-5።

ለ/ እግዚአብሔር የጋብቻን ሥርዓት ለሰዎች የሰጠው ለምንድነው?

- 1/ ሰዎች ለየብቻቸው ቢኖሩ መልካም ስላልሆነ እርስ በርሳቸው በመረዳዳትና በመጽናናት አብረው እንዲኖሩ ስለ ፈለገ ነው፤ ዘፍ.2:18።
- 2/ ሰዎች ተጋብተው የሚወልዱለቸው ልጆች በዝተው ምጽርን እንዲሞሉአትና እንዲገዙአት ስለፈለገ ነው፤ ዘፍ.1:28።

ሐ/ ጋብቻ መፈጸም ያለበት ባንዲት ሴትና በአንድ ወንድ መካከል ብቻ ነው።

- 1/ እግዚአብሔር በመጀመሪያ ለአዳም የፈጠረለት አንዲት ረዳት ብቻ ነው፤ ዘፍ.2:22። ሰው ይህን የእግዚአብሔር ፈቃድ በተላለፈበት ጊዜ በራሱ ላይ ሐዘንና ጥፋት እንዳመጣ የመጽሐፍ ቅዱስ ታሪክ ይመሰክራል።
- 2/ ጳውሎስ የቤተ ክርስቲያን መሬት የአንዲት ሚስት ባል መሆኑን እንዳለበት ይናገራል፤ 1ጢሞ.3:2-5።
- 3/ ዘመት የተከለከለና ፍርድ የሚያስከትል ጽርጌት ነው፤ ዘፀ.20:14፤ ገላ.5:19።

መ/ ጋብቻ መፍረስ የለበትም።

- 1/ እግዚአብሔር ባልና ሚስትን አንድ ስላደረጋቸው ጋብቻ ሊፈርስ የሚችለው ከተጋቢዎቹ አንዱ ሲሞት ብቻ ነው፤ ማቴ.19:6።
- 2/ ከተጋቢዎቹ አንዱ ቢሞት ያልሞተው አንዳንድ ሌላ የማግባት ነጻነት አለው፤ ሮሜ 7:2-3።

ሠ/ ኢየሱስ ስለ ጋብቻና ስለፍቺ ያስተማረቸው ተምህርቶች:-

- 1/ ጋብቻ የተሰጠው ከሰው ሳይሆን ከእግዚአብሔር ነው። ስለዚህ ሰዎች በሚጋቡበት ጊዜ በተደረገቸው ውስጥ ስለሚያደርጉት ነገር ሁሉ በእግዚአብሔር ፊት ተጠያቂዎች ናቸው፤ ማቴ.19:4-5።
- 2/ ፍቺ በአስረኤላዊያን ዘንድ የተለመደና በተደጋጋሚ የታየ ቢሆንም እንኳ የተደረገው በእግዚአብሔር ሰቅዶ መሠረት ሳይሆን በሰው ኃጢአተኛነት ምክንያት ነበር፤ ማቴ.19:3።
- 3/ ባልና ሚስትን አንድ ያደረጋቸው እግዚአብሔር ስለ ሆነ ማንም ሰው ሁለቱን የመለያየት መብት የለውም፤ ማቴ.19:6።
- 4/ ፍቺ የእግዚአብሔርን ሐግ የሚቃወም ነው። ሚስትን ከፊት በገላ ሌላ ያገባ ሰው ያመነዘረ መሆኑን ኢየሱስ ገልጾአል፤ ማቴ.5:32፤ 19:9። ባልና ሚስት መለያየት ወይም መፋታት የሚችሉት በዘመት ምክንያት ብቻ ነው፤ ማቴ.19:9።

ተምህርት 42

ጥያቄ 69:- ክርስቲያን መጋባት ያለበት ከማን ጋር ነው?

ዕለት፡- ነገርስቲያን መጋባት ያለበት ነገርስቲያን ጋር ብቻ ነው፤
2ቆሮ.6:14-16።

ነገርስቲያናዊ ጋብቻ

ሀ/ አማኞች በጋብቻቸው ውስጥ የእግዚአብሔርን ፈቃድ የመዘተላቸው አስረላገነት፡-

- 1/ ጋብቻ መፍረስ የለበትም። ሰዎች የሚወስኑለቸውን ሌሎች ውሳኔዎች ለምሳሌ የሥረ ምርጫ ውሳኔአቸውን ሊለውጡ ይችላሉ። ጋብቻ ግን እስከሁሉም ድረስ ስለሆነና ሊለወጥም ስለማይችል ሰዎች የሚያገቡለቸውን ከመምረጣቸውና ከመወሰናቸው በፊት ጥንቃቄ መውሰድ እንዲሁም የእግዚአብሔርን አመረር መጠየቅና መዘተል አለባቸው።
- 2/ አማኞች የእግዚአብሔርን ፈቃድ ባልተዘተሉ ምርጫ ቢጋቡ ነገርስቲያናዊ ምስክርነታቸውን ሊያበላሹና የነገርስቲያን ስም ሊያሰድቡ ይችላሉ። ብዙ ሰዎች የእግዚአብሔርን ፈቃድ ባልተዘተሉ ምርጫቸው ባገቡአቸው የተዳር ጓዳኞቻቸው ምክንያት ወደ ጋቢአት መንገድ ተመርተዋል።
- 3/ አማኞች ትነሳሳሩ በሆነ ምርጫ ቢጋቡ እግዚአብሔር እንዳቀዳላቸው በእውነት ሊረዳዱ በነገርስቲያና ሕይወታቸውም እርስ በርሳቸው ሊበረታቱና ሊጸናሩ ይችላሉ፤ ዘፍጥ.2:18።

ለ/ አማኞች ከሚያምኑ ጋር የሚያጋቡባቸው ምክንያቶች፡-

- 1/ አማኞች እዲስ ሕይወት ያላቸውና እዲስ ፍጥረት የሆኑ ሰዎች ናቸው፤ 2ቆሮ.5:17። በመንፈሳዊ ሕይወታቸው መታን ከሆኑ ከሚያምኑ ጋር እንደ መሆን የለባቸውም፤ ኤፌ.2:1።
- 2/ እግዚአብሔር አማኞች የሚያምኑ ሰዎችን እንዳያገቡ አዘኗል፤ ከሚያምኑ ጋር በእንደ ቀንበር ሥር አተጠመዱ፤ 2ቆሮ.6:14።
- 3/ ጽድቅ ከላመዱ ጋር ተነፋይነት ሊኖረው አይችልም፤ 2ቆሮ.6:14።
- 4/ በእግዚአብሔር ብርሃን ውስጥ በሚመለሱ ሰዎችና በሰይጣን ጨለማ ውስጥ በሚኖሩ ሰዎች መካከል ምንም ዓይነት ጎብረት ሊኖር አይችልም፤ 2ቆሮ.6:14፤ 1ዮሐ.1:5-6።
- 5/ በነገርስቲያን ከጋቢአት መንገዱን ያገኙ አማኞች በሰይጣን ከሚገዙ ርኩሳት ካልባቸው ከሚያምኑት ሰዎች ጋር መስማማት ሊኖራቸው አይችልም፤ 2ቆሮ.6:15።
- 6/ የመንፈስ ቅዱስ ቤተ መቅደስ-የሆኑ አማኞች ርኩሳን መናፍስት በውስጣቸው ከሚኖሩባቸው ሰዎች ጋር ምንም ዓይነት መጋጠም ሊኖራቸው አይችልም፤ 2ቆሮ.6:16።
- 7/ ሃይማኖትን በሚመለከት ረገድ አማኞች ከሚያምኑ እንዲለዩ እግዚአብሔር አዘኗል፤ 2ቆሮ.6:17-18።
- 8/ ሰዎች «የማታምነውን ካገባሁ በኋላ አስተምረትና ታምናለች» ብለው ያስቡ ይሆናል። ይህ የተሳሳተ አሳብ ነው። እንደ

ሰው ሌላውን ሰው እንዲያምን ሊያስገድገው አይችልም። ስለዚህ እንደ ሰው ያላመነችን ልጃገረጽ ማግባት ቢፈልግ እስከሁሉም ድረስ መጠበቅ እና ከመጋባታቸውም በፊት ነገርስቲያናዊ ማረጋገጥ አለበት። ከእግዚአብሔር ፈቃድ ውጭ በመጋባታቸው ምክንያት በሕይወታቸው ላይ ሐዘንና ቸገር የዳረሰባቸውን የምታውቁቸውን ሰዎች አስተውሉ። ያላገባቸው ሰዎች ከማግባታቸው በፊት እግዚአብሔር እንዲመረቱሁ ጸልዩ። ያገባቸው ሰዎች የእግዚአብሔርን ፈቃድ እንዲዘተሉ ያላገቡትን ምክንያታቸው አስተምረላቸውም።

ተምህርት 43

ነገርስቲያና ጋብቻ፤ ኤፌ.5:22-32

ሀ/ የባልና ሚስት እንደነት በነገርስቲያን በቤተ ነገርስቲያን እንደነት ተመስሎአል፤ ኤፌ.5:32።

- 1/ ቤተ ነገርስቲያን ለነገርስቲያን እንደምትታዘዝ ሚስት ለባልዋ መታዘዝለባት፤ ኤፌ.5:22-24።
- 2/ ነገርስቲያን ቤተ ነገርስቲያንን እንደሚወድትና እንደሚጠብቃት ባል ሚስቱን መወደድና መጠበቅ አለበት፤ ኤፌ.5:25-26።
- 3/ ነገርስቲያን ቤተ ነገርስቲያን እንደ እንደሆነ ባልና ሚስት በጋብቻቸው እንደ ሆነዋል፤ ኤፌ.5:30-31።
- 4/ እግዚአብሔር ሔዋንን ለአዳም ሲሰጣት ጋብቻ የነገርስቲያንና የቤተ ነገርስቲያን ምሳሌ መሆኑ አልተገለጸም ነበር፤ ኤፌ.5:32።

ለ/ ሚስት ለባልዋ ተታዘዘ።

- 1/ ነገርስቲያን የቤተ ነገርስቲያን ረስ እንደሆነ ባል የሚስት ረስ ነው፤ ኤፌ.5:23። የአካል ነፍሱን ለረስ መታዘዝ አለባቸው። እያንዳንዱ ነፍሱ ለረስ በመታዘዝ ረንታ እንዲረዳገ ቢሠራ ሰውዉ ታሞክሮ ማለት ነው። እንዲሁም ሚስት የባልዋን ሳይሆን የረስዋን ፍላጎት ብትፈጽም ተዳረቸው ጥሩ ሊሆን አይችልም።
- 2/ ቤተ ነገርስቲያን ለነገርስቲያን እንደምትታዘዝ ሚስት በሁሉ ነገር ለባልዋ ተታዘዘ፤ ኤፌ.5:24። እርሱን ጸስ ማሰናት እንጂ ማሳዘን አይገባትም። ንዴት፣ መሳደብና ሌሎች ዓይነቶች ጋቢአቶች የሆኑ የነፋት ሥረዎች መንፈስ ቅዱስን ስለሚያሳዙት ከአማኝ ሕይወት ውስጥ መወገድ እንዳለባቸው ሁሉ ሚስትም ጸገም ባልዋን የሚያሳዝነውን ነገር ማስወገድ አለባት፤ ኤፌ.4:30-31።

ሐ/ ባል ሚስቱን ይወዳል። ነገርስቲያን ለቤተ ነገርስቲያን ፍቅሩን እንዳሳየ ባል ለሚስቱ ፍቅሩን ይገለጻል።

- 1/ ነበርሱት ስለ ቤተ ነበርሱት ዋተ፤ ኤፌ.5:25-26:: ቤተ ነበርሱትን ሊያነጻት ሕይወቱን ስለአርስቀው አሳልፎ ሰጠ:: ባል ከረሱ ሕይወት ይልቅ እንዲህ ሚስቱን መውጸድ አለበት:: ፖለቲካን፣ ጊዜውን፣ ገንዘቡን፣ አሳቡን ለርስባዊ ጥቅም ለመስጠት ፈቃደኛ መሆኑ አለበት:: ቤተ ነበርሱትን ፍጹም ባትሆንም፣ የማይገባትን እንዲህ ብትሠራ ባልቀ በእግዚአብሔር ፍቅር ሊወዳት ይገባል::
- 2/ ኢየሱስ ቆሻሻ ነገር ሳይኖርባት ያለላውር እንዳትሆን ሳብርት የሆነችውን ቤተ ነበርሱትን ለረሱ እንዲያቀርብ ፈለገ፤ ኤፌ.5:27:: ባል ለሚስቱ መንፈሳዊ ንጽሕፍ አስቦ ሊረዳት ይገባል:: በቤታቸውም የቤተሰብ ጸሎት ማድረግ አለባቸው:: በጥሩ ምክርና በረሱ ምስክርነት መንፈሳዊ ሕይወቱም እንዲያጽናን እንዳትበረታ ሊረዳት ይገባዋል:: ጥፋትዋንም በሰዎች ፊት ሳያወራ ነብርባቸውን መጠበቅ አለበት::
- 3/ ቤተ ነበርሱትን የነበርሱት እንዲሁ ስለሆነች ነበርሱት ይወዳታል፤ ይመግባታል፤ ይንከባከባታል፤ ኤፌ.5:29-30:: እንዲሁም ባል የገዛ ሥጋውን እንዲሠራ ሚስቱን መውጸድ፣ መመገብና መንከባከብ ያስፈልገዋል:: ረሱን ሊጎዳ የሚወድ ሰው የለም:: ሚስቱን የሚጎዳ ረሱን ይጎዳል ማለት ነው:: ለረሱ ጥቅም እንዲያስብ ለሚስቱም ደግሞ ማስብ አለበት:: ሚስቶች «ለባሎቻቸው ታዘዙ» የሚልው ተእዛዝ ከባድ መስሎ ቢታያቸው እንዲህ ለባሎቻቸው የተሰጠው ተእዛዝ ይበልጥ የሚከብድ ነው::

መ/ ባልና ሚስት እንዳይሁኑ፤ ኤፌ.5:31::

- 1/ ባል አባቱንና እናቱን ተቶ ከሚስቱ ጋር ይኑር:: ስለ ዘመዶቹ እያሰብ ማለት ሳይሆን ዋና አሳቡ ስለ ሚስቱ መሆኑ አለበት ማለት ነው:: እርሳቸውም ከዘመዶቹ ይበልጥ ስለ ባልዋ ማስብ አለባት:: ብዙውን ጊዜ በዘመዶቹ ምክንያት ባልና ሚስት ይጣላሉ:: እንዲህ ማድረግ የለባቸውም:: ባል ባይበልጥ ኃላፊነት ያለበት ለሚስቱ ሲሆን ሚስቱም ባይበልጥ ኃላፊነት ያለባት ለባል ነው:: ዘመዶች በመነካቸው ገብተው ልዩነትን መፍጠር የለባቸውም::
- 2/ ባልና ሚስት ለመንፈሳዊም ሆነ ለሥጋዊ ሕይወታቸው በእንዳነት ህቅድ በማውጣት ውሳኔ በመስጠት ልጆቻቸውን በማሳደግ በጠቅላላው በሁሉ ነገር ሊተባበሩ ይገባል፤ ኤፌ.6:4፤ ምሳ.13:24::

የነፍል ዘጠኝ ጥያቄዎች

- 1/ እግዚአብሔር ሰዎች እንዲጋቡ የፈለገው ለምንድነው?
- 2/ ሰዎች ከመጋባታቸው በፊት የእግዚአብሔርን መፈኔ መጠየቅ የሚያስፈልጋቸው ለምንድነው?

- 3/ አማኝ ልጃገረዶች በማይገኙበት አካባቢ የሚኖር አማኝ «አንዱን መርጬ ከአገባኝ ቦታ አስተምረ አሳምናታለሁ» የሚል አሳብ ቢያቀርብ ምን ምክር ተሰጡታቸው?
- 4/ ለሚስቶች የተሰጠው ተእዛዝ ምንድነው? ኤፌ.5:22-24::
- 5/ ለባሎች የተሰጠው ተእዛዝ ምንድነው? ኤፌ.5:25-29::
- 6/ ባልና ሚስት በምንና በምን ሊተባበሩ ይገባቸዋል?
- 7/ ኢየሱስ ስለጋብቻና ስለ ፍቶ ምን አስተማረ? ማቴ.19::
- 8/ ባልና ሚስት ለምን ያህል ጊዜ አብረው መኖር አለባቸው?
- 9/ ማር.10:6-9ን በቃላቸው አጥኑ::

ነፍል አሥር:- ጸሎት

ተምህርት 44

ጥያቄ 70:- ጸሎት ምንድነው?

መልስ :- ጸሎት ከእግዚአብሔር ጋር መነጋገር ነው::

ጸሎት (1)

ሀ/ ጸሎት እግዚአብሔርን ማነበር ነው::

- 1/ ዓለምን ስለፈጠረ እናነብረው፤ መዝ.8:3፤ ረእይ.4:10-11::
- 2/ ኃይል ያለው፣ ጥንት የነበረው፣ ዛሬ ያለው፣ ከዘላለም እስከ ዘላለም የሚኖር በመሆኑ እናነብረው፤ መዝ.83:1፤ መዝ.26/27:1፤4፤ ረእይ.1:8፤ 4:8::
- 3/ ቅዱስ በመሆኑ፣ ተነካላቸው የሚሠሩ ሁሉን የሚያውቁ በመሆኑ እናነብረው፤ ረእይ.15:3-4::

ለ/ ጸሎት እግዚአብሔርን ማመስገን ነው::

- 1/ ስለሚረዳንና ስለሚጠብቁን እናመስገን፤ መዝ.45/46:1-3፤ ኢሳ.41:10፤ 43:2::
- 2/ ይቅር ስለሚለንና ስለሚያድነን እናመስገን፤ መዝ.102/103:1-4፤ መዝ.106/107:1-2::
- 3/ የሚያስፈልገንን ሁሉ ስለሚሰጠን እናመስገን፤ ማቴ.6:33::

ሐ/ ጸሎት እግዚአብሔር ኃጢአታችንን መናዘዝ ነው::

- 1/ ከእግዚአብሔር ጋር መሉ ኅብረት እንዲኖረን የሠረዘውን ኃጢአት መናዘዝ አለብን:: ከተናዘዘን ይቅር ይለናል፤ 1ዮሐ.1:6-9፤ መዝ.50/51:7-10፤ ማቴ.6:12::

መ/ ጸሎት እግዚአብሔርን መለመን ነው።

- 1/ ለረባቶች የሚያስፈልገንን እንዲሰጡን እንለምነው።
- 2/ መንገዱን እንዲያሳየን፤ ፈቃዱን እንድንፈጽም ኃይል እና ጥበብ እንዲሰጡን እንለምነው፤ ያህ.1:5፤ መዝ.138/139:23-24፤ ዮሐ.4:29-30።
- 3/ ስለ ሌሎች ሰዎች እንለምነው።
 - ስለ አማኞች እንለምነው፤ ኢፌ.1:15-23፤ ያህ.5:16፤ ዮሐ.12:5።
 - አማኞች ላላመኑት መሰነረው ወደ ነገርቶስ እንዲመሩላቸው እንለምነው፤ ኢፌ.6:19፤ ማቴ.9:38።
 - ስለባለሥልጣናት እንለምነው፤ 1ጢዋ.2:1-2።
 - ስለጠላቶቻችን እንለምነው፤ ማቴ.5:44፤ ዮሐ.7:59-60።

ወ/ ጸሎት እግዚአብሔር የሚናገረውን ማደመጥ ነው።

- 1/ ኢየሱስ የእግዚአብሔርን ፈቃድ መፈጸም እንዲረዳለን እኛ ጸግሞ ፈቃዱን ለመፈጸም የተዘጋጀን እንሁን፤ ማቴ. 26:39፤ መዝ.36/37:4-5። ለመታዘዝ ፈቃደኞች ስንሆን እርሱ ፈቃዱን ይገልጻልናል፤ ዮሐ.7:17።
- 2/ የረባቶችን አሳብ ለእግዚአብሔር ማቀረብ ብቻ ሳይሆን እርሱ የሚነገረንን እንሰማ፤ መዝ.84/85:8። ስናደምጥ ኃጢአታችንን ያሳየናል፤ ያደናናል ሥረቶችን ይገልጻልናል፤ በሁሉ ነገር ይመረናል። እንደዚህ ብናደርግ ጸሎት በሕውነት ከእግዚአብሔርም መነጋገር ነው እንጂ እርሱን መለመን ብቻ አይደለም።

ተምህርት 45

ጥያቄ 71:- መጻላይ ያለብን በማን ስም ነው?

መልስ:- መጻላይ ያለብን በኢየሱስ ነገርቶስ ስም ነው፤ ዮሐ.14:13።

ጸሎት (2)

ሀ/ እንዴት መጻላይ አለብን?

- 1/ በኢየሱስ ስም መጻላይ አለብን፤ ዮሐ.14:13-14።
- 2/ እግዚአብሔርን አያመሰግንን መጻላይ አለብን፤ ፌ.4:6።
- 3/ ሳንፈረ በሙሉ እምነት መጻላይ አለብን፤ ዕብ.4:16፤ 10:19-22።
- 4/ ረባቶችን ቀዱስ አድርገን የሌሎችን ኃጢአት እያየን መጻላይ የለብንም፤ ሉቃ.18:9-14፤ 1ጴጥ.5:6-7።
- 5/ በመንፈስ ቀዱስ መሪነት መጻላይ አለብን፤ ሮሜ.8:26-27።
- 6/ ሳንታነት በተጋት መጻላይ አለብን፤ መዝ.39/40:1፤ ያህ.5:16፤ ሉቃ.18:1-8።

ለ/ ለምን እንጸልያለን?

- 1/ እግዚአብሔር ስላዘዘን፤ ማቴ.7:7-8፤ ፌ.4:6-7፤ 1ተሰ.5:17።
- 2/ እግዚአብሔር ከሰው ጋር ለመገናኘት ስለሚፈልግ፤ ያህ.4:8።
- 3/ ከኃጢአት ርቀን በመንፈስ እንድናጽግ፤ ማቴ.26:41።
- 4/ ለረባቶችና ለሌሎች የሚያስፈልገንን እንድናገኝ፤ ዮሐ.15:7፤ ኢፌ.3:14-21።
- 5/ ነገርቶስ እንዲመልስን ተስፋ ስለሰጠን፤ ማቴ.7:8፤ 18:19-20።
- 6/ ታላቅ ኃይል ስላለው፤ ያህ.5:16-18።

ተምህርት 46

ጥያቄ 72:- ጌታችን ኢየሱስ ነገርቶስ ምን ብለን እንድንጸልይ አስተምሮናል?

መልስ:- ጌታችን ኢየሱስ ነገርቶስ እንዲህ ብለን እንድንጸልይ አስተምሮናል። አባታችን ሆይ በሰማይ የምትኖር፤ ስምህ ይቀዳሰ፤ መንግሥትህ ተምጣ፤ ፈቃዱህ በሰማይ እንዲሆን እንዲሁ በምጽር ተሁን፤ የሰላት እንጂረቶችን ስጠን ዛሬ፤ በጸላቶችን ይቀር በላን እኛም የበጸሉንን ይቀር እንደምንል፤ ወደ ፈተና አታገባን ከነበሩ አጽነን እንጂ፤ መንግሥት ያንተ ናትና ኃይልም ምስጋናም፤ ለዘላለሙ አሜን። ማቴ.6:9-13።

ጸሎት (3)

ሀ/ የጸሎት ዓይነቶች :-

- 1/ የግል ጸሎት :- ከእግዚአብሔር ጋር በጸጥታ ለመገናኘት የሚደረግ የጸሎት ጊዜ ነው፤ ማቴ.6:5-6፤ 14:23።
- 2/ የቤተሰብ ጸሎት :- በአንድ ቤተሰብ ውስጥ አባትና እናት ከልጆቻቸው ጋር በነብረት መጽሐፍ ቅዱስን እያጠኑ አብረው የሚጸልዩበት ጊዜ ነው። በዚህ ጊዜ እርስ በርሳቸው ይጽናናሉ፤ ስለ ትገረቸውም ይጸልያሉ።
- 3/ የቤተ ነገርቲያን ወይም የኅብረት ጸሎት :- በአንድ ቤተ ነገርቲያን ያሉ አባሎች ተሰብስበው የሚጸልዩበት ጊዜ ነው። በዚህ ጊዜ ስለ ቤተ ነገርቲያናቸውና ስለ አባሎቻቸው ስለ ትገረቸውም መጻላይ ይቻላሉ። አስፈላጊ ሆኖ ከተገኘ አባሎች ጸመው ለጸልዩ ይቻላሉ፤ ማቴ.18:19-20፤ ዮሐ.1:14፤ 2:1-4፤ 4:23-24።

ለ/ ለጸሎታችን መልስ እንደሚገኝ የሚያደርጉ ምክንያቶች :-

- 1/ ያልተናዘዘው ኃጢአት፤ ኢሳ.59:1-2፤ ምሳ.28:13።
- 2/ ከሌሎች ሰዎች ጋር ተጣልተን ቁም መኖሪያ ማር.11:25-26።
- 3/ ሙሉ እምነት ሳይኖረን በጥርጥር መጸለይ፤ ማር.11:24፤ ደሀ.1:6።
- 4/ እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ አለመለመን፤ 1ዮሐ.5: 14-15።

ሐ/ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ስለ ጸሎት ምን አስተማረ?

- 1/ ኢየሱስ አባታችን ሆይ በሚለው ጸሎት ውስጥ እግዚአብሔርን ማነበርና ማመስገን፤ ይቅርታን መጠየቅ፤ የሚያስፈልገንን ሁሉ መለመን እንዳለብን አስተማረ።
- 2/ ጸሎት ያለ ገብዝነት በሰማይ ለሚኖረው አባታችን መቅረብ እንዳለበት አስተማረ፤ ማቴ.6:5።
- 3/ ለታይታ ወይም ሆላቶችን በከነቱ እየጸጋገምን መጸለይ እንዳለብን አስተማረ፤ ማቴ.6:5-7።

ተምህርት 47

ጥያቄ 73:- «አባታችን ሆይ» የሚለው ምን ያስተምረናል?

መልስ:- «አባታችን ሆይ» የሚለው ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስን የገል መድኃኒታቸው አድርገው በመቀበል የእግዚአብሔር ልጆች የሆኑ ክርስቲያኖች እግዚአብሔርን «አባት» ብለው ሊጠሩት እንደሚችሉ ያስተምረናል።

ጥያቄ 74:- «ስምህ ይቀደስ» የሚለው የሚያስተምረን ምንድነው?

መልስ:- «ስምህ ይቀደስ» የሚለው የሚያስተምረን ሰዎች ሁሉ የእግዚአብሔርን ስም እንዲያከብሩ መጸለይ እንዳለብን ነው።

ጥያቄ 75:- «መንግሥቱህ ተምጣ» የሚለው የሚያስተምረን ምንድነው?

መልስ:- «መንግሥቱህ ተምጣ» የሚለው የሚያስተምረን እግዚአብሔር አሁን በልባችን እንዲነገሥና ወደፊት በዓለም ሁሉ ላይ መንግሥቱን እንዲያቋቁም መጸለይ እንዳለብን ነው።

አባታችን ሆይ (1) ማቴ.6:9-10

ሀ/ በሰማያት የምትኖር አባታችን ሆይ :-

- 1/ ክርስቶስ የእግዚአብሔር የበኩር ልጅ ነው፤ ሮሜ 8:29። እኛ ግን ክርስቶስን በመቀበላችን የእግዚአብሔር ልጆች የመሆንን ሥልጣን ተቀበልን፤ 1ዮሐ.1:12። የእግዚአብሔር ልጆች ስለሆንን ሐሳን አባቱን «አባት» ብሎ እንደሚጠረ ሁሉ

እኛም እግዚአብሔርን እንደ አባታችን አድርገን ልንጠረው እንችላለን። ሁለተኛ ያልተወለደ ሰው ግን እግዚአብሔርን «አባት» ብሎ ሊጠረው አይችልም።

- 2/ በብሉይ ኪዳን ጊዜ ሰዎች እግዚአብሔርን እንደ አባታቸው ሳይቆጥሩት በጣም ይፈሩና ያከብሩት ነበር። ነበርስቶስ በዓለም ላለ እግዚአብሔር አባታችን መሆኑን አስተማረ። የዓለምን ፈጣሪ፤ ከዘላለም እስከ ዘላለም በነበረ የሚኖረውን ሙሉ ሥልጣን ያለውን «አባት» ብሉን ልንጠረው ስለምንችል እንዴት ገሩም ነው፤ 1ዮሐ.3:1። ድካማችንንና ኃጢአታችንን ያውቃል፤ ነገር ግን በኖቅ ስለሚጠረን በኖቅ በተሞላ ልብ ጸስ እያለን ወደ እርሱ እንቅረብ፤ መዝ.102/103:10-14።
- 3/ እግዚአብሔር አባታችን ስለሆነ አባት ለልጁ የሚያደርገውን እንክብካቤ ሁሉ ያደርገልናል። አባት ልጁ የሚኖረውን ለመስማት እንደሚወድ ሁሉ እርሱም የኛን ጸሎት መስማት ይወዳል።
- 4/ ልጁ አባቱን እንደሚታዘዝ ሁሉ እኛም እርሱን መታዘዝ አለብን። አባት ልጁ አድጎ ማየት እንደሚኖፍቅ ሁሉ፤ እግዚአብሔርም በሐይወታችን አድገን ማየት ይኖፍቃል።

ለ/ ስምህ ይቀደስ :-

- 1/ እግዚአብሔር ቀደስ ነው። የእግዚአብሔርን ቀደስነት እያሰብን ልናመሰግነው ይገባናል።
- 2/ «ስምህ» ሲባል በጠቅላላ የእግዚአብሔርን ማንነት፤ ነብሩን፤ ቀድሰኛውን ምስረቱንና ፍቅሩን ያመለክታል። ሁልጊዜ እግዚአብሔርን እያነበርን መኖር አለብን።
- 3/ ከቀደስ እግዚአብሔር የተወለዱ ልጆች ቀደስ መሆን አለባቸው፤ ዘሌ.19:2፤ 1ዴጥ.1:14-16። ቀደስነቱን ስናይ ምን ያህል ኃጢአተኞች እንደ ሆንን ማስተዋልና በቀድሰኛ ሐይወት ለመረመድ መወሰን ይገባናል፤ 2ቆሮ.6:17።
- 4/ በእግዚአብሔር ስም የተጠሩት ሰዎች ኃጢአት ሲሠሩ የእግዚአብሔር ስም በእነርሱ ምክንያት ስለሚሰደብ ከኃጢአት ይፈቁ። ሰዎች ዳግ ሥረቸውን አይተው እግዚአብሔርን እንዲያከብሩ ብርሃናቸው በሰው ፊት ይብረ፤ ማቴ.5:16።

ሐ/ መንግሥቱህ ተምጣ :-

- 1/ የእግዚአብሔር መንግሥት በሐይወታችን ቢቋቋም ጽድቅና ሰላም ይገኛል፤ በሁሉም ነገር ለእግዚአብሔር በደስታ እንታዘዝለታለን፤ ሮሜ 14:17።
- 2/ ልባችን የእግዚአብሔር ቤተ መቀደስ ስለሆነ ቤተ መቀደሱን የሚያረክብን አሳብ ወይም ምኞት እናስገባ፤ 1ቆሮ.6:19-20።

3/ የእግዚአብሔር መንግሥት ወደ ምድር እንድትመጣ የነበርሰቱስ ወንጌል በዓለም ዙሪያ ላሉ ሰዎች ሁሉ መድረስ አለበት። ሰዎች ሁሉ ወንጌልን ሰምተው የአባታችን መንግሥት በቶሎ ወደ ምድር እንድትመጣ የዓለም ብርሃን በመሆን በሥረቱንና በንግግራችን መመስከር አለብን፤ ማቴ.24:14።

ተምህርት 48

ጥያቄ 76:- «ረቃቅህ በሰማይ እንደሆነች እንዲሁ በምድር ትሁን» የሚለው የሚያስተምረን ምንድነው?

መልስ:- «ረቃቅህ በሰማይ እንደሆነች እንዲሁ በምድር ትሁን» የሚለው የሚያስተምረን መልእክት እግዚአብሔርን በሰማይ እንደረቃቅህ እንደሚያገለግልታት ሰዎችም በምድር እንደ ረቃቅህ እንዲያገለግሉት መጸለይ እንዳለብን ነው።

ጥያቄ 77:- «የዕለት እንጃረቶችን ዘረ ስጠን» የሚለው የሚያስተምረን ምንድነው?

መልስ:- «የዕለት እንጃረቶችን ዘረ ስጠን» የሚለው የሚያስተምረን እግዚአብሔር ለነፍሳችንና ለሥጋችን የሚያስፈልገንን እንዲሰጠን መጸለይ እንዳለብን ነው።

ጥያቄ 78:- «እኛም የብጽሉንን ይቅር እንደምንል በጸላቶችን ይቅር በለን» የሚለው የሚያስተምረን ምንድነው?

መልስ:- «እኛም የብጽሉንን ይቅር እንደምንል በጸላቶችን ይቅር በለን» የሚለው የሚያስተምረን እግዚአብሔር ስለ ነበርሰቱስ ብሎ ኃጢአታችንን ሁሉ ይቅር እንደ ሚለን እንድናውቅና የበጸሉንንም ይቅር እንድንል መጸለይ እንዳለብን ነው።

አባታችን ሆይ (2) ማቴ.6:10-13

ሀ/ ረቃቅህ በሰማይ እንደሆነች እንዲሁ በምድር ትሁን:-

1/ የእግዚአብሔር ረቃቅ በሚገባ የሚከናወነው በሰማይ ባሉት መልእክት ዘንድ ነው። እንዲሁም በምድር ላይ ያሉት ሰዎች የርሱን ረቃቅ ተከትለው እንዲያገለግሉትና እንዲያከብሩት መጸለይ አለብን።

2/ ኢየሱስ ነበርሰቱስ ወደ ምድር የመጣው የእግዚአብሔርን ረቃቅ ለመፈጸም ነበረ፤ ዮሐ.6:38። የእግዚአብሔርን ረቃቅ እየሠረኘ ረረ፤ ዮሐ. 9:4፤ ማቴ. 26:39። እንዲሁም እኛ ጸገሞ የእግዚአብሔርን ረቃቅ ለመፈጸም ረቃቂዎች መሆን አለብን፤ ማቴ.7:21።

3/ ረቃቅን እንድንፈጽም ረቃቅ ምን እንደሆነ ማወቅ ያስፈልጋል። ረቃቅን ለመፈጸም ረቃቂዎች ብንሆን ረቃቅ ምን እንደሆነ ልናውቅ እንችላለን፤ ዮሐ. 7:17። የእግዚአብሔርን ረቃቅ በይበልጥ እንድናውቅ የእግዚአብሔርን ረቃቅ የሚገልጸውን መጽሐፍ ቅዱስን በሚገባ ማጥናት አለብን፤ 2ጢሞ.3:16-17።

4/ ረቃቅንም ለመፈጸም የምንቀለው መንፈስ ቅዱስ በሐይወታችን ውስጥ ሲሠራ ነው፤ ፈልጽ.2:13፤ ሮሜ 8:2።

ለ/ የዕለት እንጃረቶችን ዘረ ስጠን :-

1/ ለየዕለቱ የሚያስፈልጉንን ነገሮች በሙሉ የሚሰጠን እግዚአብሔር ነው። የሚገመገመውን ምግብ፣ የምንላብሰውንም ልብስ፣ የሚንኖርበትን ቤት ሁሉ ያገኘነው የእግዚአብሔር ነው። ስለዚህ ዕለት ዕለት የሚያስፈልገንን እንዲሰጠን፣ የሰጠንንም እንዲበርካብና የርሱን ሰጭነት ሳንረሳ ለመኖር እንድንችል ወደ እግዚአብሔር መጸለይ አለብን።

2/ የእግዚአብሔርን መንግሥትና ረቃቅ አስቀድመን ብንፈልግ የሚያስፈልገንን ይሰጠናል፤ ማቴ.6:33።

3/ ለዕለት ኑሮአቸው የሚያስፈልጋቸው ሁሉ በረሳቸው ጥረት የተገኘ የሚመስላቸው እግዚአብሔርን የማያውቁ እና የማያመሰግኑ ብዙ ሰዎች አሉ። እነዚህ ሰዎች የሚያገኙት የእግዚአብሔር መሆኑን ተረድተው እንዲያመሰግኑት መጸለይ አለብን።

4/ ሰው በእንጃረ ብቻ አይኖርም፤ ማቴ.4:4። በዚህ ጽሑፍ እግዚአብሔር የሚያስፈልገንን መንፈሳዊ በረከት ጸገሞ እንዲሰጠን እንለምናለን፤ ዮሐ.6:32። የሐይወት እንጃረ ኢየሱስ ነው፤ ዮሐ.6:35። ወደ እርሱ የሚመጣ ከቶ አይፈብም። ስለዚህ በየቀኑ ወደ እርሱ ሂደን የሚያስፈልገንን መንፈሳዊ ምግብ እናገኛለን።

ሐ/ እኛም የብጽሉንን ይቅር እንደምንል በጸላቶችን ይቅር በለን:-

1/ ኃጢአታችን መሆናችንን አምነን ኢየሱስን እንደ መድኃኒታችን ተቀብለን በሰሙ ብንለምን እግዚአብሔር ይቅር ይለናል።

2/ እግዚአብሔር እኛን ይቅር እንዳለን የበጸሉንን ሁሉ ይቅር ማለት ይገባናል፤ ኤፌ.4:32፤ ማር.11:25-26፤ ማቴ.18:15፤ 21-22።

3/ እግዚአብሔርን ስንት ጊዜ እንደበጸልን ብናስታውስ የበጸሉንን ሰዎች እንዴት ይቅር እንላቸውም? ማቴ.18:23-35።

ተምህርት 49

ጥያቄ 79:- «ወደ ፈተናም አታገባን ከነበሩ አድኑን እንጂ» የሚለው የሚያስተምረን ምንድነው?

መልስ:- «ወደ ፈተናዎ አታገባን ከነፋ አድነን እንጂ» የሚለው የሚያስተምረን ከሰይጣን፣ ከዓለምና ከሥጋቱን እንዲሁም ከሆኖት ነገር ሁሉ እንዲለብሰው እንዲጠብቅን መጸለይ እንዳለብን ነው።

ጥያቄ 80:- «መንግሥት ደንተ ናትና ኃይልም፣ ምስጋናም ነብርም ለዘላለሙ» የሚለው የሚያስተምረን ምንድነው?

መልስ:- «መንግሥት ደንተ ናትና ኃይልም፣ ምስጋናም ነብርም ለዘላለሙ» የሚለው የሚያስተምረን ሥልጣንና ኃይል ሁሉ የእግዚአብሔር እንደ ሆነ እንዲሁም ነብር ለዘላለም እንዲሚገባው ነው።

ጥያቄ 81:- «አሜን» የሚለው የሚያስተምረን ምንድነው?

መልስ:- «አሜን» የሚለው የሚያስተምረን ኢየሱስ በዚህ መንገድ እንደገለጸ ስለሰተማረን የጸለይነው ሁሉ እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ ይሁንልን ማለት ነው።

አባታችን ሆይ (3) ማቴ.6:13

ሀ/ ወደ ፈተና አታገባን ከነፋ አድነን እንጂ :-

- 1/ እግዚአብሔር ኃጢአትን እንድንሠራ አይፈታተንም፤ ደሀ.1:13። ሰይጣን ግን ኃጢአት እንድንሠራ ብዙ ፈተናዎች ወደ ሐይወታችን ያመጣብናል። ሰይጣን እነዚያን ፈተናዎች እንዳያመጣብንና ኃጢአት እንዳንሠራ መጸለይ አለብን።
- 2/ የነፍሳችን ጠላቶች ሰይጣን፣ ዓለምና የረሳችን የሥጋ ምጽት ናቸው፤ ደሀ. 1:14-15፤ 1ዮሐ. 2:15-17። ስለዚህ ከፋታቸውን አውቀን ከሚያሳስቡን ከፋ ነገር መረቅ ያስፈልገናል። ፈተና ብዙ ጊዜ ስለሚመጣብን በየቀኑ እግዚአብሔር እንዲጠብቅን መጸለይ አለብን።
- 3/ እግዚአብሔር እንድንፈተን የሚፈቅደው እንድንበረታ ነው፤ ደሀ.1:2-4። ከምንቀለው በላይ እንድንፈተን አይፈቅድም፤ 1ቅሮ.10:13። ከፈተናው ጋር መውጫውን ያደርገልናል።
- 4/ በረሳችን ኃይል ሰይጣንን ማሸነፍ እንችልም። በመንፈስ ብንመላለስ ግን የሥጋን ምጽት እንፈጽምም፤ ገላ. 5:16። የእግዚአብሔርን ሀያ ጦር ሁሉ መልበስ ያስፈልገናል፤ ኤፌ.6:11።

ለ/ መንግሥት ደንተ ናትና ኃይልም ነብርም ለዘላለሙ:-

- 1/ በሰማይና በምድር ባሉት ነገሮች ሁሉ ላይ ሥልጣን ያለው እግዚአብሔር ነው። ስለዚህ እግዚአብሔርን ለዘላለም ማኅበርና ማመስገን አለብን፤ ፈልጽ.2:9-11፤ ረዕይ 4:10-11፤ 5:13፤ 7:12።

3/ በዚህ ጸሎት መሠረት በጸሎታችን መጀመሪያ ላይ እግዚአብሔርን ማኅበር ሲኖርብን እንዳይዘሁም በጸሎታችን መዘጋጀት እግዚአብሔርን ማኅበር ይኖርብናል።

ሐ/ አሜን።

- 1/ አሜን ማለት ይሁን ማለት ነው። ስለዚህ «አባታችን ሆይ» ብለን በምንጸልየው ጸሎት ውስጥ ካለው ምስጋና፣ ኃዘዚና ልመና ሁሉ ጋር ተስማምተናል ማለት ነው።
- 2/ የጸለይነው ሁሉ እንደ ፈቃድ ሳይሆን እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ ይሁን ማለት ነው።

የነፍል አሥር ጥያቄዎች

- 1/ ጸሎት ምንድነው?
- 2/ በጸሎት ውስጥ ለገጥ የሚገባቸውን አምስት ዋና ዋና ነጥቦችን ጸፈ።
- 3/ እግዚአብሔር አባታችን ከሆነ ምን ማድረግ እንዳለብን 3 ነገሮችን ጸፈ።
- 4/ «መንግሥትህ ተመልክ» እያልን በምንጸልይበት ጊዜ ማሰብ ያለብን በላ ወደፊት ነው ወይስ ስለ አሁኑ ብዬን?
- 5/ የበጸሎትን ይቅር ማለት የሚያስፈልገን ለምንድነው?
- 6/ ፈተና ሲደርስብን ምን ማድረግ አለብን? ለምን? ደሀ.1:2-4።
- 7/ ሰይጣን የሚፈተንን ለምንድነው? እርሱን መቃወም እንድንችል ምን ማድረግ አለብን?/
- 8/ ሥልጣን ሁሉ በማን እጅ ነው?
- 9/ የጌታን ጸሎት በቃላቱ አጥን።

ነፍል አሥር አገድ :- የዘመን መጨረሻ

ተምህርት 50

ጥያቄ 82:- ክርስቶስ ዲግሞኖ ወይስ ሆኖ ዓለም ተመልሶ ይመጣል?

መልስ:- የእያንዳንዱ ክርስቶስ በታላቅ ሀይልና ክብር ዲግሞኖ ወይስ ሆኖ ተመልሶ ይመጣል።

ክርስቶስ ተመልሶ የመምጣቱ ተስፋ

ሀ/ መምጣቱ የማይቀር የተረጋገጠ ተስፋ ነው። የክርስቶስን መመለስ ከሚናገሩ ጥቅሶች ይልቅ ሁለተኛ መምጣቱን የሚገልጹ ጥቅሶች ይበዛሉ።

- 1/ ተመልሶ እንደሚመጣ ነገርቱ ረሱ ለጸቀ መዛሙርቱ ነገረቱዋል።
ዮሐ.14:2-3።
- 2/ ነገርቱ ተመልሶ እንደሚመጣ መላእክትም ተናገረዋል፤
ዮሐ.1:10-11።
- 3/ ነገርቱ ተመልሶ እንደሚመጣ ዮብሉይ ኪዳን ነቢያትም ተናገረዋል።
- 4/ ጳውሎስ ነገርቱ ተመልሶ እንደሚመጣ አስተምሮአል፤
1ተሰ.4:16።
- 5/ የጌታ እረት ነገርቱ ተመልሶ እንደሚመጣ ያሳስበናል፤
1ቆሮ.11:26።

ለ/ የነገርቱ መምጣት የሚያስፈልጉት ተስፋ ነው። ፊት ለፊት ከእርሱ ጋር እንደምንገናኝ፤ ለዘላለም ከእርሱ ጋር እንደምንኖር ስናስብ ጸስ ይለናል።

ሐ/ የነገርቱ መምጣት የሚያጽናኝ ተስፋ ነው።

- 1/ ሲመለስ ከሞቱት ያሙኑ ዘመዶቻችን ጋር እንደገና እንገናኛለን፤
1ተሰ.4:13፤18።
- 2/ በሕይወት ሳለን ነገርቱ ተመልሶ ቢመጣ አንሞትም፤
1ኛ ቆሮ.15:51-52።
- 3/ ቸገርና ሐዘን በሚጸርሱብን ጊዜ ተመልሶ እንደሚመጣ ስናስታውስ የአሁኑን ቸገር እንደ ከባድ ነገር አንቆጥርም፤ ሮሜ 8:18።
ከመጣ በኋላ ሞት፤ ሐዘን፤ ሀገባና ሥዓይ አይኖሩም፤
ረእይ 21:4።

መ/ የነገርቱ መምጣት ተስፋ ሰውን የሚያነጻ ተስፋ ነው። መቼ እንደሚመጣ ስለማናውቅ ሁልጊዜ ያለ ነቀፋ መኖር ያስፈልገናል፤
2ኛ ጴጥ.3:13-14።

ሠ/ የነገርቱ መምጣት ተስፋ ወጪ ሥረ የሚያሰማረ ተስፋ ነው።

- 1/ ዛሬ ይመጣ ይሆን ብለን እያሉበን የማያስፈልገውን ሥረ ተተን አንፈላጊ የሆነውን ሥረ እየሠረን እንኖራለን፤ 1ቆሮ.15:58።
ለሥረቱን ጽልማት ለመቀበል በነገርቱ ወምበር ፊት እንቆማለን፤
2ቆሮ.5:10።
- 2/ ነገርቱ ሲመጣ ባለሙኑት ላይ እንደሚፈርድ አውቀን ሰዎች አምነው እንደጸኑ እንመሰክራለን፤ 2ጴጥ.3:10፤ 2ቆሮ.5:11።

ረ/ የነገርቱ መምጣት የሚያስፈረና የሚያሳስብ ተስፋ ነው። ዛሬ ነገርቱ ቢመጣ ስለጠበቃቸው ጸስ ይላቸዋል? ጊዜአቸውን በማይረባ ነገር ስላባከናቸውና ላልጸኑት ዘመዶቻቸውና ጓደኞቻቸው ሳትመሰክሩ ስለቀረቸው ታዘናላቸው? ኃጢአት ስትሠሩ ጌታ ቢመጣ ታኖረላቸው? ነገርቱን ያልተቀበላቸው እንደሆነ የዘላለም ፍርድ እንደሚጸርስባቸው

ታውቃላቸው? ረእይ 20:15። ተዘጋጅታቸው ነሩ፤
ማቴ.25:1-13።

ተምህርት 51

ጥያቄ 83:- ነገርቱ ተመልሶ የሚመጣው ለምንድነው?

መልስ:- ነገርቱ ተመልሶ የሚመጣው በሕይወት ያሉትን እና የሞቱትን አማኞች ወደ ሰማይ ለመውሰድና በእርሱ ባለሙኑት ላይ ለመኖረዎት ነው፤ ዮሐ.14:3፤ ረእይ 20:15።

ጥያቄ 84:- በዓለም ፍጻሜ በሁሉ ላይ የሚፈርድ ማን ነው?

መልስ:- በዓለም ፍጻሜ በሁሉ ላይ የሚፈርድ ኢየሱስ ነገርቱ ነው፤ ሮሜ 14:10።

ጥያቄ 85:- ነገርቱ በሚፈርድበት ጊዜ ለአማኞች ምን ያጸርገላቸዋል?

መልስ:- ነገርቱ በሚፈርድበት ጊዜ አማኞች በዚህ ዓለም ሳሉ ያደረጉትን ተግባር ሁሉ እየመረመረ ለእያንዳንዳቸው እንደ አገልግሎታቸው መጠን ይሸልማቸዋል፤ 2ቆሮ.5:10።

የነገርቱ ሁለተኛ መምጣት

ሀ/ አማኞች ከእርሱ ጋር እንዲኖሩ ነገርቱ ተመልሶ መጥቶ ይወስዳቸዋል።

- 1/ ጸቀ መዛሙርቱ ነገርቱ ወደ ሰማይ ሲሂዱ እንደዩት እንዲሁ ይመጣል፤ ዮሐ.1:11።
- 2/ መለክት ይነፋል። አምነው የሞቱት ይነሳሉ። በሕይወት ያሉት አማኞች በጽንገት በቅጽበት ዓይን ይለወጣሉ፤
1ቆሮ.15:51-52።
- 3/ ጌታ ረሱ በተላዘዘ በመላእክት አለቃ ጽምጽ በእግዚአብሔር መለክት ከሰማይ ይወርዳል፤ 1ተሰ.4:16
- 4/ አምነው የሞቱት አስቀድመው ይነሳሉ፤ 1ተሰ.4:16።
- 5/ ከዚያ በኋላ በሕይወት ያሉት አማኞች ይለወጣሉ። ጌታን በአየር ለመገናኘት ከእርሱ ጋር በጸመና ይነጠቃሉ፤ 1ተሰ.4:17።
ሁልጊዜ ከጌታ ጋር ይሆናሉ።
- 6/ እንደ ሌባ ይመጣል። ሰዎች «ሰላም ነው» ሲሉ በጽንገት ይመጣል፤ 1ተሰ.5:2-3። ተዘጋጅታቸው ነሩ።

ለ/ በነገርቱ ወምበር ፊት አማኞች ይቆማሉ።

1/ በነገርቱ ወምበር ፊት ፍርድ የሚሰጠው በኃጢአት ላይ

አይደለም። ነርስቶስ በመስቀል ላይ ሳለ የአማኞችን ፍርድ ተቀብሎ የጋጢአትን ዋጋ ከፍሎአል፤ ዮሐ.3:16-18።

- 2/ በነርስቶስ ወምበር ፊት ሲቆሙ ሥረተው ይፈተናል፤ 1ቆሮ.3:12-15።
- 3/ ሥረተው በእሳት ሲፈተን ቢጸናላቸው ሽልማት ይቀበላሉ። ሽልማቱ ምን እንደሆነ እናውቅም፤ ነገር ግን በአካሉ ተመስሎአል። የሚጸና በፍቅር እንደሆነው ነገር የተሠራ ሥረ ነው።
- 4/ በእሳት ሲፈተን ሥረተው ቢቃጠልባቸው አማኞች ይገደሉ። እነርሱ ግን ይደናሉ፤ 1ቆሮ.3:15። ጉዳቸው ምን እንደሆነ አልተገለጸም፤ ነገር ግን ሽልማት አለማግኘት ይሆናል። የሚቃጠል ሥረ ሰዎች ለረሳቸው ነገር ሠርተው የሚመኑበት ነው፤ 1ቆሮ.3:21።
- 5/ እያንዳንዱ አማኝ ከእግዚአብሔር ምስጋና ይቀበላል፤ 1ቆሮ.4:5።
- 6/ አማኞች በነርስቶስ ወምበር ፊት የሚቆሙት ነርስቶስ ወደዚህ ተመልሶ ሲመጣ ነው፤ ማቴ.16:27።

ሐ/ ተመልሶ መምጣቱን ጠብቁ።

- 1/ መቼ እንደሚመጣ ስለማታውቁ እየጠበቃቸው ኑሩ፤ ማቴ.25:12-13፤ 1ተሰ.5:2-3።
- 2/ ያለነቀፋ አንድተሆኑ ከነነፋ ነገር ረቁ፤ 1ተሰ.5:22-23፤ 2ዴጥ.3:14።
- 3/ ከጠበቃቸው በደስታ «ና» ማለት ትቶላላቸው፤ ረእይ 22:20-21።

ተምህርት 52

ጥያቄ 86:- ነርስቶስ ባላመኑት ላይ የሚሰጠው ፍርድ ምንድነው?

መልስ:- ነርስቶስ ባላመኑት ላይ የሚሰጠው ፍርድ በገሃነመ እሳት ዘላለም መስቀያተና ከእግዚአብሔር ተለይቶ መኖር ነው፤ ረእይ 21:8።

ጥያቄ 87:- ገሃነመ እሳት ምንድነው?

መልስ:- ገሃነመ እሳት በጌታ ያላመኑት ጋጢአተኞች ለዘላለም የሚኖሩበት የሥላሴ ሥፍራ ነው፤ ረእይ 20:10።

ባለጸጋውና አልዓዛር፤ ሉቃ.16:19-37

ሀ/ በሕይወት ሳሉ :-

- 1/ ባለጸጋው ብዙ ገንዘብ ነበረው፤ አልዓዛር ግን ጽሁ ነበረ። ባለጸጋው በእግዚአብሔር የሚያምን ሰው ሲሆን አልዓዛር ግን በእግዚአብሔር የሚያምን ሰው ነበር። ባለጸጋ ለሆነ ሁሉ «ሀብት

የእግዚአብሔር በረከት ምልክት ነው» ለማለት አንቀልም። እንዲሁም ጽሁ ለሆነ ሁሉ «ጽሁኑ የእግዚአብሔር ቅጣት ምልክት ነው» ለማለት አንቀልም።

- 2/ ባለጸጋው ቆንጆ ልብስ ሲለብስ አልዓዛር በቁስል ተወርሶ ነበር። ብዙውን ጊዜ የምናየው የውጭውን ነው፤ እግዚአብሔር ግን ልብን ያያል፤ 1ኛ ሳሙ.16:7።
- 3/ ባለጸጋው የኖረው ጥሩ ምግብ እያገኘ እየተመቸው ነው። አልዓዛር ግን ከባለጸጋው ማህደር ከሚወድቀው ፍርፋሪ ሊጠግብ ይመኝ ነበር። ባለጸጋው በዓለማዊ ነገር እየተደሰተ እግዚአብሔርን ረሳ። ስለሌሎች ሳያስብ ስለረሱ ምቹት ብቻ አሰበ። አልዓዛር በቸገሩ ሳያንገረገር ስላገኘው ነገር እግዚአብሔርን እያመሰገነ በርሱ ታምኖ ኖረ።

ለ/ በሞቱ ጊዜ :-

- 1/ ሁለቱም ሞቱ፤ ሞት ጽሁፍ ባለጸጋ ሳይለይ በሁሉ ላይ ይጸርሳል። ሰው ሲሞት አንድ ሳንቲም ወይም ልብስ ወይም ቤት ይዞ አይሄድም። ሥጋው ወደ መሬት ይመለሳል፤ ነፍሱ ግን አትመታም።
- 2/ ባለጸጋው ተቀበረ፤ ብዙ ሰዎች የባለጸጋውን ረሳ በነገር ሳይቀብሩት አልቀሩም። ስለአልዓዛር ቀብር ግን ምንም አልተነገረም። ብዙ ሰዎች ስለ ቀብር ሥነ ሥርዓት በጣም ያስባሉ፤ በጣም አስፈላጊው ግን ይህ አይደለም፤ ምንም አይጠቅማቸውም።
- 3/ የሁለቱም ነፍሶች ወደ ተመደቡላቸው ሥፍራዎች ደረሱ። መላእክት አልዓዛርን ወደ አብርሃም እቅፍ ወሰዱት። አይሁዶች የሞቱ ቅዱሳን የሚያርፉበትን የደስታ ሥፍራ የአብርሃም እቅፍ ብለው ይጠሩት ነበር። ምንም እንኳን አልዓዛር በምድር ላይ ሳለ በሥጋው በደስታ ቦታ ባይኖርም በሞት ጊዜ ወደደውሉ ወደ ደስታ ቦታ ተወሰደ። በሕይወት መጽሐፍ ስሞቻቸው የተጻፉ ሰዎች ብቻ ወደዚያ ሊሄዱ ስለሚችሉ አልዓዛር ጽሁ በመሆኑ ሳይሆን ከሞቱ በፊት በሕይወት ሳለ ነርስቶስን ተቀብሎ ስም በሕይወት መጽሐፍ ስለተጻፈ ወደዚያ ሊሄድ ቻለ። ባለጸጋው ግን በዓለም በደስታ ሲኖር ሳለ ስለእግዚአብሔር ስላላሰበ ስም በሕይወት መጽሐፍ አልተጻፈም ነበር፤ ረእይ 20:15። በዚህ ምክንያት ወደ ሥላሴ ቦታ ሄደ። እርሱ በሥላሴ ቦታ ሳለ አልዓዛር በደስታ ቦታ መጽረሱን ተመልከተ። በሕይወት ስንኖር ሳለን የነርስቶስን መንገድ መምረጥ አልብን እንጂ ከሞትን በኋላ ምርጫ ሊኖረን አይችልም።

ሐ/ ባለጸጋው አብርሃምን ለመነፃ።

- 1/ «አብርሃም አባት ሆይ፥ ማረን» ብሎ ጮኸ። አይሁድ በመሆኑ አብርሃምን እንደ አባቱ ቆጠረው። ነገር ግን በመንፈስ በኩል

ምንም ገንጽነት አልነበረባቸውም። እግዚአብሔር ሰዎችን ሁሉ ፈጠረ፤ ነገርስቶስን የተቀበሉት ብቻ ገን የእግዚአብሔር ልጆች ናቸው፤ ዮሐ.1:12።

2/ «በዚህ ነገር ለእሳብሁና የጣቱን ጫፍ በውኃ ነፃ ምላሴን እንዲያበርድልኝ አልፋዊርን ስጽጽልኝ» አለ። የሕሊና ሥቃይ ከሥጋ ሥቃይ ይበልጣል።

3/ አብርሃም ለባለጸጋው በፊት የነበረበትን ሁኔታ እንዲያስታውስ ነገረው። በዓለም ላለ ክሊፕታብሔር ያለ ምሥጋና ብዙ ነገር ሲቀበል ስለ መንፈሳዊ ነገር ምንም አላሰበም ነበር። አልፋዊር ገን በቸገር ጊዜ በመጽናት ለሚመጣው ዓለም ተዘጋጅቶ ሊቆይ ቻለ።

4/ አብርሃም ለባለጸጋው እንዲ ወደ ሌላው እንዳይቸገር በመሃከላቸው ትልቅ ገደል እንዳለ ነገረው። በዓለም ላለ ከሞት ወደ ሕይወት በሚያቸገረው በነገርስቶስ ማመን ነበረበት፤ ዮሐ.5:24።

5/ ባለጸጋው «ወንድሞቼ ወደዚህ የሥቃይ ሥፍራ እንዳይመጡ አልፋዊር እንዲመሰግርላቸው ስጽጸው» ብሎ ለመነሳት በፊት ለነበሩ አላሰበም ነበር። ነገር ገን የሞት በኋላ ሰው እንዲመሰግርላቸው ፈለገ። ሰው የሚወዳቸው ሰዎች አብረውት ሲሠቃዩ ሲመለከቱ ሥቃዩ ይብስባቸዋል። አብርሃም ይህንን ልመና አልተቀበለውም። ሰው በሲኦል ላለ ጸሎት አይሳማም፤ ከዚህም በላይ ደግሞ ወንድሞቹ የሙሴና የነቢያት መጻሕፍት ስለነበሩት በክርስቲያን ሊረዱ ይችሉ ነበር።

6/ ባለጸጋው «ከሙታን እንዲ ቢሄድላቸው ንስሐ ይገባሉ» አለ። አብርሃም ገን «ሙሴንና ነቢያትን የማይሰሙ ከሆነ ከሙታንም እንኳ እንደ ቢነሣ አያምትም» አለው። አዋሱ ሰዎችን ከሞት አስነሣ። ነገር ገን ብዙ ሰዎች በነገርስቶስ በማመን ፋንታ እርሱን ለመገደል ፈለጉ። ነገርስቶስ ከሞት በተነሣ ጊዜ ሰዎች በርሱ አላመኑም። በአሁኑ ዘመን ደግሞ ብዙ ሰዎች ተአምረትን ለማየት ይፈልጋሉ። የእግዚአብሔር ቃል ገን ከተአምር ይበልጣል።

መ/ ሲኦልና ገሃኖም አሳት :-

1/ በብሉይ ኪዳን ሲኦል ማለት የመቶት ሰዎች የሚቆዩበት ሁለት ነፃል ያለው ቦታ ነው። ያመኑት ሰዎች ነፃል የአብርሃም እቅፍ ሲባል ያላመኑት ሰዎች ነፃል የሚሠቃዩበት ቦታ ነው። በአዲስ ኪዳን ዘመን አማኞች በቀጥታ ወደ ነገርስቶስ እንዳይሄዱ ተነገረኛል፤ ሉቃ. 23:43፤ ፈልጽ. 1:21-23። ያላመኑት ሰዎች ገን የመጨረሻው ፍርድ እስኪደርስ ድረስ በሲኦል እየተሠቃዩ ይቆያሉ።

2/ በመጨረሻ ዘመን ያላመኑት ሰዎች ሁሉ ለፍርድ ከሲኦል ወጥተው ወደ ገሃኖም አሳት ይጣላሉ፤ ረእይ 20:13-14፤ በዚያ እስከ

ዘላለም ይሠቃያሉ፤ ረእይ 20:10። ከዚያ አይወጡም፤ አሳቱም አይጠፋም፤ ማር.39:43-44። ገሃኖም አሳት የተዘጋጀው ለስደጣንና ለእርሱ መላእክት ነው፤ ማቴ.25:41። እርሱን የሚከተሉት ወደዚያ አብረው ይገባሉ፤ ረእይ 21:8። ከጌታ ፊት ከኃይለም ነብር ርቀው በዘላለም ጥፋት ይቀጣሉ፤ 2ተሰ.1:9-10።

ሠ/ ማወቅ የሚገባቸው ነገሮች :-

1/ ከሞት በኋላ ፍርድ አለ፤ ሠብ.9:27።

2/ የአሁኑ ዘመን ጸስታና ሥቃይ ከሚመጣው ዘመን ጸስታና ሥቃይ ጋር ስናመዘዝዝው እኩል አይደለም፤ ሮሜ 8:18።

3/ ሰው ከሞት በኋላ ጊዜው ስላለፈ ነገርስቶስን መቀበል አይቻልም። የመዳን ቀን ዛሬ ነው፤ 2ቆሮ.6:2። አሁን ውሳኔ አድርጉ። የእግዚአብሔር ቃል እንዲት መዳን እንዳምትቶሉ ይገልጻላቸዋል።

ጥምህርት 53

ጥያቄ 88:- የዚህች ዓለም መጨረሻ ምን ይሆናል?

መልስ:- በመጨረሻ ይህች ዓለም በአሳት ተጠፋለች፤ እግዚአብሔር አዲስ ሰማይንና አዲስ ምድርን ይፈጥራል፤ 2ኢጥ.3:10፤ ረእይ 21:1።

ጥያቄ 89:- በመጨረሻ የሚያሸንፍ ማን ነው?

መልስ:- በመጨረሻ የሚያሸንፍ እግዚአብሔር ነው፤ እርሱም ሰጣንን እሸንፎ ሁሉን ነገር በረሱ መንገዶች ሥር አድርጎ ለዘላለም ይነገራል፤ ረእይ 7:12።

የመጨረሻ ነገሮች

ሀ/ የመጨረሻው ዘመን ሁኔታ :-

1/ በመጨረሻው ዘመን ብዙ ልዩ ልዩ ምልክቶች ይታያሉ፤ ማቴ.24:5-14።

2/ በመጨረሻው ዘመን ኃጢአት ይበዛል፤ 2ጢሞ.3:1-5። እንደ ፈሳቸው ምኞት የሚመላለሱ ዘጠቶች «የጌታ መምጣት የተስፋ ቃል ወዴት ነው?» እያሉ ያፈዛሉ። ጌታ ሰዎች እንዲጽኑ ስለሚፈልግ ዓለምን ሳያጠፋ እየታገሠ ይቆያል፤ 2ኢጥ.3:9።

3/ ሌባ ባልታወቀ ሰዓት እንዳሚመጣ ሊየሱስም ባልታወቀ ሰዓት ይመጣል። በዚያን ጊዜ ሰማይና ምድር በእነርሱም ላይ ያለው ሁሉ በአሳት ይቃጠላል፤ 2ኢጥ.3:10።

4/ ይህ ሁሉ እንደሚሆን እውቅን በቀድሞና እየኖርን የጌታን መምጣት እንጠብቅ፤ 2ኤፕ. 3: 11-15::

ለ/ ነገርስቶስ በተለቀ ኃይል ወደ ምድር ተመልሶ ይመጣል::

1/ ነገርስቶስ የምድር ነገሥታትንና ጭፍሮቻቸውን ይገድላቸዋል::

እውረውንና ሐሰተኛውን ነቢይ ወደ እሳት ባሕር ይጥላቸዋል፤ ረእይ 19: 19-21::

2/ ሰይጣን እስከ ሺህ ዓመት በጥልቁ ይታሠራል፤ ረእይ 20: 1-3::

3/ ስለ ጌታ ምስክርነት የሞቱ ለእውረውና ለምስሉ ያልሰገዱ ምልክቶች ያልተቀበሉ አማኞች ተነሥተው ከነገርስቶስ ጋር ለሺህ ዓመት ይነገሳሉ፤ ረእይ 20: 4::

4/ ሰዎች የሞቱ ሰዎች በሺህ ዓመት ውስጥ እንደሞቱ በዚያ ይቆያሉ እንጂ አይካሄዱም፤ ረእይ 20: 5::

5/ ነገርስቶስ በሰላምና በጽድቅ ሺህ ዓመት በምድር ላይ ይነገሳል::

ለ/ ከሺህ ዓመት በኋላ ሰይጣን ከእስረቱ ይረታል፤ ረእይ 20: 7::

1/ ሰይጣን ሰዎችን አሳስቶ ለጦርነት ያስከታቸዋል፤ ረእይ 20: 8::

2/ የሰይጣን ተከታዮች ሊቀረሱም ሊከቡ እሳት ከሰማይ ወርዶ ያጠፋቸዋል፤ ረእይ 20: 9::

3/ ሰይጣን ይያዝና እውረውና ሐሰተኛው ነቢይ ወደሱበት ወደ እሳት ባሕር ይጣላል፤ ረእይ 20: 10:: በዚያ እስከ ዘላለም ይሠቃያል::

የመጨረሻው ፍርድ :-

1/ ረረጁ በቴልቅና በኑጭ ዙፋን ላይ ተቆምጦ ባላመኑት ላይ ይረርዳል፤ ረእይ 20: 11::

2/ ሰዎች ከሁሉ ሥፍረ ይሰበሰባሉ፤ ረእይ 20: 12-13::

3/ የሰዎችን ሥረ የሚገልጽ መጽሐፍ ሲከፈቱ ሰዎች እንደየሥረቸው ፍርድ ይቀበላሉ፤ ረእይ 20: 12-13::

4/ የሕይወት መጽሐፍ ይከፈታል:: በሕይወት መጽሐፍ ውስጥ ሰማቸው ያልተገኘ ሰዎች ወደ እሳት ባሕር ይጣላሉ፤ በዚያም እስከ ዘላለም ይሠቃያሉ፤ ረእይ 20: 12-15::

ተምህርት 54

ጥያቄ 90:- መንግሥተ ሰማያት ምንድን ናት?

መልስ:- መንግሥተ ሰማያት በጌታ እምነት የዳኑ ለዘላለም የሚኖሩበት የሰላምና የጸስታ ሥፍረ ናት፤ ረእይ 21: 3-4::

መንግሥተ ሰማያት

ሀ/ በመንግሥተ ሰማያት እነማን ይኖራሉ?

1/ እግዚአብሔር አብና ነገርስቶስ በዙፋን ተቆምጦ ይኖሩባታል፤ አሁንም በዚያው እሉ፤ ረእይ 4: 5፤ 21: 3፤ 22: 1-3::

2/ እግዚአብሔርን የሚያገለግሉና የሚያመሰግኑ ብዙ መላእክት ይገኛሉ፤ ረእይ 7: 11-12::

3/ በነገርስቶስ ጸም የታጠቡ አማኞች እግዚአብሔርን እያመለከቱና እያመሰገኑ ይኖሩባታል፤ ረእይ 7: 9-10፤ 14-15:: ፊቱን ያያሉት እስከ ዘላለም ከእግዚአብሔር ጋር ይኖራሉ::

ለ/ መንግሥተ ሰማያት እንዴት ያለች ቦታ ናት?

1/ ነብርና ብርሃን፣ ጸስታና ሰላም የሞላበት የእግዚአብሔር መኖሪያ ናት፤ ረእይ 21: 24-26::

2/ ሀንባት ሞት፣ ሐዘን፣ ጨካኝት፣ ሥቃይ፣ ኃጢአት የሌለበት ቦታ ናት፤ ረእይ 21: 4፤ 21: 27::

3/ ረብ፣ ጥማት፣ የፀሐይ ተኩሳት የሌለበት ቦታ ናት፤ ረእይ 7: 16::

4/ የእግዚአብሔር ነብር ስለሚያበረሳት ፀሐይ፣ ጨረቃና ሌሊት የሌለበት ቦታ ናት፤ ረእይ 21: 23-25::

5/ እግዚአብሔር አብና ነገርስቶስ መቅደስ ስለሆኑ አማኞች ፊት ለፊት ከእነርሱ ጋር የሚገናኙበት ቦታ ናት፤ ረእይ 21: 22::

6/ የሕይወት ውኃ ወንዝና የሕይወት ዛፍ የሚገኙበት ቦታ ናት፤ ረእይ 22: 1-2::

7/ ረእይ 21 እንደሚገልጽበት በጣም ያሚረቱ ጭንቀት ናት:: ከሁሉ ይልቅ የሚያስጸስትን ገን እግዚአብሔርን አይተን ሁልጊዜ ከእርሱ ጋር የምንኖርበት በመሆኑ ነው፤ ረእይ 7: 17፤ 22: 4::

የነፍስ አሥረ እንድት ጥያቄዎች

1/ ነገርስቶስ ተመልሶ እንደሚመጣ እንዴት ማወቅ ይቻላል?

2/ ነገርስቶስ ተመልሶ እንደሚመጣ ተስፋ ብታደርጉ ከነበሩ ነገር እንድትርቁ እንዴት ይረዳችኋል?

3/ የነገርስቶስ ሁለተኛ መምጣት ለምን የሚያስፈረ ይሆናል?

4/ አማኞች በነገርስቶስ ወምበር ፊት ሲቆሙ ስለ ኃጢአታቸው ፍርድ ይቀበላሉ?

5/ 1ቆሮ. 3: 12-15 እንደሚናገረው አማኞች ምን ዓይነት ሥረ ይቃጠልባቸዋል? ምን ዓይነት ሥረ ይጸናል?

- 6/ እንደ ሰው ወደ ገዛው እሳት ከገባ ከኋላ ሰዎች ቢጸልዩለት ሊወጣ ይችላል?
- 7/ ወደ ገዛው እሳት የሚገቡ እነማን ናቸው?
- 8/ በነበርኩበት የመጀመሪያ መምጣትና ዳግመኛ መምጣት መሃከል ምን ልዩነት አለ?
ገዜ
ምሳሌያት
ሁኔታው
- 9/ በነጭ ዙፋን ፊት ለፍርድ የሚቆሙ እነማን ናቸው?
ረእይ 20:11-15::
- 10/ በመንገዱ ሰማደት የማይገኙ የሰምንት ነገሮችን ስም ጥቀሱ::
- 11/ በአዲሲቱ ኢየሩሳሌም ውስጥ እነማን ይኖራሉ?
- 12/ የዮሐንስ ረእይ 20:15ን በቃላትሁ አጥኑ::

===== XXXXX =====